

INFORME 4/2025

SISTEMA
DE BEQUES I AJUTS
A LA FORMACIÓ
UNIVERSITÀRIA

INFORME 4/2025

**SISTEMA
DE BEQUES I AJUTS
A LA FORMACIÓ
UNIVERSITÀRIA**

Edició: abril de 2025

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	7
ACLARIMENT SOBRE ARRODONIMENTS	7
RESUM EXECUTIU	9
1. INTRODUCCIÓ	11
1.1. MARC NORMATIU	11
1.2. EL SISTEMA DE BEQUES I AJUTS UNIVERSITARIS A CATALUNYA.....	13
1.2.1. Les beques generals.....	14
1.2.2. Les beques Equitat	18
1.2.3. Altres beques i ajuts universitaris	20
1.3. DADES BÀSIQUES	22
2. ABAST I METODOLOGIA.....	24
2.1. ABAST DE L'AUDITORIA.....	24
2.2. METODOLOGIA DE L'AUDITORIA.....	25
3. CONCLUSIONS	26
3.1. COM ENCAIXA EL SISTEMA DE BEQUES EN L'ESTRATÈGIA DE LA GENERALITAT EN AQUEST ÀMBIT I EN LA REALITAT SOCIOECONÒMICA DE CATALUNYA?	26
3.2. EL SISTEMA DE DIFUSIÓ I PUBLICITAT I DE GESTIÓ DE LES BEQUES ÉS ADEQUAT?.....	28
3.3. QUINA ÉS LA COBERTURA DEL SISTEMA DE BEQUES I QUINES SÓN LES CARACTERÍSTIQUES DELS ESTUDIANTS BECATS?.....	29
3.4. EL SISTEMA DE BEQUES UNIVERSITÀRIES ACONSEGUEIX MILLORAR L'ACCÉS, LA CONTINUÏTAT I EL RENDIMENT EN ELS ESTUDIS UNIVERSITARIS DE L'ALUMNAT BECAT?.....	31
4. RECOMANACIONS.....	33
5. RESULTATS DE LA FISCALITZACIÓ	34
5.1. COM ENCAIXA EL SISTEMA DE BEQUES EN L'ESTRATÈGIA DE LA GENERALITAT EN AQUEST ÀMBIT I EN LA REALITAT SOCIOECONÒMICA DE CATALUNYA?	34
5.1.1. El sistema de beques universitàries s'emmarca en una estratègia de la Generalitat i fixa uns objectius quantificables, actuacions i indicadors per monitorar-ne el seguiment i l'avaluació?.....	35
5.1.2. Els criteris econòmics d'elegibilitat s'ajusten a l'estructura de renda de la població catalana?	38
5.1.3. L'import de les beques és suficient per cobrir les necessitats econòmiques que suposa a una persona l'educació universitària?	41

5.2.	EL SISTEMA DE DIFUSIÓ I PUBLICITAT I DE GESTIÓ DE LES BEQUES ÉS ADEQUAT?.....	48
5.2.1.	Es facilita informació i orientació suficient al futur estudiant universitari sobre les diferents beques disponibles?.....	48
5.2.2.	La gestió de les beques és adequada?	52
5.2.3.	Quin és l'impacte pressupostari de les beques sobre les universitats i quins mecanismes de compensació hi ha?.....	63
5.3.	QUINA ÉS LA COBERTURA DEL SISTEMA DE BEQUES I QUINES SÓN LES CARACTERÍSTIQUES DELS ESTUDIANTS BECATS?.....	65
5.3.1.	Quina és la cobertura del sistema de beques?	65
5.3.2.	Quines són les característiques socioeconòmiques i territorials dels estudiants becats?	77
5.4.	EL SISTEMA DE BEQUES UNIVERSITÀRIES ACONSEGUEIX MILLORAR L'ACCÉS, LA CONTINUÏTAT I EL RENDIMENT EN ELS ESTUDIS UNIVERSITARIS DE L'ALUMNAT BECAT?.....	82
5.4.1.	El sistema de beques millora l'accés a la universitat per als estudiants provinents de llars de renda baixa i permet que la seva elecció d'estudis no estigui condicionada per la renda?	82
5.4.2.	El sistema de beques millora la continuïtat en els estudis universitaris?	89
5.4.3.	El sistema de beques contribueix a la millora del rendiment?	95
5.4.4.	Quins són els efectes de no continuar rebent una beca?.....	102
6.	ANNEXOS	109
6.1.	TEORIA DEL CANVI	109
6.2.	MATRIU DE PLANIFICACIÓ	110
6.3.	FLUXOGRAMA DE TRAMITACIÓ DE LA BECA GENERAL	111
6.4.	CALENDARI DEL PROCÉS DE GESTIÓ DE LES BEQUES GENERALS. CURS 2022-2023.....	112
6.5.	CRONOGRAMA I AGENTS QUE INTERVENEN EN EL PAGAMENT DE L'AGAUR A TERCERS. BEQUES GENERALS	115
6.6.	FLUXOGRAMA DE LA BECA EQUITAT	117
6.7.	CALENDARI DE TRAMITACIÓ BEQUES EQUITAT. CURS 2022-2023.....	118
6.8.	INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA A L'ANÀLISI DE L'APARTAT 5.4	119
7.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	123
7.1.	AL·LEGACIONS REBUDES	123
7.2.	TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS	131
	APROVACIÓ DE L'INFORME	132

ABREVIACIONS

AGAUR	Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca
CEB	Consorci d'Educació de Barcelona
ENS	Esquema Nacional de Seguretat
IMV	Ingrés mínim vital
MEFP	Ministeri d'Educació i Formació Professional
M€	Milions d'euros
RGC	Renda garantida de ciutadania
SUC	Sistema universitari de Catalunya

ACLARIMENT SOBRE ARRODONIMENTS

Els imports monetaris que es presenten en els quadres d'aquest informe s'han arrodonit de forma individualitzada, fet que pot produir diferències entre la suma de les xifres parcials i els totals dels quadres.

RESUM EXECUTIU

La Constitució de 1978, l'Estatut d'autonomia de Catalunya i les lleis d'universitats recullen el dret de les persones a accedir en igualtat de condicions a l'educació i als estudis superiors i l'obligació de les administracions estatal i autonòmica d'establir sistemes d'ajuts per remoure els obstacles d'ordre socioeconòmic que dificultin l'accés i la continuïtat als estudis superiors als estudiants que compleixin les condicions per cursar-los amb aprofitament.

El sistema de beques i ajuts als estudis universitaris a Catalunya inclou principalment les anomenades beques de caràcter general (beques generals), convocades pel Ministeri d'Educació i Formació Professional, i les anomenades beques Equitat, que convoca la Generalitat i són un sistema de tarifació dels preus de matrícula en funció de la renda. La gestió d'ambdós sistemes correspon a l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR). A més, hi ha altres ajuts convocats per l'AGAUR, per les universitats i per entitats privades.

L'abast de la fiscalització inclou les beques generals i les beques Equitat atorgades als estudiants de grau de centres propis de les universitats públiques presencials de Catalunya en el període del curs 2017-2018 al 2022-2023.

En el curs 2022-2023 van rebre una beca general 28.777 alumnes de grau de centres propis de les universitats públiques presencials, per un total de 84,42 M€ i 5.956 alumnes van rebre una beca Equitat i es van beneficiar d'una reducció en el preu de la matrícula.

Les beques generals s'atorguen en funció de la renda i del patrimoni del beneficiari i del seu rendiment acadèmic. S'hi estableixen 3 trams de renda i patrimoni que donen accés a diversos conceptes de beca. Els conceptes principals són la beca de matrícula, la quantia per renda, per residència, per excel·lència acadèmica i l'anomenada quantia variable.

L'objectiu principal de la fiscalització operativa és avaluar l'eficiència i l'eficàcia del sistema de beques i ajuts a la formació universitària de grau i per a això s'han definit 4 preguntes referides a l'encaix del sistema de beques en l'estratègia de la Generalitat en aquest àmbit i en la realitat socioeconòmica de Catalunya; als sistemes de difusió i gestió; a la cobertura del sistema i característiques de l'alumnat becat, i a l'accés, continuïtat i rendiment d'aquest alumnat.

Amb relació a l'encaix del sistema de beques en l'estratègia de la Generalitat en aquest àmbit, es conclou que les beques generals i les beques Equitat tenen en els plans estratègics de subvencions del Departament de Recerca i Universitats, uns objectius genèrics que no estan concretats i no tenen definits indicadors per mesurar-los.

Amb relació a l'encaix en la realitat socioeconòmica de Catalunya, es conclou que els llindars establerts fan que les beques no arribin a totes les llars catalanes en risc de pobresa i que l'import atorgat no cobreixi les necessitats econòmiques que suposa l'educació universitària.

Amb relació a la difusió, es conclou que la informació que els departaments de la Generalitat, els centres docents i les universitats faciliten sobre beques per cursar estudis universitaris no és sistemàtica ni completa.

Amb relació a la gestió, es conclou, d'una banda, que el procediment de gestió establert a Catalunya, en què l'AGAUR centralitza la gestió i atorgament de les beques, garanteix l'estandardització de procediments i l'homogeneïtat de criteris i, d'una altra banda, que el sistema actual de gestió de les beques generals no permet que l'alumnat tingui confirmació de si rebrà una beca general, ni que se'n conegui la quantia abans de matricular-se. Tampoc permet que l'alumnat rebi la beca en uns terminis adequats per cobrir les seves necessitats.

Amb relació a la cobertura de les beques i les característiques dels estudiants becats es conclou que hi ha diferències rellevants en la cobertura de les beques generals entre universitats, entre branques de coneixement dels estudis i entre territoris, especialment per la menor taxa de cobertura de les beques en els estudis d'Enginyeria i arquitectura. També es conclou que hi ha un percentatge rellevant d'alumnat becari que no sol·licita la quantia per canvi de residència tot i que la universitat on cursa els estudis és a una distància de més de 150 km del domicili de la seva família i tindria dret a rebre-la perquè compleix els requisits, i que hi ha alumnat que compleix els requisits per rebre la beca Equitat que no la demana.

Amb relació als estudis als quals accedeix l'alumnat becat, aquest alumnat no tria el mateix tipus d'estudis que la resta d'alumnat, fet que pot estar relacionat amb la circumstància que l'alumnat becat hi accedeix amb notes més baixes. Tot i això, entre l'alumnat amb notes d'accés mitjanes i altes és rellevant la menor tria d'estudis d'Enginyeria i arquitectura per part de l'alumnat becat amb relació al no becat.

En termes de continuïtat, titulació i rendiment acadèmic, l'alumnat becat obté uns resultats similars o millors que els de la resta de l'alumnat. Aquest resultat també es troba en els estudiants de nou accés, que no estan afectats pels requisits acadèmics.

Es fan 5 recomanacions referides a la definició d'una estratègia sobre beques i ajuts a la formació universitària adaptada a la realitat de Catalunya; a l'establiment d'una política pròpia de beques i ajuts adreçada a l'alumnat resident a Catalunya que cursi estudis universitaris en universitats públiques que estigui adaptada a la realitat socioeconòmica de Catalunya; a la implementació de mesures que redueixin els terminis de resolució i de pagament; a l'establiment d'un sistema perquè els sol·licitants de beca general siguin considerats automàticament sol·licitants de beca Equitat, i al disseny d'un portal d'informació sobre beques i ajuts per cursar estudis universitaris.

1. INTRODUCCIÓ

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, ha emès aquest informe de fiscalització operativa del sistema de beques i ajuts a la formació universitària per al període comprès entre els cursos 2017-2018 i 2022-2023.

1.1. MARC NORMATIU

La legislació sobre el sistema de beques i ajuts deriva de l'article 27 de la Constitució de 1978 que garanteix el dret a l'educació. L'article 45 de la Llei orgànica 6/2001, del 21 de desembre, d'universitats (LOU),¹ preveia que l'Estat, amb càrrec als seus pressupostos generals, havia d'establir un sistema de beques i ajuts a l'estudi destinat a remoure els obstacles d'ordre socioeconòmic que impedissin o dificultessin l'accés als estudis superiors als estudiants que estiguessin en condicions de cursar-los amb aprofitament. També establí que el Govern de l'Estat havia de determinar amb caràcter bàsic les modalitats i quanties de les beques i ajuts a l'estudi, mentre que el desenvolupament, execució i control del sistema general de beques correspon a les comunitats autònomes.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya (EAC) en l'article 21 preveu el dret de totes les persones a disposar d'ajuts públics per accedir en igualtat de condicions als nivells educatius superiors, en funció dels seus recursos econòmics, aptituds i preferències.

D'acord amb l'article 172.1 de l'EAC, la Generalitat té la competència exclusiva de regular i gestionar el sistema propi de beques i ajuts a la formació universitària i, si escau, regular i gestionar els fons estatals en aquesta matèria.

L'article 41 de la Llei 1/2003, del 19 de febrer, d'universitats de Catalunya (LUC), modificada per la Llei 7/2022, del 12 de maig, estableix que el departament competent en matèria d'universitats ha d'articular una política de crèdits i beques que garanteixi que ningú que compleixi les condicions per cursar estudis universitaris amb aprofitament no en resti exclòs per raons econòmiques, i que permeti també adaptar el sistema general a les necessitats socioeconòmiques de Catalunya i també que el Govern ha d'articular mesures que facin més assequibles les despeses de residència, menjador i transport. El departament competent en matèria d'universitats ha d'articular mitjançant l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) i coordinadament amb les universitats, un sistema de gestió eficaç i eficient dels crèdits, les beques i els ajuts a l'estudi.

---

1. En vigor fins a l'11 de març del 2023. El 12 de març del 2023 va entrar en vigor la Llei orgànica 2/2023, del 22 de març, del sistema universitari. El contingut d'aquest article ha quedat recollit en l'article 32 de la nova llei.

La disposició addicional 9a de la Llei 24/2005, del 18 de novembre, de reformes per a l'impuls de la productivitat, va establir la concessió directa de les beques i ajuts a l'alumnat d'estudis reglats quan no es concretés un nombre de beneficiaris. També va establir que la quantia s'havia de determinar en funció del cost que generés l'educació per als estudiants i de les circumstàncies socioeconòmiques de la unitat familiar.

El Reial decret 1721/2007, del 21 de desembre, pel qual s'estableix el règim de beques i ajuts a l'estudi personalitzats estipula la regulació bàsica de les beques i ajuts a l'estudi territorialitzats i no territorialitzats, finançats amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat² i determina els elements estructurals bàsics: les modalitats de les beques, les condicions econòmiques i acadèmiques, els supòsits d'incompatibilitat, revocació i reintegrament i els requisits i condicions socioeconòmiques per ser-ne beneficiari.

Anualment, l'Estat mitjançant un Reial decret estableix els llindars de renda i patrimoni i les quanties de les beques i ajuts a l'estudi finançats amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat.³ Per al curs 2022-2023, el Reial decret llei 14/2022, de l'1 d'agost, va estipular una quantia complementària de 100 € al mes, per al període de 4 mesos comprès entre el setembre i el desembre del 2022, per pal·liar l'efecte de la guerra d'Ucraïna sobre l'increment de preus per a tots els beneficiaris de les beques i ajuts de la convocatòria de beques de caràcter general d'estudis postobligatoris.

L'Estat va transferir les beques a la Generalitat de Catalunya l'any 1985⁴. Es va traspasar la gestió de les beques i ajudes a l'estudi universitari, però sense incloure la regulació de les convocatòries, a diferència del traspàs que es va fer al País Basc, 2 mesos després, en què se li va concedir la plena potestat, no només de gestionar sinó també d'executar una convocatòria pròpia de beques i ajuts a l'estudi, tot respectant, però, els criteris bàsics que s'estableixin per a tot l'Estat.

Actualment a Catalunya, a diferència de la resta de comunitats autònomes, hi ha la particularitat que les beques finançades amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat es gestionen mitjançant un conveni entre l'Administració General de l'Estat i la Generalitat. La Generalitat encarrega la gestió d'aquestes beques a l'AGAUR. Aquesta particularitat de Catalunya deriva del fet que, com s'ha dit, encara no s'ha fet el traspàs complet per a l'exercici de les competències que d'acord amb l'Estatut d'autonomia de Catalunya corres-

---

2. Les beques territorialitzades són aquelles que finança l'Estat i gestionen les comunitats autònomes, mentre que en les no territorialitzades l'Estat també porta a terme la gestió i concessió.

3. Per al curs 2022-2023, Reial decret 154/2022, del 22 de febrer, pel qual s'estableixen els llindars de renda i patrimoni familiar i les quanties de les beques i ajuts a l'estudi per al curs 2022-2023 i es modifica parcialment el Reial decret 1721/2007, del 21 de desembre, pel qual s'estableix el règim de les beques i ajuts a l'estudi personalitzats.

4. Reial decret 305/1985, del 6 de febrer, sobre traspàs de serveis de l'Administració de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria d'universitats.

ponen a la Generalitat, malgrat reiterades sentències del Tribunal Constitucional⁵ que han declarat que ha de ser la Generalitat de Catalunya qui estableixi el procediment de gestió, control i resolució de les sol·licituds de beca que es presentin, qui determini els òrgans competents i qui faci la tramitació de les beques.

El Tribunal Constitucional, en la Sentència 25/2015, del 19 de febrer, va declarar, que el manteniment del règim transitori i excepcional derivat del retard en l'assumpció per les comunitats autònomes de la major part de la gestió del sistema de beques i ajuts a l'estudi, és difícilment conciliable amb les exigències d'un Estat descentralitzat. També va declarar que és necessari que per a la plena realització de l'ordre de competències que es desprèn de la Constitució i dels estatuts d'autonomia s'eviti la persistència de situacions anòmales en què l'Estat continua exercint competències que no li pertocuen.

Els convenis, que se subscriuen de forma anual o biennal, comprenen la gestió, concessió i pagament de les beques i ajuts per cursar estudis reglats que es concedeixin als qui segueixin els estudis a Catalunya qualsevol que sigui la seva nacionalitat. D'acord amb els convenis, els òrgans competents de la Generalitat, l'AGAUR, han de fer la selecció, l'adjudicació provisional i definitiva i el pagament de les beques i ajuts a l'estudi, i també la inspecció, la verificació, el control i, si escau, la resolució dels recursos administratius que puguin interposar-se.

Els decrets de la Generalitat pels quals es fixen els preus públics dels serveis acadèmics a les universitats públiques i a la Universitat Oberta de Catalunya regulen per a cada curs acadèmic les beques Equitat, que signifiquen una tarificació del pagament del preu per crèdit de la matrícula per als estudiants de grau i de màster que habiliti per a l'exercici d'activitats professionals regulades, en funció del nivell de renda familiar.

1.2. EL SISTEMA DE BEQUES I AJUTS UNIVERSITARIS A CATALUNYA

L'objectiu principal de les beques és remoure els obstacles d'ordre socioeconòmic, principalment la renda baixa, que impedeixin o dificultin l'accés i la continuïtat als estudis superiors als estudiants que estiguin en condicions de cursar-los amb aprofitament i, per tant, que ningú en resti exclòs per aquestes raons econòmiques. Aquest objectiu s'explicita en la LOU, que estableix el sistema de beques i ajuts a l'estudi amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat i en la LUC. A més, aquesta llei estableix l'objectiu que el sistema de beques a Catalunya estigui adaptat a les necessitats socioeconòmiques de Catalunya i insta el Govern a articular mesures que facin més assequibles les despeses de residència, menjador i transport.

---

5. STC 188/2001, del 20 de setembre del 2001, STC 25/2015, del 19 de febrer del 2015, STC 26/2016, del 18 de febrer del 2016 i STC 95/2016, del 12 de maig del 2016.

El sistema de beques i ajuts⁶ a la formació universitària inclou les beques de caràcter general del Ministeri d'Educació i Formació Professional (MEFP), finançades amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat i gestionades per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), les atorgades per l'AGAUR i finançades per la Generalitat, les finançades per les universitats i altres ajuts finançats per entitats privades. A Catalunya, a més de les beques i ajuts monetaris, existeixen les anomenades beques Equitat que són uns ajuts que consisteixen en un sistema de tarifació dels preus públics universitaris en funció de la renda. La majoria de beques i ajuts a l'estudi estan lligats a la renda del beneficiari, si bé n'hi ha que tenen finalitats específiques que no depenen de la renda del beneficiari.

Aquesta fiscalització es focalitza en les beques de caràcter general del MEFP (d'ara en endavant, beques generals) que gestiona l'AGAUR i en les beques Equitat per ser les més rellevants en termes d'abast i pressupost, i per a l'alumnat que cursa estudis de grau als centres propis d'universitats públiques presencials. Als efectes d'aquest informe es considera sistema de beques i ajuts l'integrat per les beques generals (que inclou diferents quanties i conceptes) i per les beques Equitat.

1.2.1. Les beques generals

Les beques generals són de 2 tipus: beca de matrícula⁷ i beques econòmiques, que poden ser de 4 modalitats: quantia fixa lligada a la renda, quantia fixa de residència (per als estudiants que per raons de l'estudi han de residir fora del domicili familiar), quantia fixa d'excel·lència acadèmica i quantia variable. L'accés a aquestes beques o quanties depèn del compliment de criteris tant econòmics com acadèmics.

Pot ser beneficiari d'una beca general l'alumnat d'ensenyaments universitaris que condueixen a l'obtenció d'un títol oficial de grau o de màster en qualsevol universitat. Aquestes beques es concedeixen de forma directa en concurrència no competitiva; no hi ha un nombre determinat de beneficiaris, sinó que s'atorguen als sol·licitants que compleixen els requisits econòmics i acadèmics establerts en la convocatòria.

---

6. El Reial decret 1721/2007, del 21 de desembre, distingeix entre beques i ajuts segons incloguin requisits socioeconòmics i acadèmics (beques) o només requisits socioeconòmics (ajuts). Aquesta definició, però, no té un caràcter general aplicable a tots els casos i els termes beques i ajuts sovint s'utilitzen de forma indistinta.

7. Els estudiants amb beca de matrícula no han d'abonar l'import corresponent per aquest concepte en el moment de formalitzar la matrícula. El MEFP a través de l'AGAUR compensa les universitats pels preus públics dels serveis acadèmics no abonats pels estudiants becaris.

Criteris econòmics

Els criteris econòmics de les beques generals es basen en 3 llindars de renda familiar⁸ i una sèrie de llindars de patrimoni familiar. Aquests criteris han sofert modificacions durant el període cobert per aquesta fiscalització i per aquest motiu se'n detallen els criteris per al curs 2022-2023, i també les modificacions més rellevants.

Per al curs 2022-2023 els llindars de renda i patrimoni eren els següents:

Quadre 1. Llindars de renda beques generals. Curs 2022-2023

Membres de la unitat familiar	Llindars		
	1	2	3
1	8.422	13.326	14.112
2	12.632	22.594	24.089
3	16.843	30.668	32.697
4	21.054	36.421	38.831
5	24.423	40.708	43.402
6	27.791	43.945	46.853
7	31.160	47.146	50.267
8	34.529	50.333	53.665
Per cada nou membre addicional	3.368	3.181	3.391

Imports en euros.

Font: Reial decret 154/2022, del 22 de febrer, i Resolució del 10 de març del 2022 de la Secretaria d'Estat d'Educació.

Quadre 2. Llindars de patrimoni. Curs 2022-2023

Concepte	Llindar
Finques urbanes (exclòs l'habitatge habitual)	< 42.900 euros
Finques rústiques (exclòs l'habitatge habitual)	< 42.900 euros
Finques rústiques (exclòs l'habitatge habitual)	< 13.130 euros per membre computable
Rendiments nets reduïts del capital mobiliari més els saldos nets positius de tots els guanys i pèrdues patrimonials	< 1.700 euros
Límit patrimonial conjunt	Es calcula el percentatge de cada element anterior respecte del llindar corresponent i la suma de tots no pot superar el 100%
Ingressos d'activitats econòmiques / Ingressos dels membres computables procedents d'una participació en activitats econòmiques desenvolupades a través d'entitats sense personalitat jurídica o qualsevol altra mena d'entitat jurídica, un cop aplicat el percentatge de participació en els ingressos totals de les activitats	< 155.500 euros

Font: Reial decret 154/2022, del 22 de febrer, i Resolució del 10 de març del 2022 de la Secretaria d'Estat d'Educació.

8. La renda es calcula a partir de les dades fiscals de l'any anterior amb el criteri de renda igual a base imposable general + base imposable de l'estalvi – quota resultant de la declaració. Per computar la renda de les llars, la renda dels sustentadors principals es computa al 100% i la dels no sustentadors principals al 50% i posteriorment s'hi apliquen una sèrie de deduccions.

Els llindars de patrimoni no han variat en el període fiscalitzat i els llindars de renda no han variat des del curs 2020-2021. La principal modificació introduïda en aquell moment va ser l'augment de les quanties de renda del llindar o tram 1. En cursos previs aquestes quanties eren considerablement menors; per exemple per a una unitat familiar unipersonal era de 3.771 € o per a una de 4 membres de 13.909 €. Les quanties dels altres 2 trams o llindars o les dels llindars de patrimoni no es van modificar.

Criteris acadèmics

Aquests criteris també han sofert modificacions durant el període cobert per aquesta fiscalització i per aquest motiu es detallen els criteris per al curs 2022-2023, i també les modificacions més rellevants.

Per poder rebre la majoria de les quanties o pels conceptes de la beca general es requereix que l'alumnat es matriculi de 60 crèdits o més (matrícula completa) encara que hi ha algunes excepcions (si la universitat limita el nombre de crèdits a matricular o si el nombre de crèdits pendents per finalitzar els estudis és menor que aquest valor de 60). També hi ha excepcions per a l'alumnat afectat d'una discapacitat igual o superior al 65%. Si es fa una matrícula parcial, entre 30 i 59 crèdits, es pot ser beneficiari d'alguns dels conceptes de les beques.

Un altre criteri acadèmic és el del rendiment en el curs anterior. Per complir aquest criteri a l'alumnat que es matricula per primera vegada en un estudi de grau se li requereix una nota mínima d'un 5 en una escala de 0 a 10 en els estudis o prova que permeten l'accés als estudis universitaris. A l'alumnat que ja ha iniciat estudis universitaris se li requereix haver superat un percentatge determinat dels crèdits matriculats en el curs anterior. Aquest percentatge varia segons la branca de coneixement de l'estudi.

Quadre 3. Criteri de rendiment acadèmic en el curs anterior

Branca de coneixement de l'estudi	Percentatge de crèdits a superar
Arts i humanitats	90
Ciències	65
Ciències socials i jurídiques	90
Ciències de la salut	80
Enginyeria i arquitectura	65

Font: Resolució de la Secretaria d'Estat d'Educació, curs 2022-2023.

Aquest criteri de rendiment acadèmic era molt més restrictiu abans de la seva modificació en el curs 2020-2021. Per a l'alumnat de nou accés es requeria una nota mínima de 6,5 (en una escala entre 0 i 10) i per a l'alumnat de segon i posteriors curs hi havia 2 opcions: aprovar tots els crèdits per totes les branques excepte en els estudis d'Enginyeria i arquitectura en què es requeria aprovar el 85% dels crèdits o bé superar un percentatge inferior de crèdits però amb una nota mitjana superior a un valor determinat. El quadre següent mostra aquests criteris de rendiment acadèmic:

Quadre 4. Criteri de rendiment acadèmic en el curs anterior fins al curs 2019-2020

Branca de coneixement de l'estudi	Opció 1	Opció 2	
	Percentatge de crèdits a superar	Percentatge de crèdits a superar	Nota mitjana en les assignatures superades
Arts i humanitats	100	90	6,50 punts
Ciències	100	80	6,00 punts
Ciències socials i jurídiques	100	90	6,50 punts
Ciències de la salut	100	80	6,50 punts
Enginyeria i arquitectura	85	65	6,00 punts

Font: Resolució de la Secretaria d'Estat d'Educació, curs 2019-2020.

En relació amb el nombre de cursos que un alumne pot tenir la condició de becari, en estudis de la branca d'Enginyeria i arquitectura poden ser 2 anys més dels establerts en els plans d'estudis mentre que per a la resta d'estudis pot ser 1 any més.

Quanties i conceptes de les beques generals

Per ser beneficiari dels diferents conceptes de les beques generals s'han de complir uns determinats criteris econòmics i acadèmics dels ja descrits. El quadre següent resumeix quins criteris econòmics s'han de complir per cada concepte i s'informa de la quantia econòmica associada a cada un d'ells en el cas de matrícula completa en els cursos 2021-2022 i 2022-2023. En els cursos anteriors al 2020-2021 les quanties fixes lligades a renda i residència eren de 1.600 € i 1.500 €, respectivament. En el cas de matrícula parcial, es pot ser beneficiari únicament de l'exempció de matrícula i de la quantia variable mínima.

Quadre 5. Conceptes de les beques generals Matrícula completa. Curs 2022-2023

Concepte	Quantia	Criteri econòmic
Exempció de matrícula	Exempció de l'import dels crèdits matriculats per primera vegada	Renda menor a l'indar 3 i no superar l'indar de patrimoni
Quantia fixa lligada a la renda	1.700 €	Renda menor a l'indar 1 i no superar l'indar de patrimoni
Quantia fixa lligada a la residència	1.600 €	Renda menor a l'indar 2 i no superar l'indar de patrimoni
Quantia fixa lligada a l'excel·lència acadèmica	Entre 50 € i 125 €	Renda menor a l'indar 3 i no superar l'indar de patrimoni
Quantia variable	Valor variable que depèn de la quantia del pressupost de beques universitàries que resta un cop concedides les beques de quantia fixa. Es distribueix d'acord amb la renda familiar i amb el rendiment acadèmic amb un valor mínim de 60 €.	Renda menor a l'indar 2 i no superar l'indar de patrimoni

Font: Resolució de la Secretaria d'Estat d'Educació, curs 2022-2023.

L'import total destinat a les beques generals a Catalunya per a estudis de grau i màster va ser de 101,40 M€ el curs 2017-2018 i de 114,88 M€ el curs 2022-2023, el que suposa un augment en aquest període del 13,29%.

1.2.2. Les beques Equitat

El curs 2011-2012 es van introduir les anomenades beques Equitat, complementàries a les beques generals, amb l'objectiu de millorar l'equitat de l'educació superior a Catalunya,⁹ de forma paral·lela a un augment dels preus dels crèdits universitaris. Les beques Equitat van adreçades als estudiants de grau i màster universitari habilitant dels centres propis de les universitats públiques de Catalunya. També inclou els estudiants de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i de 2 centres adscrits: l'Institut Nacional d'Educació Física i l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.

La beca Equitat¹⁰ consisteix en l'aplicació d'un percentatge de minoració dels preus públics dels crèdits universitaris (segons el tram de renda familiar i els estudis que es cursen), de manera que l'aportació de l'estudiant resulta disminuïda en aquest percentatge. Atesa la seva naturalesa de model de tarifació social no hi ha un reflex en el pressupost de la Generalitat perquè no hi ha una transferència de recursos cap a les universitats. Per ser beneficiari d'aquesta beca no es requereix complir cap criteri acadèmic en cursos previs. Aquesta minoració només s'aplica en el preu dels crèdits matriculats per primera vegada i no es pot ser beneficiari de la beca si ja es disposa d'un títol universitari del mateix nivell.

Per accedir a la beca Equitat cal complir criteris econòmics de renda i de patrimoni que estableix anualment el departament competent en matèria d'universitats. Els criteris de patrimoni són quasi idèntics als de les beques generals excepte una variació en el llindar de rendiments de capital mobiliari i guanys i pèrdues patrimonials; en les beques generals és de 1.700 € i en les beques Equitat, de 1.785 €. Amb relació a la renda, hi ha 2 llindars o trams. El primer llindar coincideix amb el tram 3 de les beques generals i a l'alumnat amb rendes per sota d'aquest llindar i que no són beneficiaris d'una beca general se li aplica un percentatge de minoració en el preu dels crèdits del 80% en estudis de grau i del 25% en estudis de màster habilitant. A l'alumnat amb rendes per sota del segon llindar però per sobre del primer, se li aplica un percentatge de minoració del 70% en estudis de grau i del 20% en estudis de màster habilitant.

---

9. Resolució ECO/2707/2011, del 10 novembre, per la qual s'aproven les bases reguladores i s'obre la convocatòria per a l'alumnat de les universitats públiques de Catalunya i de la UOC per al finançament de la matrícula universitària (beques Equitat).

10. Decret 128/2022, del 28 de juny, pel qual es fixen els preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques de Catalunya i a la UOC per al curs 2022-2023.

Quadre 6. Llindars de renda de la beca Equitat i percentatges de minoració de preus des del curs 2020-2021 al 2022-2023

Membres de la unitat familiar	Llindar renda	
	1	2
1	14.112	16.065
2	24.089	27.573
3	32.697	36.187
4	38.831	42.554
5	43.402	47.450
6	46.853	51.146
7	50.267	54.802
8	53.665	58.441
Percentatge de minoració de preus en estudis de grau	80	70
Percentatge de minoració de preus en estudis de màster habilitant	25	20

Import en euros.

Font: Resolucions del departament competent en matèria d'universitats.¹¹

En el període analitzat hi ha hagut variacions tant en els preus públics dels crèdits com en el nombre de trams i en els percentatges de minoració dels preus dels crèdits i, per tant, en la quantia associada a les beques Equitat, en termes de matrícula no pagada per l'alumnat.

Quadre 7. Evolució dels preus públics dels crèdits acadèmics en la primera matrícula

Estudi	Curs					
	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Grau estructura docent A	25,27	25,27	25,27	17,69	17,69	17,69
Grau estructura docent B	35,77	35,77	35,77	25,04	25,04	18,46
Grau estructura docent C	39,53	39,53	39,53	27,67	27,67	desapareix
Màster habilitant	41,17	41,17	41,17	28,82	27,67	18,46

Imports en euros.

Font: Decrets de fixació dels preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques i a la UOC per a cada curs acadèmic.

11. Per al curs 2022-2023, Resolució REU/2448/2022, del 26 de juliol, per la qual s'estableix, per a aquell curs, el procediment per a l'obtenció de l'acreditació del tram de renda familiar i de les beques Equitat per a la minoració dels preus dels crèdits dels estudis universitaris.

Quadre 8. Llindars de renda de la beca Equitat i percentatges de minoració de preus. Cursos del 2017-2018 al 2019-2020

Membres de la unitat familiar	Trams de renda				
	1	2	3	4	5
1	14.112	16.065	17.017	17.968	21.775
2	24.089	27.573	29.345	31.119	38.211
3	32.697	36.187	37.354	38.523	43.195
4	38.831	42.554	43.520	44.485	48.349
5	43.402	47.450	48.416	49.381	53.245
6	46.853	51.146	52.112	53.077	56.945
7	50.267	54.802	55.768	56.733	60.597
8	53.665	58.441	59.407	60.372	64.236
Percentatge minoració preus estudis de grau	80	70	30	20	10
Percentatge minoració preus estudis de màster habilitant	25	20	15	10	5

Imports en euros.

Font: Decrets de fixació dels preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques i a la UOC per a cada curs acadèmic.

En el període considerat hi ha hagut una reducció dels preus dels crèdits, tant dels graus com dels màsters, i per alguns graus, el preu per crèdit en el curs 2022-2023 s'ha reduït a més de la meitat de l'establert en el curs 2017-2018. La primera baixada de preus va tenir lloc en el curs 2020-2021 i en el darrer curs del període analitzat, el curs 2022-2023, es van abaixar els preus un altre cop i també es va simplificar el sistema de preus per als estudis de grau. En paral·lel a aquesta reducció dels preus dels crèdits, en el curs 2020-2021 es van eliminar els trams de renda 3, 4 i 5 de les beques Equitat i els percentatges de minoració associats.

1.2.3. Altres beques i ajuts universitaris

A més de la beca general i de la beca equitat també hi ha altres ajuts per cursar estudis universitaris associats al nivell de renda o la condició socioeconòmica dels sol·licitants i que són convocats o establerts per la Generalitat de Catalunya, el govern de l'Estat, universitats o empreses privades. Encara que aquests ajuts no formen part de l'abast d'aquest informe a continuació se'n fa una breu descripció d'aquests.

L'AGAUR convoca ajuts associats a la realització de diferents estudis i amb diferents criteris per accedir-hi. D'aquests, els únics que estan adreçats a alumnat de centres propis d'universitats públiques i depenen de la renda dels sol·licitants són uns ajuts per a la mobilitat comarcal dels estudiants residents a unes comarques determinades: són els ajuts APA.

Els ajuts APA són ajuts per a la mobilitat dels estudiants universitaris de les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Solsonès i la

Vall d'Aran.¹² Un requisit per accedir-hi és que l'alumne resideixi fora del domicili familiar i que estigui matriculat de matrícula completa en una universitat del sistema universitari català. La renda familiar no pot superar un determinat llindar, que és entre un 20% i un 50% superior al llindar 3 de la beca general depenent del nombre de membres de la llar. En el curs 2022-2023 es van concedir 248 ajuts a estudiants d'universitats públiques catalanes, d'una quantia mitjana de 1.526 €.

D'altra banda, les universitats, amb fons propis o amb col·laboració d'entitats privades, ofereixen una sèrie d'ajuts adreçats a l'alumnat de rendes baixes o amb situacions d'emergència econòmica sobrevinguda.¹³

- Beques salari: totes les universitats públiques disposen d'algun programa de beques salari amb quanties entre 2.300 € i 6.000 € anuals. El nombre d'aquestes beques per al conjunt de les universitats és aproximadament de 100 per curs.
- Ajuts per despeses específiques: la UB té un programa per facilitar ordinadors i connexions a internet, i la UAB un per cobrir el cost d'estades o desplaçaments quan són obligatoris.
- Ajuts d'emergència: totes les universitats disposen de programes per cobrir el cost, parcial o total, de la matrícula d'estudiants amb situacions sobrevingudes d'emergència econòmica. Algunes universitats també tenen programes per cobrir altres tipus de despeses en aquestes situacions: la UdG i la UdL tenen ajuts per cobrir el cost dels desplaçaments i la UdL també per cobrir el cost de l'habitatge.

L'AGAUR ofereix un programa de préstecs per al finançament de la matrícula dels estudis universitaris. Bàsicament possibilita el pagament de la matrícula en mensualitats durant el curs o semestre. L'import màxim és de 9.600 €, el termini d'amortització és d'entre 3 i 8 mesos i la TAE és d'entre un 9,18% i un 16,22% (no merita interessos, però hi ha una comissió d'obertura fixa).

A part de l'alumnat que pot rebre beques i ajuts, hi ha alumnat que reuneix les condicions establertes a la normativa per poder gaudir de les exempcions i bonificacions de matrícula (famílies nombroses, matrícules d'honor, persones amb discapacitat, víctimes de violència de gènere i de violència masclista). També els beneficiaris de la prestació de l'ingrés mínim vital estan exempts de pagar els preus públics pels serveis acadèmics universitaris.

---

12. Comarques incloses en l'ajut per al curs 2022-2023. El curs 2023-2024 s'hi van afegir el Berguedà, la Garrotxa i el Ripollès.

13. Algunes d'aquestes beques o ajuts també requereixen el compliment de criteris acadèmics.

1.3. DADES BÀSIQUES

A continuació es presenten les dades de beneficiaris de les beques generals i de les beques Equitat per al curs 2022-2023, darrer curs amb dades disponibles, amb la distinció entre centres públics i privats i entre estudis de grau i de màster.

Quadre 9. Dades de les beques generals en estudis de grau. Curs 2022-2023

Curs 2022-2023		Beneficiaris de beques generals en estudis de grau		
		Tots els centres	Públics presencials (a)	Privats + UOC
Alumnat beneficiari (n)		37.510	28.777	8.733
Percentatge de l'alumnat becat que rep	La quantia fixa lligada a la renda	36,70	40,63	23,73
	La quantia fixa lligada a la residència	13,17	15,12	6,76
	La quantia variable transport/insularitat	2,53	2,75	1,80
	La quantia fixa lligada a l'excel·lència acadèmica	25,18	27,19	18,57
	La quantia variable	90,99	91,01	90,93
	La quantia de matrícula (b)	94,31	93,42	97,24
Mitjana conceptes econòmics (en €) (c)		1.942,60	2.107,24	1.400,06
Total conceptes econòmics (en M€) (d)		72,87	60,64	12,23
Mitjana de la quantia de matrícula (en €)		891,50	884,48	913,72
Mitjana de tots els conceptes (d)		2.783,35	2.933,51	2.288,56
Total de tots els conceptes (en M€)		104,40	84,42	19,99

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades AGAUR.

Notes:

(a) Inclou centres propis d'universitats públiques presencials.

(b) El percentatge de l'alumnat becat que rep la quantia de matrícula no és del 100% per l'efecte de les exempcions de matrícula previstes en la normativa.

(c) Els conceptes econòmics no inclouen l'import de la matrícula.

(d) La mitjana de tots els conceptes no és igual a la suma de les mitjanes dels conceptes econòmics i de la matrícula perquè aquestes darreres es calculen només amb l'alumnat amb valors diferents de zero en cada cas.

Quadre 10. Dades de les beques Equitat en estudis de grau. Curs 2022-2023

Curs 2022-2023		Beneficiaris de beques Equitat en estudis de grau		
		Tots els centres	Públics presencials*	UOC
Alumnat beneficiari (n)		7.721	5.956	1.765
Percentatge de l'alumnat becat amb	80% de reducció del preu de la matrícula (tram 1)	78,75	76,34	86,86
	70% de reducció del preu de la matrícula (tram 2)	21,25	23,66	13,14

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades AGAUR.

* Inclou centres propis d'universitats públiques presencials.

Les taules següents mostren les dades del nombre d'alumnes d'estudis de màster beneficiaris de beques generals i de beques Equitat per al curs 2022-2023, amb la distinció entre centres públics i privats.

Quadre 11. Dades de les beques generals en estudis de màster. Curs 2022-2023

Curs 2022-2023		Tots els centres	Públics presencials (a)	Privats + UOC
Alumnat beneficiari (n)		3.689	2.252	1.437
Percentatge de l'alumnat becat que rep	La quantia fixa lligada a la renda	27,60	40,54	7,31
	La quantia fixa lligada a la residència	14,20	20,74	3,97
	La quantia variable transport/insularitat	2,22	3,33	0,49
	La quantia fixa lligada a l'excel·lència acadèmica	30,28	41,07	13,36
	La quantia variable	92,11	91,52	93,04
	La quantia de matrícula (b)	95,47	95,07	96,10
Mitjana conceptes econòmics (en €) (c)		1.679,26	2.230,63	815,19
Total conceptes econòmics (en M€) (d)		6,19	5,02	1,17
Mitjana quantia matrícula (en €)		1.157,78	1.223,97	1.055,15
Mitjana de tots els conceptes (d)		2.786,61	3.397,27	1.829,61
Total de tots els conceptes (en M€)		10,28	7,65	2,63

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades AGAUR.

Notes:

(a) Inclou centres propis d'universitats públiques presencials.

(b) El percentatge de l'alumnat becat que rep la quantia de matrícula no és del 100% per l'efecte de les exempcions de matrícula previstes en la normativa.

(c) Els conceptes econòmics no inclouen l'import de la matrícula.

(d) La mitjana de tots els conceptes no és igual a la suma de les mitjanes dels conceptes econòmics i de la matrícula perquè aquestes darreres es calculen només amb l'alumnat amb valors diferents de zero en cada cas.

Quadre 12. Dades de les beques Equitat en estudis de màster. Curs 2022-2023

Curs 2022-2023		Beneficiaris de beques Equitat en estudis de màster		
		Tots els centres	Públics presencials	UOC
Alumnat beneficiari (n)		327	246	81
Percentatge de l'alumnat becat amb	25% de reducció del preu de la matrícula (tram 1)	78,29	77,24	81,48
	20% de reducció del preu de la matrícula (tram 2)	21,71	22,76	18,52

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades AGAUR.

2. ABAST I METODOLOGIA

2.1. ABAST DE L'AUDITORIA

L'objectiu principal de la fiscalització operativa és avaluar l'eficiència i l'eficàcia del sistema de beques i ajuts a la formació universitària de grau. A aquest objecte s'han incorporat alguns elements propis de l'avaluació de polítiques públiques per analitzar l'adequació dels requisits a la realitat socioeconòmica de Catalunya, la cobertura, els procediments de gestió i els resultats que tenen en relació amb els objectius que persegueix el sistema de beques i ajuts a la formació universitària.

S'analitzen aspectes d'adequació a la realitat socioeconòmica de Catalunya, d'implementació (cobertura i sistema de difusió i gestió) i de resultats (efectes de les beques en els objectius que persegueix el sistema: accés, continuïtat i rendiment).

Per respondre a l'objectiu principal, s'han definit els objectius següents, com a pregunta:

1. Com encaixa el sistema de beques en l'estratègia de la Generalitat en aquest àmbit i en la realitat socioeconòmica de Catalunya?
2. El sistema de difusió i publicitat i de gestió de les beques és adequat?
3. Quina és la cobertura del sistema de beques i quines són les característiques dels estudiants becats?
4. El sistema de beques universitàries aconsegueix millorar l'accés, la continuïtat i el rendiment en els estudis universitaris de l'alumnat becat?

L'àmbit objectiu de la fiscalització són les beques generals i les beques Equitat atorgades a estudiants de grau de centres propis de les universitats públiques presencials de Catalunya.

L'àmbit subjectiu es refereix a l'AGAUR encara que s'ha sol·licitat determinada informació a les universitats públiques de Catalunya i al Departament de Recerca i Universitats.

L'àmbit temporal abasta el període del curs 2017-2018 al curs 2022-2023. Els períodes concrets de cada anàlisi depenen de la disponibilitat de les dades necessàries.

Les conclusions de l'informe, que es recullen en l'apartat 3, inclouen les observacions més significatives per a cadascun dels objectius plantejats. En l'apartat 4 s'inclouen les recomanacions sobre les millores en el sistema de beques i ajuts a la formació universitària en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

2.2. METODOLOGIA DE L'AUDITORIA

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els Principis fonamentals de fiscalització de les institucions públiques de control extern i les normes tècniques d'auditoria que es desprenen de la ISSAI 300, sobre els principis fonamentals de la fiscalització operativa, i les GPF-OCEX 3000, 3910 i 3920, sobre auditoria operativa.

El treball realitzat ha inclòs una anàlisi de l'entorn relacionat amb la matèria. Per a això, s'ha consultat i analitzat la documentació que s'ha considerat més rellevant, que ha inclòs una revisió de la legislació aplicable, informació econòmica i pressupostària, enquestes i estadístiques oficials, informes d'òrgans de control, estudis especialitzats i articles d'opinió.

El treball també inclou una sèrie d'anàlisis de dades basades principalment en la combinació de 2 fonts o tipus d'informació: d'una banda, dades individuals de totes les sol·licituds i els atorgaments de les beques generals i de les beques Equitat per al període del curs 2017-2018 al curs 2022-2023, dades que han estat proporcionades per l'AGAUR i, d'altra banda, dades individuals sobre matrícules i titulació de tot l'alumnat de centres propis d'universitats públiques per al període del curs 2017-2018 al curs 2021-2022 obtingudes de la base de dades UNEIX.¹⁴ Aquestes dades han estat proporcionades pel Departament de Recerca i Universitats.

Les 2 bases de dades esmentades inclouen informació de característiques socioeconòmiques, acadèmiques i en el cas de les dades proporcionades per l'AGAUR, informació de renda de les llars i del resultat dels processos de sol·licitud de les beques, incloses les quanties econòmiques atorgades. S'han combinat aquestes 2 bases de dades i per tant, per al període del curs 2017-2018 al curs 2021-2022, s'ha disposat de la informació de les variables i característiques mencionades pel total de l'alumnat matriculat a estudis de grau a centres públics d'universitats catalanes.

S'han mantingut reunions amb l'AGAUR, el Departament de Recerca i Universitats, les 7 universitats públiques presencials de Catalunya, el Departament d'Educació i el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) i també s'ha passat una enquesta als centres docents públics i concertats que imparteixen ensenyaments secundaris postobligatoris.

---

14. UNEIX és una base de dades que recopila les dades facilitades per les universitats sota uns criteris homogenis i les valida per tal que esdevinguin fiables. En el moment de realitzar el treball, les darreres dades disponibles completes eren les corresponents al curs 2021-2022.

3. CONCLUSIONS

A continuació es presenten les conclusions derivades del treball realitzat amb l'abast objectiu i temporal que figura en l'apartat 2.1.

El sistema de beques i ajuts als estudis universitaris de grau a Catalunya no s'ajusta a la seva realitat socioeconòmica i per tant té limitacions que afecten a la seva eficàcia, és a dir, a la seva capacitat per assolir l'objectiu de remoure els obstacles d'ordre socioeconòmic, principalment la renda baixa, que impedeixin o dificultin l'accés als estudis superiors. Per una banda, hi ha alumnes de llars catalanes en risc de pobresa que no tenen dret a rebre la quantia per renda de la beca general adreçada a les llars de menor renda. De l'altra, l'import de les beques no és suficient per cobrir les necessitats econòmiques que suposa a una llar l'educació universitària d'un dels seus membres. Això implica que a Catalunya les llars amb una pitjor situació econòmica han de fer un esforç rellevant per cobrir aquestes necessitats si un dels seus membres vol cursar estudis universitaris.

A més, el sistema actual de gestió de les beques generals té marges de millora en la seva eficiència ja que no permet que l'alumnat tingui confirmació de si rebrà una beca general ni que se'n conegui la quantia abans de matricular-se. Tampoc permet que l'alumnat rebi la beca en uns terminis adequats per cobrir les seves necessitats, encara que en el darrer curs analitzat s'han fet avenços en aquest darrer aspecte.

Les limitacions esmentades poden estar afectant la tria d'estudis per part de l'alumnat de renda baixa que accedeix a estudis universitaris. Entre l'alumnat amb notes similars en els estudis previs, el becat de rendes més baixes tria en menor proporció estudis de la branca d'Enginyeria i Arquitectura que l'alumnat no becat.

Tot i les limitacions del sistema de beques, considerant el conjunt de l'alumnat, el que rep una beca general obté millors resultats que el no becat en termes de continuïtat en l'estudi, rendiment acadèmic i taxes de titulació. Aquest resultat també es dona en els estudiants de nou accés, que no estan afectats pels requisits acadèmics.

Amb relació a les beques Equitat, els beneficiaris són quasi exclusivament alumnat al qual s'ha denegat la beca general però encara hi ha alumnes als quals es denega la beca general i que compleixen les condicions per rebre la beca Equitat i no la sol·liciten.

3.1. COM ENCAIXA EL SISTEMA DE BEQUES EN L'ESTRATÈGIA DE LA GENERALITAT EN AQUEST ÀMBIT I EN LA REALITAT SOCIOECONÒMICA DE CATALUNYA?

En els plans estratègics de subvencions del Departament de Recerca i Universitats hi ha uns objectius genèrics de les beques generals i de les beques Equitat que no estan concretats i que no tenen definits indicadors per mesurar-los.

Els llindars de renda establerts i les quanties de les beques fan que el sistema no elimini completament els obstacles d'ordre socioeconòmic que impedeixen o dificulten l'accés als estudis universitaris a integrants de les llars catalanes amb les rendes més baixes.

La quantia per renda de la beca general, adreçada a les llars de menor renda, no arriba a totes les llars catalanes en risc de pobresa. I la quantia que s'atorga a l'alumnat que canvia de residència no cobreix ni la meitat de les despeses addicionals que suposa aquest canvi de residència.

L'import de les beques no és suficient per cobrir les necessitats d'un estudiant universitari en el cas d'una llar de renda baixa (renda per sota del tram 2), estimades com la suma de les despeses addicionals associades a l'educació universitària i de les despeses en necessitats bàsiques d'una persona adulta. Això implica que a Catalunya les llars amb una pitjor situació econòmica han de fer un esforç important per cobrir aquestes necessitats. Per a l'alumnat becat el curs 2022-2023, aquest esforç en termes agregats s'estima en uns 79 M€. Aquesta conclusió general està fonamentada en les conclusions parcials següents:

- Els únics objectius que es defineixen pel sistema de beques per part de la Generalitat de Catalunya són genèrics i no estan concretats o no es defineixen adequadament. Gairebé no hi ha indicadors associats a aquests objectius i els que s'estableixen són d'activitat i, per tant, no són adequats per avaluar o analitzar l'assoliment dels objectius generals del sistema de beques (vegeu els apartats 5.1.1.1 i 5.1.1.2).
- Una part de les llars en risc de pobresa a Catalunya no rep la quantia per renda, atès que el llindar establert per rebre aquesta quantia (tram 1) és inferior al llindar que determina aquest risc de pobresa a Catalunya (vegeu l'apartat 5.1.2).
- Per a l'alumnat que resideix fora de l'habitatge familiar, la quantia de la beca general associada a aquest fet no és suficient ni per cobrir el cost del lloguer (vegeu l'apartat 5.1.3).
- Les quanties de les beques generals compensen completament i amb escreix les despeses addicionals de l'educació universitària als beneficiaris de rendes més baixes (tram 1) però només cobreixen per poc més de la meitat les necessitats econòmiques totals que els suposa cursar estudis universitaris (vegeu l'apartat 5.1.3).
- En el cas de l'alumnat amb rendes inferiors al tram 2 però superior a l'1, que inclou algunes llars en risc de pobresa, les despeses addicionals només estan completament cobertes per les beques si l'alumne resideix al domicili familiar (vegeu l'apartat 5.1.3).
- Pel conjunt de les llars amb rendes per sota del tram 2 i amb un dels seus membres rebent una beca general, l'aportació privada (diferència entre les necessitats econòmiques i la beca) per cobrir les necessitats econòmiques de l'educació universitària s'estima de for-

ma conservadora en 78,82 M€ i representa el 60,62% del total de les necessitats (vegeu l'apartat 5.1.3).

- L'alumnat que rep una beca general amb rendes superiors al tram 2 però inferior al 3 no rep pràcticament cap quantitat per compensar les despeses addicionals de l'educació universitària, ja que només té dret a la beca per el pagament de la matrícula (vegeu l'apartat 5.1.3)

3.2. EL SISTEMA DE DIFUSIÓ I PUBLICITAT I DE GESTIÓ DE LES BEQUES ÉS ADEQUAT?

La informació que sobre beques per cursar estudis universitaris que faciliten els departaments de la Generalitat, els centres docents i les universitats no és sistemàtica ni completa.

El procediment establert a Catalunya en què l'AGAUR centralitza la gestió i l'atorgament de les beques proporciona una estandardització de procediments i una unificació de criteris que es valora positivament.

La concessió i pagament de les beques es fa un cop començat el curs acadèmic, fet que pot suposar una dificultat per als estudiants becats.

Les beques generals i les beques Equitat tenien en el període fiscalitzat un impacte sobre el pressupost de les universitats en termes de pèrdua d'ingressos en concepte de matrícula que no es compensava totalment.

Aquesta conclusió general està fonamentada en les conclusions parcials següents:

- En la majoria de centres educatius d'ensenyaments postobligatoris no universitaris, la informació sobre aspectes clau de les beques per cursar estudis universitaris no es proporciona a l'alumnat de forma sistematitzada i grupal. A més hi ha un percentatge rellevant de centres on no s'emfatitza als orientadors la necessitat d'informar l'alumnat sobre les beques universitàries (vegeu l'apartat 5.2.1).
- Quan s'informa de les beques en activitats grupals d'orientació, en menys d'un terç dels centres es tracten aspectes com els requisits acadèmics i econòmics o els conceptes que s'inclouen en les beques. A més, en menys de la meitat dels centres s'informa del procés de sol·licitud de les beques (vegeu l'apartat 5.2.1).
- El 48,01% dels centres manifesten que no reben informació sobre beques per cursar estudis universitaris per part dels 2 departaments rellevants, el d'Educació i el de Recerca i Universitats (vegeu l'apartat 5.2.1).

- La informació sobre beques oferta pel Departament de Recerca i Universitats, per l'AGAUR i per les universitats és en general poc visual, està molt orientada a la tramitació i poc a informar i no utilitza un llenguatge planer (vegeu l'apartat 5.2.1).
- El procediment establert a Catalunya en què l'AGAUR centralitza la gestió i l'atorgament de les beques fent funcions que en altres comunitats autònomes fan les universitats, redueix la coexistència de diferents criteris i interpretacions i garanteix l'estandardització de procediments (vegeu l'apartat 5.2.2.1).
- L'avançament de la convocatòria i la tramitació de les beques generals en el curs 2022-2023 es va traduir en un avançament del pagament als estudiants i a les universitats. Tot i això els estudiants van rebre el primer pagament un cop el curs ja havia començat (vegeu l'apartat 5.2.2.1).
- La no compensació total a les universitats per la pèrdua d'ingressos de matrícula de l'alumnat beneficiari de les beques generals i de les beques Equitat els ha suposat uns menors ingressos de prop de 100 M€ en el període 2017-2018 a 2021-2022 (vegeu l'apartat 5.2.3).
- La baixada dels preus públics en els anys analitzats, ha suposat que l'impacte pressupostari de les beques generals i de les beques Equitat en estudis de grau en universitats públiques catalanes s'ha reduït en un 65% en el període analitzat (vegeu l'apartat 5.2.3).

3.3. QUINA ÉS LA COBERTURA DEL SISTEMA DE BEQUES I QUINES SÓN LES CARACTERÍSTIQUES DELS ESTUDIANTS BECATS?

En els estudis de grau hi ha diferències rellevants en la cobertura de les beques generals entre universitats, entre branques de coneixement dels estudis i entre territoris; les universitats de fora de l'àrea de Barcelona tenen taxes de cobertura més elevades, els estudis d'Enginyeria i arquitectura tenen taxes de cobertura menors que la resta de branques i l'alumnat resident a la província de Barcelona és el que té el percentatge menor d'alumnat becat. Entre els estudiants becats hi ha una major proporció de dones que entre els no becats i una diferència molt important en el nivell d'estudis dels progenitors.

Hi ha alumnat que compleix les condicions de la beca Equitat però que no la sol·licita.

Hi ha un percentatge rellevant d'alumnat becari que no sol·licita la quantia per canvi de residència tot i que la universitat on cursa els estudis és a una distància de més de 150 km del domicili de la seva família i hi tindria dret perquè compleix els requisits per rebre-la.

Aquesta conclusió general està fonamentada en les conclusions parcials següents:

- En el curs 2021-2022 el percentatge de dones entre l'alumnat becat era superior en gairebé 11 punt percentuals al de l'alumnat no becat (vegeu l'apartat 5.3.2).
- Entre l'alumnat becat en el curs 2021-2022, el percentatge amb un progenitor amb estudis universitaris era inferior en més de 30 punts percentuals al de l'alumnat no becat (vegeu l'apartat 5.3.2).
- La taxa de cobertura de les beques és més elevada entre l'alumnat amb residència familiar a les províncies de Tarragona (35,68%), Girona (31,94%) i Lleida (30,79%) que a la província de Barcelona (27,64%). Tanmateix, dintre de cada província, hi ha una variació rellevant entre comarques en les taxes de cobertura general de les beques i també dels conceptes més importants de la beca general, com són la beca per renda o la beca per residència (vegeu l'apartat 5.3.2).
- Les universitats situades fora de l'àmbit metropolità de Barcelona són les que tenen percentatges més elevats de cobertura del seu alumnat per les beques analitzades (vegeu l'apartat 5.3.1).
- Hi ha diferències en la taxa de cobertura de les beques segons el tipus d'estudis. En els més tècnics, els de les branques de coneixement de Ciències (27,35%) però especialment en els de la branca d'Enginyeria i arquitectura (23,13%), el percentatge d'alumnat amb una beca és més baix que el del conjunt de branques (29,29%) (vegeu l'apartat 5.3.1).
- De l'alumnat que compleix els criteris econòmics i amb matrícula completa, el percentatge que no rep la beca general o que rep una beca de menor quantia que l'associada al seu nivell de renda per no complir els criteris de rendiment acadèmic és d'un 12,86% en l'alumnat en el tram 1 de renda, d'un 10,22% en tram 2 i d'un 7,77% en els de tram 3 (vegeu l'apartat 5.3.1).
- El 30% de l'alumnat a què es denega la beca general i que no té dret a l'exempció de matrícula no havia sol·licitat la beca Equitat (vegeu l'apartat 5.3.1).
- Un 20% de l'alumnat amb residència familiar a més de 150 km de distància de la universitat i amb dret a rebre la quantia per residència, continua vivint al domicili familiar, o almenys no sol·licita la beca residència (vegeu l'apartat 5.3.1).

3.4. EL SISTEMA DE BEQUES UNIVERSITÀRIES ACONSEGUEIX MILLORAR L'ACCÉS, LA CONTINUÏTAT I EL RENDIMENT EN ELS ESTUDIS UNIVERSITARIS DE L'ALUMNAT BECAT?

L'alumnat becat no tria el mateix tipus d'estudi que la resta de l'alumnat, fet que pot estar relacionat amb la circumstància que l'alumnat becat hi accedeix amb notes més baixes. Tot i això, entre l'alumnat amb notes d'accés mitjanes i altes és rellevant la menor tria d'estudis d'Enginyeria i arquitectura per part de l'alumnat becat amb relació al no becat.

Pel que fa als resultats, en termes de continuïtat, titulació i rendiment acadèmic, en general, l'alumnat becat obté uns resultats similars o millors que els de la resta de l'alumnat. Aquest resultat també es troba en els estudiants de nou accés, que no estan afectats pels requisits acadèmics.

Rebre la beca Equitat s'associa en general a pitjors resultats acadèmics, però en situacions en què s'ha denegat la beca general per criteris acadèmics, rebre l'Equitat atenua lleugerament l'efecte negatiu sobre els resultats de perdre la beca general.

Aquesta conclusió general està fonamentada en les conclusions parcials següents:¹⁵

- L'alumnat beneficiari d'una beca universitària té notes d'accés a la universitat més baixes que el no becat (vegeu l'apartat 5.4.1).
- L'alumnat becat, especialment el que rep beques generals de tram 1 i 2, tria en major proporció que el no becat estudis de les branques de Arts i humanitats, i Ciències socials i jurídiques; i, en menor proporció, estudis de Ciències i Enginyeria i arquitectura (vegeu l'apartat 5.4.1).
- Entre l'alumnat amb notes altes d'accés mitjanes i altes hi ha relació positiva entre la condició de becari i cursar estudis de la branca de coneixement de Ciències de la salut i una relació negativa amb cursar estudis d'Enginyeria i arquitectura (vegeu l'apartat 5.4.1).
- Considerant el conjunt d'alumnat universitari matriculat de 60 crèdits o més, rebre una beca general de tram 2 i 3 està associat a un menor abandonament en el curs acadèmic següent encara que les diferències amb l'alumnat no becat no són gaire elevades. En aquesta mateixa població, rebre una beca Equitat està associat a un major abandonament (vegeu l'apartat 5.4.2).

---

15. Les dades analitzades corresponen a diferents cursos acadèmics del període 2017-2018 a 2021-2022 i en cada cas s'han utilitzat les més recents disponibles i que eren més adients per a l'objectiu de l'anàlisi.

- Si s'analitza només l'alumnat de nou accés, rebre una beca general de tram 1 està associat a un major abandonament, quantificat en una taxa que és 2,13 punts percentuals més elevada que l'alumnat sense beca. Aquesta associació no es troba quan es tenen en compte les diferències en la nota d'accés entre l'alumnat becat i el no becat (vegeu l'apartat 5.4.2).
- Rebre una beca general a partir del segon any dels estudis millora considerablement la continuïtat en els estudis amb relació a l'alumnat no becat. En el cas de les beques generals de tram 1 i 2, aquesta millora és més elevada com més cursos es percebi la beca inicialment assignada (vegeu l'apartat 5.4.2).
- Si es considera el conjunt d'alumnat universitari, el beneficiari d'una beca general té uns percentatges de crèdits aprovats superiors als de l'alumnat sense beca i l'alumnat beneficiari d'una beca Equitat té uns inferiors percentatges de crèdits aprovats (vegeu l'apartat 5.4.3).
- El rendiment acadèmic, mesurat en termes de crèdits aprovats, dels becaris de tram 1 que inicien els estudis (pels quals no hi ha requisits acadèmics) és pitjor que el de l'alumnat no becat. Però si es considera la nota d'accés, el rendiment d'aquest alumnat becat és superior al del no becat. La resta d'alumnat becat (tram 2, tram 3 i equitat) també té un rendiment superior al del no becat si es considera la nota d'accés (vegeu l'apartat 5.4.3).
- L'alumnat beneficiari d'una beca general de tram 1 o tram 2 en el darrer curs es titula en un percentatge superior que l'alumnat sense beca (vegeu l'apartat 5.4.3).
- En la cohort d'estudiants que van iniciar els seus estudis en el curs 2017-2018 i que es va matricular en el quart curs teòric dels estudis en el curs 2020-2021, el nombre d'anys que han estat beneficiaris d'una beca general de tram 1 o 2 està fortament relacionat positivament amb els percentatges de titulació en aquest quart any (vegeu l'apartat 5.4.3).
- Deixar de rebre una beca està associat a un pitjor rendiment en el següent curs acadèmic; aquesta diferència en el rendiment és més elevada per als que perden la beca general però reben una beca Equitat que per als que no reben cap beca. Tot i això, l'alumnat que perd la beca general de tram 1 per raons acadèmiques i rep la beca Equitat té millor rendiment acadèmic i menor abandonament dels estudis que el que no rep cap beca. (vegeu l'apartat 5.4.4).

4. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions, en el marc de les competències de la Generalitat de Catalunya, que poden contribuir a millorar els aspectes assenyalats en l'informe.¹⁶

1. El Departament competent en matèria d'universitats hauria de definir una estratègia sobre beques i ajuts a la formació universitària adaptada a la realitat de Catalunya que inclogui un diagnòstic de la situació, una definició d'objectius estratègics i operatius, mesures concretes per a millorar el sistema, i indicadors de gestió, de resultats i d'impacte.
2. El Departament competent en matèria d'universitats hauria d'establir una política de crèdits o beques que actuessin complementàriament a les beques existents adreçada a l'alumnat resident a Catalunya que cursés estudis universitaris a centres públics amb les característiques següents:
  - Que les quanties i criteris econòmics d'elegibilitat permetessin reduir, eliminar o posposar el cost privat que actualment suposa a les llars en pitjor situació econòmica que un del seus membres cursi estudis universitaris.
  - Que els criteris econòmics d'elegibilitat s'establissin considerant la situació econòmica de les llars catalanes, i que es permetés, per exemple que totes les llars catalanes en risc de pobresa fossin beneficiàries potencials de l'ajut específic adreçat a les llars en pitjor situació econòmica.
  - Que els ajuts adreçats a l'alumnat que canvia de residència per cursar estudis universitaris s'ajustessin a les diferències existents en el cost de l'habitatge entre els territoris on s'ubiquen les universitats públiques.
  - Que incorporés mesures específiques per incentivar la tria d'estudis de les branques d'Enginyeria i arquitectura.
3. L'AGAUR hauria d'establir un sistema perquè de manera automàtica els sol·licitants de la beca general fossin considerats com sol·licitants de la beca Equitat.
4. L'AGAUR hauria d'implementar mesures que reduïssin d'una banda el temps entre la sol·licitud de la beca i la seva resolució i, d'una altra el temps que transcorre entre aquesta sol·licitud i el pagament a l'alumne de la major part de la quantia atorgada o, alternativa-

---

16. Text modificat per les al·legacions formulades pel Departament de Recerca i Universitats i l'AGAUR.

ment, que l'alumnat becat rebés els ingressos de forma compassada a les seves necessitats durant el curs acadèmic. Algunes d'aquestes mesures podrien ser:

- Establir un sistema automatitzat de renovació de les beques.
  - Dissenyar una eina tipus simulador d'ajuts que permetés a l'alumnat avaluar si compleix els requisits econòmics i acadèmics i facilités una estimació de la quantitat a rebre.
5. El Departament competent en matèria d'universitats hauria de dissenyar un portal d'informació sobre beques i ajuts per cursar estudis universitaris que inclogués informació completa i en un llenguatge planer i accessible tant per a l'alumnat d'estudis postobligatoris que volgués cursar formació universitària com per a l'alumnat universitari.

5. RESULTATS DE LA FISCALITZACIÓ

En aquest apartat es presenta el resultat de cadascun dels objectius de la fiscalització.

5.1. COM ENCAIXA EL SISTEMA DE BEQUES EN L'ESTRATÈGIA DE LA GENERALITAT EN AQUEST ÀMBIT I EN LA REALITAT SOCIOECONÒMICA DE CATALUNYA?

Les beques generals les convoca el MEFP i les gestiona l'AGAUR d'acord amb el conveni que subscriuen periòdicament la Generalitat i l'Estat. L'article 41 de la LUC estableix que el departament competent en matèria d'universitats ha d'articular una política de crèdits i beques que permeti adaptar el sistema general a les necessitats socioeconòmiques de Catalunya.

En primer lloc s'ha analitzat si el sistema de beques universitàries s'emmarca en una estratègia de la Generalitat amb objectius quantificables, actuacions i indicadors que serveixin de base per fer un seguiment i avaluació dels seus resultats.

En segon lloc, per valorar l'adequació de les beques a les necessitats socioeconòmiques de Catalunya, s'han avaluat els criteris econòmics d'elegibilitat en relació amb l'estructura de renda de la població catalana i s'ha analitzat la suficiència de l'import de les beques en relació amb el cost que suposa a una persona l'educació universitària.

5.1.1. El sistema de beques universitàries s'emmarca en una estratègia de la Generalitat i fixa uns objectius quantificables, actuacions i indicadors per monitorar-ne el seguiment i l'avaluació?

5.1.1.1. Beques generals

Les beques generals s'integren en el pressupost de la Generalitat i estan incloses dintre del Pla estratègic de subvencions del Departament de Recerca i Universitats 2022-2025, en la línia de "Beques de caràcter general per a estudiants que cursin estudis postobligatoris i beques de col·laboració".¹⁷ En aquest document, les beques generals s'associen amb l'objectiu, tant de govern com departamental, de garantir l'equitat en l'accés a l'educació superior i també es concreta lleugerament més l'objectiu final de l'actuació pública com garantir que cap estudiant abandoni els seus estudis postobligatoris per motius econòmics, i per tant assegurant així la cohesió social i la igualtat d'oportunitats.

El Pla estratègic de subvencions estableix diversos indicadors d'activitat i de resultats per aquesta actuació, i se'n detallen els valor reals per a l'any 2022 i la previsió per a l'any 2023.

Quadre 13. Indicadors línia de beques de caràcter general i beques de col·laboració

Tipus d'indicador	Any 2022 (real)	Any 2023 (previsió)
Activitat		
Data de convocatòria o concessió (mes)	Març	Març
Nombre de sol·licituds rebudes	92.812	92.195
Nombre de beneficiaris d'ajuts concedits	41.674	44.000
Import mitjà per beneficiari (en €)	871,41	3.000
Resultat		
Nombre anual de convocatòries	2	2

Font: Pla estratègic de subvencions 2022-2025 del Departament de Recerca i Universitats.

Un altre document relacionat amb les beques generals, i en aquest cas també amb les beques Equitat, és la memòria del programa pressupostari 425 Beques i ajuts a l'estudi, que inclou la despesa del Departament de Recerca i Universitats en aquest àmbit. Com a gestors del programa pressupostari hi figuren la Direcció General d'Universitats del Departament de Recerca i Universitats i l'AGAUR. El Departament és el l'encarregat de la planificació i el que transfereix els recursos a l'AGAUR mentre que aquesta se n'encarrega de la gestió, d'acord amb el contracte programa que signen el Departament de Recerca i Universitats i l'AGAUR.¹⁸

17. Les beques de col·laboració es destinen a facilitar la col·laboració de l'alumnat en els departaments universitaris amb la finalitat d'iniciar-se en tasques de recerca.

18. https://agaur.gencat.cat/web/.content/Documents/AGAUR/transparencia/Contracte_Programa_AGAUR_2022_2025_CA.pdf.

Hi ha una memòria de programa de l'agrupació departamental i una altra per cada gestor del programa (Direcció General d'Universitats i AGAUR).

En la memòria de l'agrupació departamental corresponent als pressupostos de la Generalitat per al 2023, es defineix el diagnòstic de la situació i la missió del programa de manera similar als objectius explicitats en el Pla estratègic de subvencions del Departament de Recerca i Universitats: dotar un sistema de beques i ajuts adaptat a la realitat socioeconòmica i territorial del país que garanteixi que cap estudiant universitari que compleixi les condicions per cursar estudis universitaris amb aprofitament, no en resti exclòs per raons econòmiques o territorials i, en conseqüència, es garanteixi la igualtat d'oportunitats en l'accés i la continuïtat dels estudis universitaris.

També es determinen els objectius estratègics i operatius que són els següents:

- Objectiu estratègic: enfortir l'eficàcia i fer créixer el sistema públic català de beques a l'estudi universitari amb el traspàs pendent i l'increment de beneficiaris i ajuts.
- Objectius operatius:
  1. Fer efectiu el traspàs de competències per atorgar beques i ajuts als estudis universitaris.
  2. Garantir l'equitat en l'accés a l'educació superior.
  3. Impulsar les beques i beques salari.
  4. Simplificar els processos de concessió de beques i ajuts, en la perspectiva d'un model de finestra única.

En la memòria de programa de l'agrupació departamental també s'estableixen indicadors. Dels indicadors establerts, el que té relació amb les beques generals o amb les beques Equitat és el del percentatge d'estudiants de grau matriculats a les universitats públiques que gaudeixen de beca o ajut de matrícula. Aquest indicador no està desagregat per tipus de beques i no permet fer un seguiment de les beques generals i les beques Equitat.

La memòria de programa de la Direcció General d'Universitats té els mateixos objectius que la de l'agrupació departamental i no té indicadors específics. La memòria de programa de l'AGAUR té els mateixos objectius que la de l'agrupació i incorpora indicadors de gestió relacionats amb el percentatge de sol·licituds telemàtiques i el grau de satisfacció dels usuaris. Tampoc no està desagregat per tipus de beques, per la qual cosa no es pot fer un seguiment individualitzat.

L'anàlisi realitzada indica que els únics objectius que la Generalitat de Catalunya defineix per al sistema de beques generals són genèrics i no estan concretats o no es defineixen adequadament. No hi ha objectius relacionats amb la cobertura per tipus de beques, amb la suficiència, amb la continuïtat o amb el rendiment. Gairebé no hi ha indicadors associats a aquests objectius i els que s'estableixen són d'activitat i per tant no adequats per avaluar o analitzar l'assoliment dels objectius finals del sistema de beques.

5.1.1.2. Beques Equitat

En el Decret que fixa els preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques de Catalunya s'estableix que l'objectiu de les beques Equitat és millorar l'equitat de l'educació superior a Catalunya. Implícitament es desenvolupa aquest objectiu quan es determina que una finalitat d'aquest sistema d'ajuts és mantenir la corresponsabilitat dels beneficiaris dels serveis educatius en una etapa educativa postobligatòria i una altra finalitat és que ningú amb mèrits suficients quedi exclòs dels estudis per raons econòmiques.

La finalitat o objectiu de corresponsabilitat entre estudiants ja estava reflectida implícitament en el Decret¹⁹ que va establir les beques Equitat quan es va estipular que aquestes beques s'havien de finançar amb l'augment d'ingressos de les universitats com a conseqüència de l'augment dels preus públics que es va fer a partir de l'any 2011 i fins al curs 2019-2020. A més, des de la Secretaria de Recerca i Universitats s'afirmava que la finalitat de les beques Equitat era la redistribució de la renda.²⁰ Això no obstant, quan es va establir aquest sistema d'ajuts, es va adreçar únicament a estudiants amb bons resultats acadèmics. Tanmateix, els criteris acadèmics només es van aplicar el primer any d'implementació de les beques Equitat i a partir del curs 2012-2013 només calia complir el criteri de renda per ser beneficiari de l'ajut. Inicialment es van establir 5 trams de renda amb diferents percentatges de reducció del preu de matrícula (vegeu el quadre 8). L'increment dels ingressos corresponent als majors preus de matrícula havia de servir per finançar les minoracions de preus d'acord amb els trams de renda establerts. A partir del curs 2020-2021 els preus s'han anat reduint considerablement i per a alguns graus fins i tot podien ser inferiors als existents abans de la posada en marxa de les beques Equitat.

Aquesta reducció de preus va anar acompanyada d'una reducció dels trams de renda de la beca Equitat als 2 existents en el darrer curs fiscalitzat, el 2022-2023.

Els objectius que s'estableixen per a les beques Equitat són també genèrics i amb poca concreció. Per tant, no hi ha cap indicador definit que permeti analitzar l'assoliment dels objectius; només es defineix un indicador conjunt amb les beques generals que és el que figura a la memòria del programa pressupostari (percentatge d'estudiants de grau matriculats a les universitats públiques que gaudeixen de beca o ajut de matrícula).

---

19. Decret 365/2011, del 12 de juliol, pel qual es fixen els preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques de Catalunya i a la UOC per al curs 2011-2012.

20. <https://govern.cat/salaprensa/notes-premsa/129213/govern-obre-termini-demanar-beques-equitat-excellencia-academica>.

5.1.2. Els criteris econòmics d'elegibilitat s'ajusten a l'estructura de renda de la població catalana?

La Llei orgànica 6/2001, del 21 de desembre, d'universitats, preveia que l'Estat, amb càrrec als seus pressupostos generals, havia d'establir un sistema de beques i ajuts a l'estudi destinat a remoure els obstacles d'ordre socioeconòmic que impedissin o dificultessin l'accés als estudis universitaris als estudiants que estiguessin en condicions de cursar-los amb aprofitament.

L'article 41 de la Llei d'universitats de Catalunya estableix que el departament competent en matèria d'universitats ha d'articular una política de crèdits i beques que garanteixi que ningú que compleixi les condicions per cursar estudis universitaris amb aprofitament en resti exclòs per raons econòmiques i que permeti també adaptar el sistema general a les necessitats socioeconòmiques i territorials de Catalunya.

La disposició transitòria 4a de la Llei d'universitats de Catalunya estableix que mentre no es faci efectiva la transferència de funcions i serveis de l'Estat en matèria de beques, la plena efectivitat del que disposa l'article 41 s'ha de produir a partir de l'assumpció per la Generalitat de la transferència de funcions i serveis de l'Estat en aquesta matèria.

El Reial decret 154/2022, del 22 de febrer, pel qual s'estableixen els llindars de renda i patrimoni familiar i les quanties de les beques per al curs 2022-2023, i es modifica parcialment el Reial decret 1721/2007, del 21 de desembre, pel qual s'estableix el règim de les beques i ajuts a l'estudi personalitzats, que té caràcter bàsic, estableix 3 llindars de renda i patrimoni i les condicions per al seu càlcul. En el Decret s'afirma que en el curs 2020-2021 es va elevar el llindar 1 (el més baix) fins a quasi equiparar-lo amb el llindar de pobresa.

Segons les dades de renda de l'any 2021,²¹ el valor del llindar de pobresa per a una llar d'un membre en el conjunt de l'Estat era de 10.088€, mentre que a Catalunya era d'11.840€, un 17,37% superior. En el quadre següent es calcula aquest llindar de pobresa per a llars de diferent grandària²² i es compara amb el llindar 1 de la beca general, el que determina que es rebi la quantia per renda de la beca.

---

21. Enquesta de condicions de vida 2022 (<https://www.idescat.cat/pub/?id=ecv>). El llindar de risc de pobresa es fixa en el 60% de la mediana dels ingressos per unitat de consum d'una població (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At-risk-of-poverty_rate).

22. S'utilitza l'escala OCDE modificada (<https://www.ine.es/DEFine/es/concepto.htm?c=5228>) i s'assumeix que fins 4 membres de la llar, tots són majors de 13 anys i a partir d'aquesta xifra els nous membres tenen 13 anys o menys.

Quadre 14. Llindar de pobresa i llindar 1 de la beca general. Any 2022

Nombre de membres a la llar	Llindar tram 1 beca general	Risc de pobresa a Espanya		Risc de pobresa a Catalunya	
		Llindar	Diferència amb tram 1 (%)	Llindar	Diferència amb tram 1 (%)
1	8.422	10.088	19,78	11.840	40,58
2	12.632	15.132	19,79	17.760	40,60
3	16.843	20.176	19,79	23.680	40,59
4	21.054	25.220	19,79	29.600	40,59
5	24.423	28.246	15,65	33.152	35,74
6	27.791	31.273	12,53	36.704	32,07

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La renda de la llar utilitzada per establir si es compleixen els criteris econòmics per rebre la beca general considera el 50% de la renda dels no sustentadors principals i aplica una sèrie de deduccions per característiques de llar com família nombrosa, monoparentalitat i discapacitats. Aquest fet implica que per a les llars amb algunes d'aquestes situacions concretes els llindars de la beca general i el del risc de pobresa no siguin directament comparables. Per exemple, per a una llar monoparental de 3 membres amb un germà o germana del sol·licitant amb una discapacitat igual o superior al 33% però inferior al 65%, el llindar 1 de la beca general seria de 20.274 € (resultant d'afegir 3.431 € de deduccions al valor establert del llindar de tram 1 de 16.483 €). Aquesta xifra seria comparable amb el llindar de risc de pobresa de Catalunya per una llar de 3 membres: 23.680 €.²³

A Catalunya el llindar de la renda d'una llar per ser considerada en situació de risc de pobresa és superior al llindar establert pel Decret 154/2022, que determina l'alumnat que rep la quantia per renda de la beca general per totes les grandàries de les llars. Aquesta diferència, per a les llars que no es trobin en cap de les situacions que donen dret a l'aplicació de les deduccions,²⁴ és d'entre quasi un 41% i més del 32% depenent del nombre de membres de la llar. Per exemple, per a una família de 4 membres composta per 2 adults i 2 descendents majors de 13 anys, la diferència és de 8.546 €. Aquestes diferències impliquen que hi ha llars en risc de pobresa a Catalunya que no tenen dret a rebre la quantia de les beques destinada a les llars de menor renda.²⁵

23. Paràgraf introduït per les al·legacions formulades pel Departament de Recerca i Universitats.

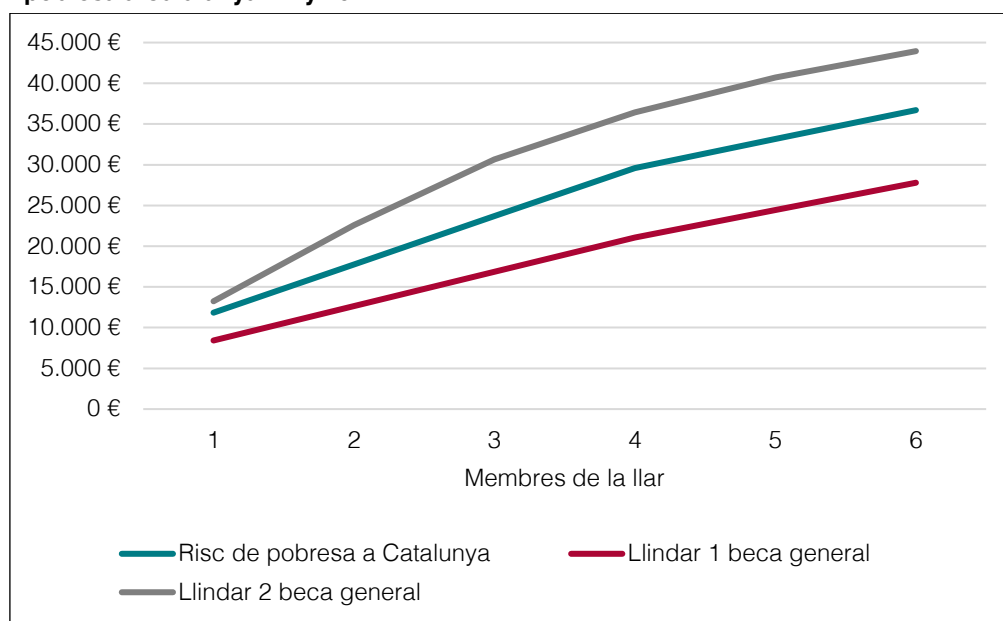
24. Text modificat per les al·legacions formulades pel Departament de Recerca i Universitats.

25. Cal tenir en compte la conflictivitat competencial sobre aquest tema i les diferents sentències del Tribunal Constitucional. En aplicació de la doctrina constitucional, es va aprovar el Reial decret 1721/2007 que, juntament

.../...

En el gràfic següent es comparen aquests llindars de risc de pobresa a Catalunya amb el criteri econòmic establert per rebre la quantia de les beques generals adreçada a les llars de renda més baixa, el llindar del tram 1, i també amb el llindar del tram 2 de les beques generals.

Gràfic 1. Llindars de renda del tram 1 i tram 2 de la beca general i llindars de risc de pobresa a Catalunya. Any 2022

Font: Elaboració pròpia.

Les dades disponibles no permeten establir quin percentatge de l'alumnat becari de tram 2 està en una situació de risc de pobresa i per tant no es pot establir exactament quin seria el cost pressupostari d'equiparar el llindar 1 de la beca general als valors que determinen el risc de pobresa a Catalunya. Tot i això, si es considera que el 50% de l'alumnat que va rebre una beca general de tram 2²⁶ al curs 2022-2023 estava en situació de risc de pobresa, aquesta equiparació del llindar 1 amb el risc de pobresa hauria suposat un increment en el cost de les beques de 9,24 M€ pel fet que haurien rebut 1.700 € per renda.

amb els reials decrets que estableixen els llindars de renda i patrimoni familiar, determina la potestat normativa bàsica de l'Estat. A partir del curs 2008-2009 es va reconèixer a les comunitats autònomes la possibilitat de fer convenis amb el Ministeri per al cofinançament de les beques que es concedissin a estudiants amb rendes familiars inferiors dins d'una forquilla establerta amb caràcter bàsic. Per al curs 2022-2023 aquesta forquilla suposa uns nous límits per als llindars 1 i 3 (un 5,3% superior al bàsic) però, en el cas del tram 1, també queda molt lluny del llindar de pobresa a Catalunya.

26. 5.436 alumnes, considerant alumnat amb residència a Catalunya i matrícula completa.

5.1.3. L'import de les beques és suficient per cobrir les necessitats econòmiques que suposa a una persona l'educació universitària?

La disposició addicional 9a de la Llei 24/2005, del 18 de novembre, de reformes per a l'impuls de la productivitat, estableix que les beques i ajuts a l'estudi que es convoquin amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat s'han d'establir en funció dels costos concrets que generi l'educació per als estudiants, i també de les circumstàncies socioeconòmiques de la seva unitat familiar. També l'article 41 de la Llei 1/2003, del 19 de febrer, d'universitats de Catalunya, modificada per la Llei 7/2022, del 12 de maig, estableix que el departament competent en matèria d'universitats ha d'articular mesures que facin més assequibles les despeses de residència, menjador i transport.

5.1.3.1. *Estimació de les necessitats econòmiques d'un estudiant universitari*

Les necessitats econòmiques d'un estudiant universitari són, d'una banda, les despeses addicionals associades a l'educació universitària i d'una altra banda, les necessàries per cobrir les necessitats bàsiques de la persona. Aquest segon element es pot considerar una estimació molt conservadora del cost d'oportunitat del temps dedicat als estudis universitaris.²⁷

Per obtenir una estimació de la quantia que suposen les despeses addicionals associades a l'educació universitària s'ha utilitzat informació d'un estudi de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal,²⁸ d'un informe de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana²⁹ i de les sol·licituds d'ajut de residència de la beca general del curs 2021-2022. En el quadre següent es mostren els resultats sense considerar el cost de la matrícula ja que tots el beneficiaris d'una beca tenen aquest cost cobert.

---

27. El fet d'estudiar suposa tenir menys temps disponible per a activitats laborals i per tant per obtenir ingressos. Es pot justificar que com que l'educació superior té uns rendiments esperats positius futurs aquest cost d'oportunitat és una inversió. Tanmateix, durant la durada dels estudis, l'estudiant té menys capacitat de generar ingressos per fer front a les despeses associades a les seves necessitats bàsiques, i en conseqüència, la seva família o amistosats han d'assumir-les.

28. Estudio: Becas de educación universitaria (<https://www.airef.es/wp-content/uploads/2019/06/Estudio4-5SR/P4-PROTEGIDO.pdf>).

29. Auditoria operativa de les beques a l'alumnat d'ensenyaments universitaris. Exercicis 2016-2020 (https://www.sindicom.gva.es/public/Attachment/2022/4/Auditoria_operativa_beques_alumnat_ensenyaments_universitaris_2016-2020_val_signat.pdf).

Quadre 15. Despeses addicionals d'un estudiant durant 9 mesos a Catalunya (sense considerar el cost de la matrícula). Any 2022

Concepte	Residint a la llar familiar	No residint a la llar familiar	Fonts d'informació
Materials	493	493	Dades de l'AIREF actualitzades amb evolució ³⁰ i nivell de preus ³¹ de Catalunya
Transport Urbà i interurbà	443	572	Dades de la Sindicatura Comptes de la Comunitat Valenciana actualitzades amb evolució de Preus de Catalunya i preus T-Jove TMB 90 dies 1 Zona i 3 Zones
Habitatge*	0	3.392	Dades de les sol·licituds de quantia residència de la beca general. Mitjana Catalunya, curs 2021-2022
Total	936	4.457	

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Nota: No s'han considerat els descomptes aplicables d'acord amb les mesures anticrisis aprovades per les diferents administracions.

* Per estimar el cost de l'habitatge s'ha considerat 10 mesos de lloguer o residència.

L'import per curs acadèmic de les necessitats addicionals de despesa d'un estudiant que resideix a la llar familiar és de 936 €, mentre que les d'un que resideix fora és de 4.457 €. Per tant, cursar estudis universitaris residint fora de la llar familiar, suposa unes despeses addicionals de 3.521 € per curs acadèmic.

Aquestes estimacions són conservadores per diverses raons: primer, perquè en l'estimació del cost de l'habitatge no s'han considerat altres costos addicionals associats a residir fora de la llar familiar i segon, perquè en el cost del transport únicament s'han tingut en compte mitjans de transport públic.

Per obtenir una estimació de la quantia monetària que suposa per a una llar cobrir les necessitats bàsiques d'un estudiant durant el curs universitari s'ha calculat quina és la diferència entre la quantificació monetària de necessitats d'una llar de 2 adults i les d'una de 3 adults sense considerar les necessitats d'habitatge, transport i educació.³²

30. Índex de Preus de Consum. Base 2021. Institut Nacional d'Estadística (www.ine.es).

31. Costa, À., García, J., Raymond Bara, J. L., Sánchez Serra, D., & Galletto, V. (2020). El coste de la vida en las comunidades autónomas, áreas urbanas y ciudades de España. IERMB Working Paper.

32. Càlculs basats en "AMB (2023). El salari de referència metropolità de Barcelona. 2022".

Quadre 16. Estimació de les necessitats bàsiques d'un estudiant. Any 2022

Categories	Import mensual	Import 9 mesos
Aliments i begudes	236	2.128
Neteja i higiene personal	4	32
Despeses de la llar	34	306
Despeses personals i oci	78	706
Roba i complements	29	265
Despeses extraordinàries	148	1.333
Total	530	4.771

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'AMB (2023).

L'estimació de les necessitats econòmiques que a una persona li suposa l'educació universitària és el resultat d'agregar els 2 conceptes considerats: les despeses addicionals associades a l'educació universitària i les despeses de necessitats bàsiques d'una persona adulta. Aquesta estimació varia entre 5.707 € (936 € + 4.771 €) si la ubicació de la universitat li permet residir a l'habitatge familiar i 9.228 € (4.457 € + 4.771 €) si no li ho permet.

5.1.3.2. Estimació de l'aportació econòmica de l'alumnat becat a l'educació universitària

L'estimació de les necessitats econòmiques de l'educació universitària per a l'estudiant s'han de comparar amb els imports de les beques per determinar si aquests són suficients per cobrir les despeses associades a l'educació universitària:

- La quantia de la beca general associada al canvi de residència és de 1.600 € i, per tant, només cobreix el 45,44% de les despeses addicionals que suposa aquest canvi de residència, que s'estimen en 3.521 €.
- Les quanties associades a la renda de l'estudiant o de la seva família per al curs acadèmic 2022-2023 van ser d'una mitjana de 3.496 € per als beneficiaris amb rendes familiars inferiors al llindar 1 que residien a l'habitatge familiar. Aquesta quantitat és quasi 4 vegades l'estimació de les necessitats addicionals de despesa d'un estudiant que resideix a la llar familiar, però només cobreix el 61,26% de l'estimació realitzada de les necessitats econòmiques que l'educació universitària suposa a aquesta persona.

Els valors mitjans de les beques i els valors de l'estimació de les despeses addicionals i de la necessitat econòmica total que l'educació universitària suposa a una persona per als diferents trams de renda de la beca general i residència de l'estudiant es mostren en el quadre següent.³³

Quadre 17. Necessitats econòmiques associades a l'educació universitària, quanties de beca general i aportació privada. Alumnat de grau curs 2022-2023 i resident a Catalunya

Concepte	Estimació necessitats* (A)	Import beca general* (B)	Estimació aportació privada (A-B)
Llindar 1			
Residència a l'habitatge familiar	5.707	3.496	2.211
Residència fora de l'habitatge familiar	9.228	5.054	4.174
Llindar 2			
Residència a l'habitatge familiar	5.707	1.008	4.699
Residència fora de l'habitatge familiar	9.228	2.623	6.605
Llindar 3			
Residència a l'habitatge familiar	5.707	20	5.687
Residència fora de l'habitatge familiar	9.228	20	9.208

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

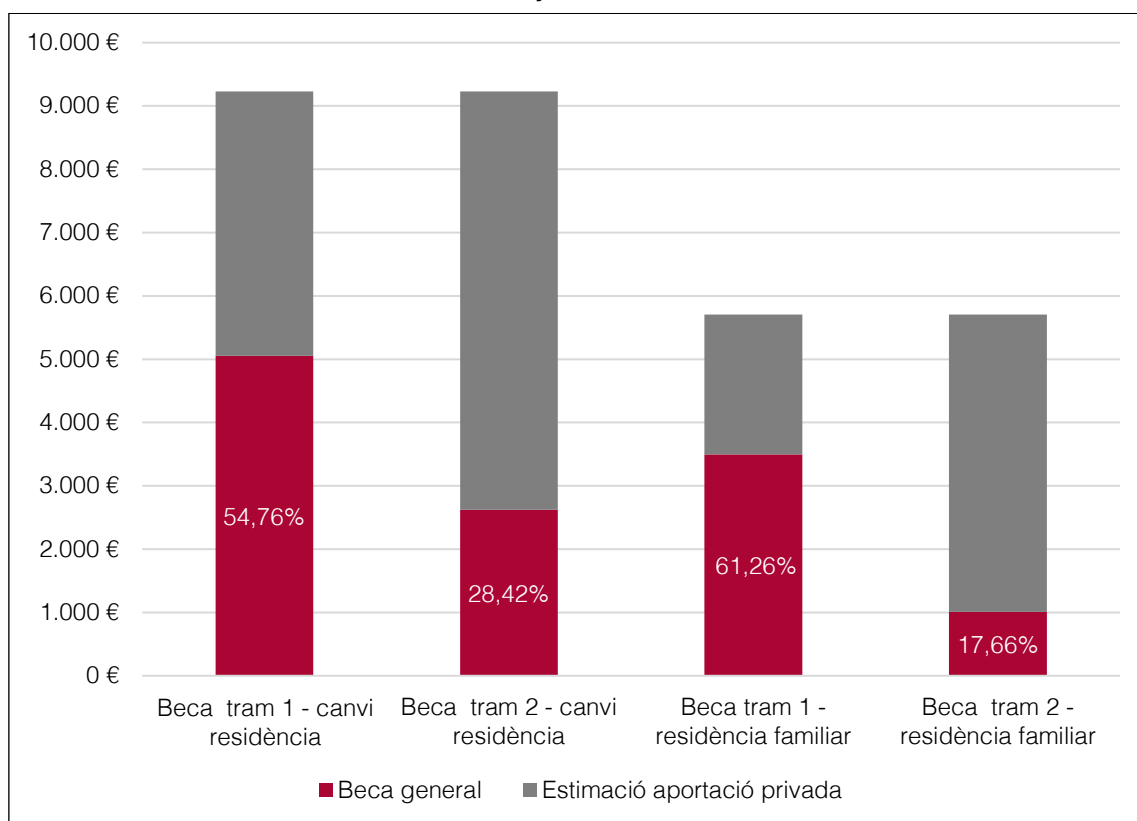
* No s'inclou la quantia per matrícula.

- Les beques generals cobreixen les despeses addicionals associades a l'educació universitària només per als estudiants de menor renda que reben una major quantitat de beca, tant si resideixen fora de l'habitatge familiar com si resideixen a l'habitatge familiar.
- Quan a aquestes despeses addicionals se'ls suma l'import de les necessitats bàsiques d'una persona durant 9 mesos, les beques en cap cas cobreixen aquest import.
- Per tant, els estudiants o les seves famílies han de cobrir, mitjançant els seus recursos privats, la diferència entre les despeses associades a l'educació universitària i les quanties que reben de les beques.

33. En el càlcul de l'import de les quanties monetàries rebudes per l'alumnat no s'ha inclòs la quantia complementària de 400 € establerta pel Reial decret llei 14/2022, de l'1 d'agost, per a tots els beneficiaris de les beques pel seu caràcter excepcional.

El gràfic següent mostra els percentatges de cobertura de la beca general de les necessitats econòmiques associades al fet de cursar estudis universitaris.

Gràfic 2. Cobertura de les necessitats econòmiques de un estudiant universitari. Alumnat de grau becat del curs 2022-2023 i resident a Catalunya.

Font: Elaboració pròpia.

En els quadres següents es presenten els resultats agregats de l'estimació de la quantia del dèficit entre la quantia de la beca i l'aportació privada que suposa l'educació universitària per al conjunt de l'alumnat becat de tram 1 i tram 2 resident a Catalunya i cursant estudis en universitats públiques catalanes amb matrícula completa.³⁴

34. Es defineix matrícula completa quan hi ha 60 crèdits matriculats o més. Un 90% de l'alumnat amb aquestes característiques té una matrícula completa.

Quadre 18. Estimació de l'aportació privada a les despeses econòmiques associades a l'educació universitària. Alumnat de grau curs 2022-2023, resident a Catalunya i amb rendes del tram 1 i tram 2

Beca general	Alumnat (n)	Despeses econòmiques educació universitària (M€)	Mitjana aportació privada (€)	Aportació privada total (M€)
Tram 1 residència a l'habitatge familiar	9.244	52,75	2.211	20,44
Tram 1 canvi de residència	1.166	10,76	4.174	4,87
Tram 2 residència a l'habitatge familiar	9.602	54,80	4.699	45,12
Tram 2 canvi de residència	1.270	11,72	6.605	8,39

Font: Elaboració pròpia.

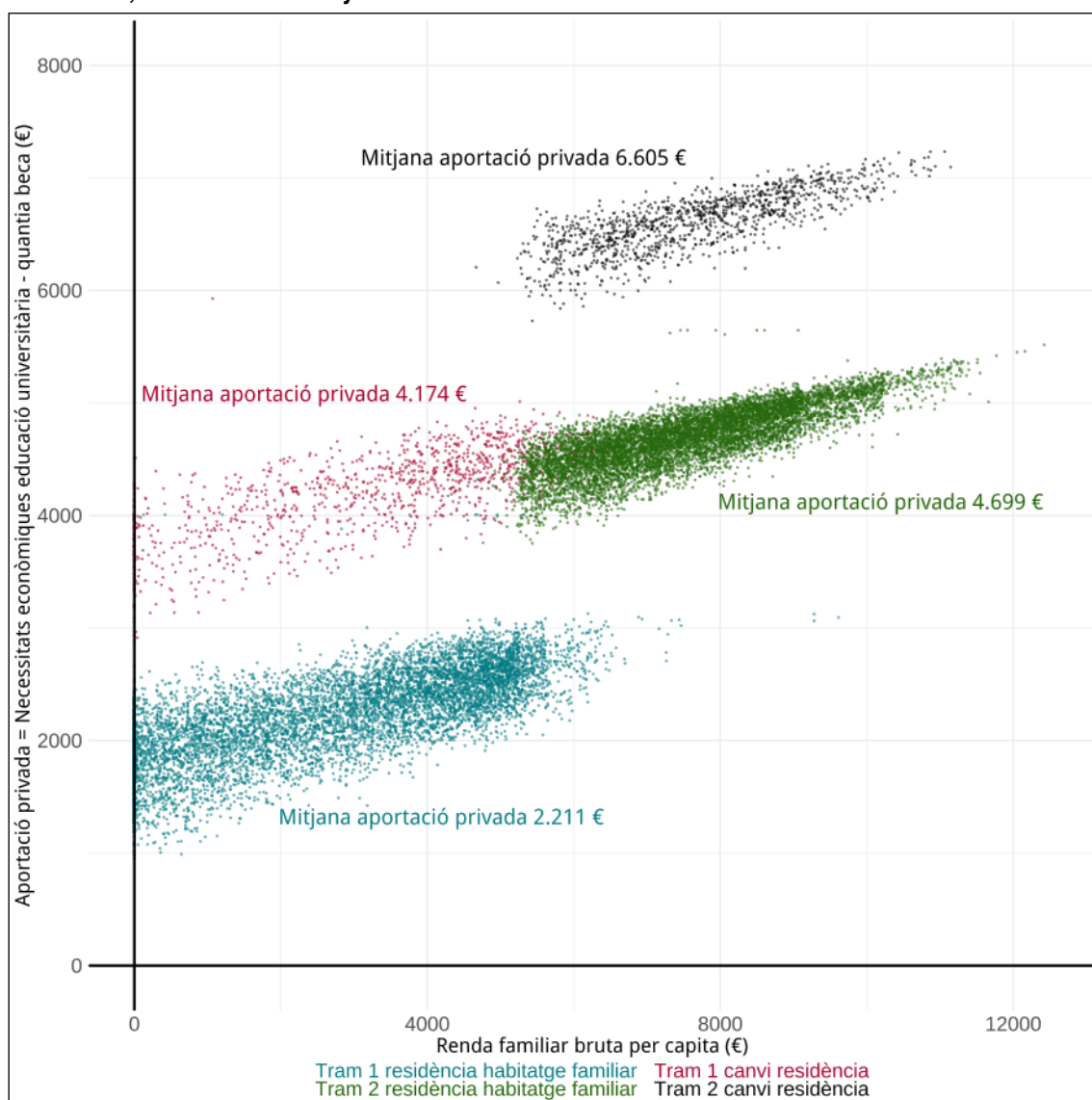
- Per al conjunt d'alumnes i les seves famílies amb rendes inferiors al tram 1 de la beca general, l'estimació de l'aportació privada no coberta amb la beca és de 25,31 M€ el curs 2022-2023, que representa el 40% de les necessitats econòmiques totals associades a la seva educació universitària.
- En el cas de l'alumnat amb rendes inferiors al tram 2 però superior al tram 1, l'estimació de l'aportació privada no coberta amb la beca és de 53,51 M€, equivalent al 80% d'aquestes necessitats.
- Per tant, per a l'alumnat de renda més baixa (el que té rendes inferiors al tram 2) s'estima que la despesa que les beques no cobreixen és de 78,82 M€.³⁵

En el gràfic següent es mostren les estimacions de les aportacions privades a les necessitats econòmiques de l'educació universitària per a cada estudiant amb relació a la seva renda familiar bruta per càpita,³⁶ és a dir, sense considerar les deduccions,.

35. A partir del curs 2023-2024 la quantia per residència ha augmentat l'import i ha passat de 1.600 € a 2.500 €. Si aquest increment s'apliqués a les dades del curs 2022-2023 hauria suposat una disminució de 2,19 M€ del cost privat que les beques no cobreixen, un 2,78% del total de l'estimació d'aquest cost.

36. Considerant el 50% de la renda dels sustentadors no principals.

Gràfic 3. Estimació de l'aportació privada a les despeses econòmiques associades a l'educació universitària i renda familiar bruta per càpita. Dades individuals de l'alumnat de grau del curs 2022-2023, resident a Catalunya i amb rendes de tram 1 i tram 2

- L'aportació per part de les llars de tram 1 representa quasi el 25% de la suma de les rendes familiars d'aquestes llars i en el cas de les llars de tram 2 aquest percentatge és el 19%.
- L'aportació privada augmenta amb increments de la renda de les famílies per la relació negativa entre la quantia de la beca, en el seu component variable, i aquesta renda familiar.
- L'aportació privada és més elevada per a l'alumnat que canvia de residència per la diferència entre la quantia per residència de la beca i l'estimació del cost real de l'habitatge.

- Per a quasi la totalitat de les llars, el 98,81%, l'aportació suposa més del 10% de la seva renda familiar i per al 52,46% de les llars de tram 1 i per al 16,67% de les de tram 2 suposa més del 25% de la seva renda.

5.2. EL SISTEMA DE DIFUSIÓ I PUBLICITAT I DE GESTIÓ DE LES BEQUES ÉS ADEQUAT?

Per saber si el sistema de difusió i publicitat i de gestió de les beques és adequat s'ha analitzat la informació i orientació facilitada als estudiants sobre les beques disponibles, el procediment i el cost de gestió i tramitació de les beques, i l'impacte pressupostari de les beques sobre les diferents universitats públiques.

Per a la realització del treball, la Sindicatura ha mantingut reunions amb la Direcció General d'Universitats, l'AGAUR i les 7 universitats públiques de Catalunya i va sol·licitar a l'AGAUR informació sobre el cost de gestió i el circuit de pagament de les beques generals.

S'ha revisat la normativa sobre beques i sobre el procediment de gestió de la beca general a Catalunya, les convocatòries de beques, el conveni entre l'Administració General de l'Estat i la Generalitat de Catalunya per a la gestió de les beques i ajuts a l'estudi, i els convenis de col·laboració entre l'AGAUR i les universitats públiques de Catalunya per a la gestió de la beca general del MEFP.

Per obtenir informació sobre les activitats d'orientació a l'alumnat sobre les beques per realitzar estudis universitaris s'han fet entrevistes al Departament d'Educació i al CEB i s'ha enviat un qüestionari en línia al conjunt de centres educatius de Catalunya, de titularitat pública i privada, amb estudis de batxillerat i/o cicles formatius de grau superior.

També s'han revisat els controls de privilegis administratius i del compliment de la legalitat, en relació amb el compliment de l'Esquema Nacional de Seguridad (ENS) i de la Llei orgànica 3/2018, del 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals de l'aplicació BackOffice de Gestió d'Ajuts (BOGA) que utilitza l'AGAUR per a la gestió de les beques i ajuts.

5.2.1. Es facilita informació i orientació suficient al futur estudiant universitari sobre les diferents beques disponibles?

Disposar d'informació adequada sobre els costos de l'educació universitària i sobre les beques és clau per a l'alumnat que cursa estudis postobligatoris no universitaris. Segons un

estudi³⁷ amb dades per al conjunt de l'Estat, només el 13% dels estudiants universitaris va rebre orientació (a l'escola, l'institut, el centre de Formació Professional, etc.) sobre les despeses i els processos que haurien d'afrontar durant la seva estada a la universitat. D'aquests estudiants, un 44% va rebre orientació sobre beques i ajuts per a la formació universitària.

Per obtenir informació sobre les activitats adreçades a l'alumnat d'ensenyaments postobligatoris es van mantenir reunions amb el Departament d'Educació i el CEB per conèixer les activitats realitzades (als centres o directament adreçades a l'alumnat) per informar els alumnes de les possibilitats de continuar els estudis, i específicament sobre l'existència de les beques universitàries, i el coneixement que tinguin sobre les accions que puguin dur a terme els centres per iniciativa pròpia.

El Departament d'Educació va informar que hi havia un espai d'orientació al Saló de l'Ensenyament, i també un espai web amb informació actualitzada de tots els ensenyaments que es poden cursar a Catalunya i dels itineraris formatius més freqüents, a més d'accions formatives sobre orientació acadèmica per tutors i orientadors de centres educatius i de les accions de tutoria i del procés d'orientació en els canvis d'etapa a alumnes i famílies que es fan des dels centres. D'altra banda, el CEB va informar que no realitzava accions concretes en relació amb les beques universitàries.

També s'ha revisat la pàgina web del Departament de Recerca i Universitats, de l'AGAUR i de les 7 universitats públiques presencials de Catalunya per valorar si les pàgines web facilitaven informació clara i entenedora i de fàcil accés per als estudiants sobre les opcions de beca, la seva sol·licitud, les quanties i els requisits per obtenir-les. L'accessibilitat de la informació sobre beques del departament competent en matèria d'universitats i l'AGAUR és poc visual, està molt orientada a la tramitació i poc a la informació i no utilitza un llenguatge planer.

De la revisió realitzada de les pàgines web de les universitats es desprèn que per accedir a aquesta informació cal fer diferents passos que no sempre són intuïtius i que en la majoria de casos hi ha enllaços a la normativa d'aplicació, que utilitza un llenguatge jurídic que pot ser de difícil comprensió per a usuaris no avesats a temes legals. En 3 universitats la informació rellevant sobre els imports, requisits i procediment de sol·licitud de la beca general es proporciona amb la redirecció als apartats corresponents de les pàgines web del MEFP i de l'AGAUR, en una altra universitat mitjançant la redirecció a l'AGAUR i en 2 universitats a través de resums elaborats internament, a més de les redireccions que pugui haver-hi. En el cas restant no s'han identificat enllaços a altres pàgines ni informació detallada més enllà de la que es pot consultar a la normativa d'aplicació a la qual es redirigeix.

---

37. Estudio: Becas de educación universitaria (<https://www.airef.es/wp-content/uploads/2019/06/Estudio4-5SR/P4-PROTEGIDO.pdf>).

El MEFP presenta en la seva pàgina web una informació senzilla i visual sobre els tipus de beques, els requisits, els terminis i el procediment de sol·licitud.

Per analitzar la informació que es facilita als estudiants d'ensenyaments postobligatoris no universitaris es va passar una enquesta en línia als centres que imparteixen aquests estudis a Catalunya. Es va demanar que l'enquesta l'emplenés la persona de cada centre responsable de les activitats d'orientació adreçades a l'alumnat d'estudis postobligatoris i es va preguntar sobre aspectes concrets i activitats que els centres realitzen per informar el seu alumnat sobre les beques universitàries.

Els detalls sobre l'enquesta són els següents:

- Es va enviar l'enquesta a 951 centres i la taxa de resposta va ser del 58,25%.
- La taxa de resposta va ser superior entre els centres de titularitat pública (61,84%) que entre els privats (52,99%).
- Tots els territoris, considerant el Servei Territorial com a unitat d'anàlisi, van tenir una taxa de resposta superior al 50%, excepte l'Alt Pirineu i Aran on la taxa de resposta va ser del 41,67%. L'enquesta la va respondre un membre de l'equip directiu (director o directora, sotsdirector o sotsdirectora, secretari o secretària o cap d'estudis) en el 56,50% dels centres, un professional relacionat amb les activitats d'orientació i tutoria en el 33,75% dels centres i una persona amb el càrrec de coordinació pedagògica en el 9,21%.

L'anàlisi de les respostes a l'enquesta mostra el següent:

- En el 17,69% dels centres es fan activitats específiques per informar de les beques per cursar estudis universitaris.
- Quan es fan activitats específiques, quasi en la totalitat dels centres (94,90%) s'adrecen a tot l'alumnat, no al col·lectiu identificat com a possible beneficiari.
- En el 49,82% dels centres la informació sobre les beques universitàries es proporciona com part del conjunt de les activitats d'orientació.
- En un 32,49% dels centres la informació sobre les beques universitàries només la proporcionen *ad hoc* els tutors o orientadors i de manera personalitzada.

En el quadre següent es mostren els tipus d'activitats que realitzen els centres que porten a terme activitats específiques per informar de les beques, el 17,69% dels centres.

Quadre 19. Centres que fan activitats específiques per informar de beques universitàries per tipus d'activitat

Tipus d'activitats específiques per informar de beques universitàries	Percentatge sobre els centres que realitzen activitats específiques	Percentatge sobre el total de centres que van respondre l'enquesta
Sessions informatives amb l'alumnat	83,67	14,80
Sessions informatives amb les famílies	31,63	5,60
Distribució de material informatiu	64,29	11,37
Altres	13,27	2,35

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia.

En el quadre següent es mostra sobre quins conceptes s'informa en activitats d'orientació, ja siguin específiques sobre beques universitàries o d'orientació general.

Quadre 20. Centres que fan activitats grupals d'orientació per conceptes sobre els quals s'informa

Conceptes sobre els quals s'informa en activitats d'orientació	Percentatge de centres sobre el total dels que realitzen activitats grupals	Percentatge de centres sobre el total de centres que van respondre a l'enquesta
Existència de diferents tipus de beques	84,49	57,04
Requisits econòmics i acadèmics	29,68	20,04
Tipus i quantitat dels conceptes de les beques	18,18	12,27
Procés de sol·licitud	48,66	32,85
Llocs o webs on hi ha informació sobre les beques	86,90	58,66

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia.

Amb relació a l'orientació personalitzada, en el 59,03% dels centres als tutors/orientadors se'ls proporcionen indicacions o directrius específiques sobre la necessitat d'informar l'alumnat sobre les beques universitàries. En el 35,38% dels centres els tutors/orientadors no reben cap informació per part dels centres sobre les beques universitàries.

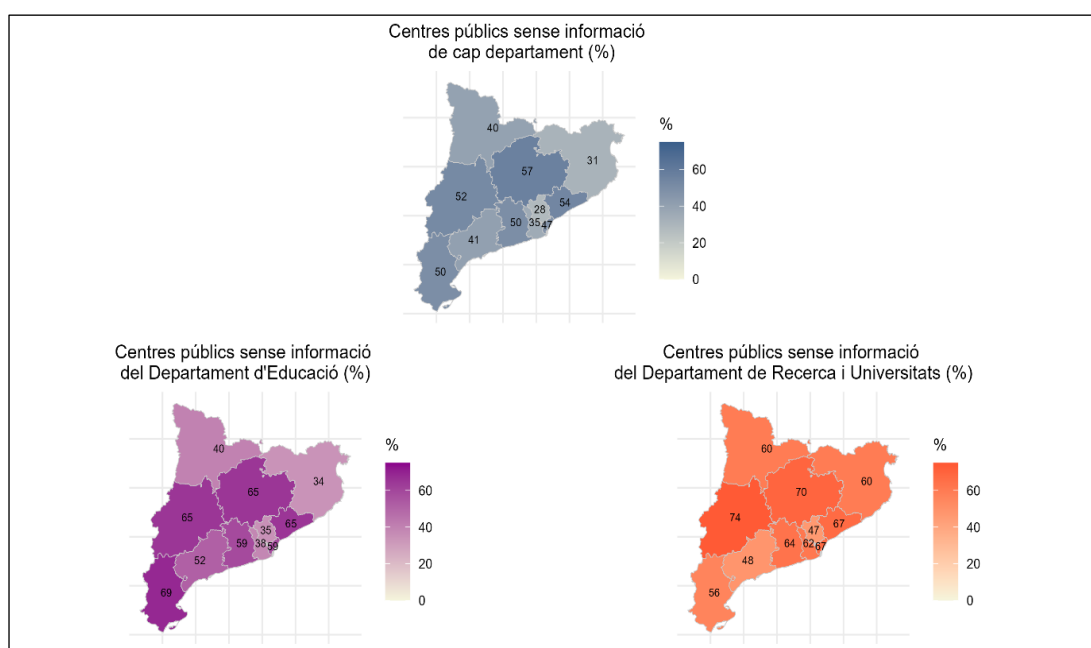
A l'enquesta es pregunta sobre la informació relativa a beques que reben els centres per part dels departaments rellevants de la Generalitat: Departament d'Educació (o CEB en el cas de Barcelona) i Departament de Recerca i Universitats.

- Quasi la meitat dels centres, un 48,01%, han informat que no reben aquesta informació de cap dels 2 departaments.
- Un 42,42% i un 34,30% reporten rebre informació del Departament d'Educació i del de Recerca i Universitats, respectivament.

- Els percentatges de centres que reben informació de departaments de la Generalitat són lleugerament més elevats en centres de titularitat pública que en centres privats.

En el gràfic següent es mostren les dades sobre la informació rebuda dels departaments de la Generalitat considerant el servei territorial al qual pertany cada centre però només per als centres de titularitat pública. Com es pot observar, la situació és força diferent entre serveis territorials.

Gràfic 4. Informació sobre beques universitàries dels departaments d'Educació i de Recerca i Universitats

Font: Elaboració pròpia

Nota: Les dades dels serveis territorials Barcelonès i Consorci d'Educació de Barcelona s'analitzen de forma conjunta per la disponibilitat de les dades.

5.2.2. La gestió de les beques és adequada?

5.2.2.1. Procediment de tramitació i concessió de les beques generals

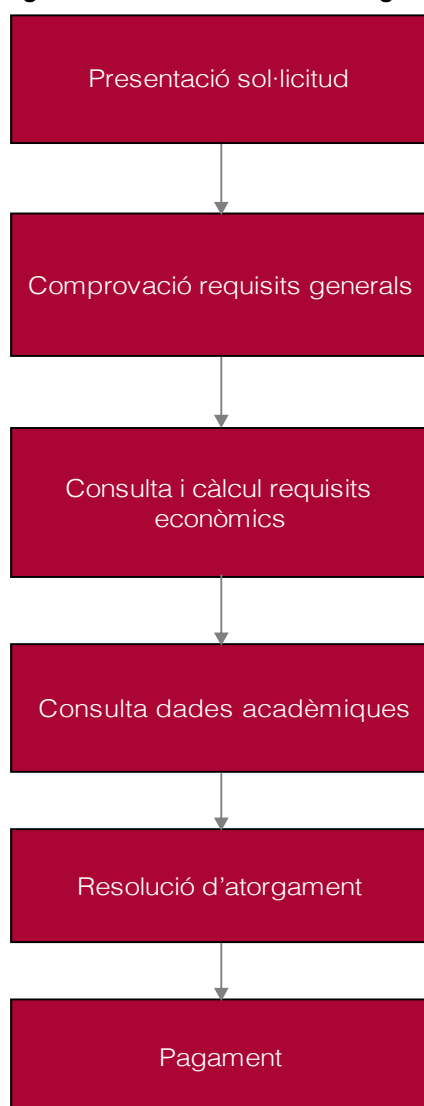
El procediment de tramitació de les beques generals es regula pel Reial decret 1721/2007, que es modifica parcialment cada any per un reial decret que estableix els llindars de renda i patrimoni, per les resolucions anuals de convocatòria del MEFP i per les resolucions del departament competent en matèria d'universitats que regulen el procediment de gestió d'aquestes beques per a estudiants de les universitats del sistema universitari de Catalunya (SUC).³⁸

38. En el període fiscalitzat, Resolució EMC/2410/2016, del 26 d'octubre, i Resolució REU/1817/2022, del 8 de juny.

La tramitació, concessió i pagament de les beques generals a Catalunya la fa l'AGAUR, d'acord amb els convenis que subscriuen el MEFP i la Generalitat amb aquesta finalitat. En la tramitació també hi intervenen les unitats de tràmit de les universitats. A Catalunya l'AGAUR és responsable de la fase de tramitació, que inclou l'adjudicació provisional i definitiva i el pagament, i també de la fase de seguiment i control que inclou la inspecció, la verificació, el control i la resolució de recursos. Aquestes darreres fases no són objecte de la fiscalització.

El diagrama següent recull les etapes principals de la tramitació. En l'annex 6.3 s'inclou el fluxograma detallat.

Diagrama 3. Tramitació de la beca general

Font: Elaboració pròpia.

L'AGAUR disposa d'un programari propi per a la gestió de les beques (Backoffice de gestió d'ajuts-BOGA). Aquest programari permet fer peticions de dades automàticament a l'Agència Estatal d'Administració Tributària, cadastre, etc. mitjançant la Plataforma d'integració i

col·laboració administrativa (PICA), i també un intercanvi d'informació contínua (a través de fitxers principalment) amb les universitats i el MEFP. Des d'aquesta aplicació també s'executen automàticament les comunicacions amb els estudiants a través del portal de tràmits. Així mateix, tota la documentació, tràmits, etc. que presenta l'estudiant està integrat al seu expedient.

La sol·licitud es fa a través de la pàgina web de l'AGAUR, que enllaça amb la seu electrònica del Ministeri. Un cop finalitzat el termini de presentació de sol·licituds, l'estat de tramitació es pot consultar mitjançant el portal "Tràmits gencat". A més, cada vegada que la sol·licitud registra algun canvi o avança en la tramitació, la persona sol·licitant rep un correu electrònic que n'informa.

La consulta de les dades econòmiques es fa a l'Agència Estatal d'Administració Tributària des de l'AGAUR per via telemàtica.

La consulta de les dades acadèmiques es fa a la universitat en què el sol·licitant està matriculat³⁹ per via telemàtica des de l'aplicació de l'AGAUR.

L'AGAUR envia al MEFP per via telemàtica les certificacions de les quanties fixes i variables concedides perquè el MEFP transfereixi els fons a la Generalitat.

Dins del procediment de tramitació de les beques generals es preveu un sistema de comunicació amb l'estudiant per informar-lo del compliment dels requisits generals i econòmics abans de l'inici del curs, fet que facilita que els estudiants puguin preveure els recursos econòmics de què podran disposar. Posteriorment es comproven els requisits acadèmics d'acord amb el rendiment de l'exercici anterior (entre l'octubre i el març) tot i que els estudiants poden estimar el resultat d'aquesta comprovació. A més, els estudiants que sol·liciten la beca i compleixen els requisits econòmics per percebre la quantia de la beca de matrícula, gaudeixen de l'exempció en el pagament en el moment de formalitzar-la, encara que si després no compleixen els requisits, hauran d'abonar-ne l'import a la universitat.

El procediment establert a Catalunya en què l'AGAUR centralitza la gestió i l'atorgament de les beques fent funcions que en altres comunitats autònomes fan les universitats, redueix la coexistència de diferents criteris i interpretacions i garanteix l'estandardització de procediments. L'AGAUR manté un intercanvi continuat d'informació amb les universitats que permet a les universitats disposar d'informació actualitzada sobre la tramitació de les beques sol·licitades pel seu alumnat.

En el quadre següent es presenta el detall de les funcions que a Catalunya assumeix l'AGAUR i que en la resta de l'Estat realitza el MEFP o les unitats de tràmit de les universitats.

---

39. La consulta de les dades acadèmiques no es fa en l'any d'accés a la universitat.

Quadre 21. Comparació de les funcions de la tramitació de beques generals entre Catalunya i la resta de l'Estat

Funcions	Catalunya			Resta de l'Estat*	
	AGAUR	MEFP	Unitats de tràmit de les universitats	MEFP	Unitats de tràmit de les universitats
Descàrrega de sol·licituds presentades formulari MEFP	✓				✓
Comprovació de requisits generals	✓				✓
Comprovació de requisits econòmics	✓			✓	
Comprovació de requisits acadèmics	✓			✓	
Revisió d'al·legacions presentades per no compliment de requisits	✓				✓
Propostes d'adjudicació (provisionals i definitives)	✓			✓	
Aplicació de la fórmula de determinació de la quantia variable	✓			✓	
Pagament de beques a tercers	✓			✓	

Font: Elaboració pròpia.

* Excepte el País Basc.

✓: Funció realitzada

A continuació es presenta la cronologia de les actuacions principals de la convocatòria de beques del curs 2022-2023. En l'annex 6.4 se'n presenta el calendari detallat.

Quadre 22. Cronologia de les principals actuacions de la convocatòria de beques. Curs 2022-2023

Actuació	Calendari	Competència
Aprovació de la normativa reguladora	Febrer del 2022 - març del 2022	MEFP
Presentació de sol·licituds	30 de març del 2022 - 16 de maig del 2022	AGAUR
Comprovació de requisits generals	Mitjan maig del 2022 – mitjan juliol del 2022	AGAUR
Comprovació de requisits econòmics	Mitjan juliol del 2022 – mitjan agost del 2022	AGAUR
Comprovació de requisits acadèmics	Octubre del 2022 - març del 2023	AGAUR
Resolucions d'atorgament	Mitjan novembre del 2022 – finals de maig del 2023	AGAUR
Liquidació final al MEFP	Juliol del 2023	AGAUR
Pagament a beneficiaris	Novembre del 2022 – juliol del 2023	AGAUR

Font: Elaboració pròpia.

Nota: Les resolucions i pagaments es fan a mesura que els expedients estan complets, és a dir que els sol·licitants han presentat les justificacions corresponents.

Malgrat les millores introduïdes en els calendaris i terminis de presentació de sol·licituds que es van introduir el curs 2022-2023, els estudiants becats van rebre el primer pagament un cop començat el curs i no hi havia un procés d'automatització per a la renovació de les beques que permetés la renovació automàtica de la sol·licitud per als estudiants que les haguessin rebudes en el curs anterior.

Pagament de les beques generals

L'evolució del pagament a becaris en el període de 6 cursos des del 2017-2018 fins al 2022-2023 es detalla en el quadre següent:

Quadre 23. Pagaments a becaris per cursos

Curs	Pagaments fins al 31 de desembre	Pagaments fins al 31 de març	Pagaments fins al 30 de juny
Curs 2017-2018	0,00	67,11	99,98
Curs 2018-2019	0,00	69,53	99,80
Curs 2019-2020	0,00	67,15	87,91
Curs 2020-2021	0,00	61,36	100,00
Curs 2021-2022	0,00	60,42	99,99
Curs 2022-2023	38,24	77,60	99,99

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia.

En el curs 2022-2023 es va avançar la convocatòria i la tramitació de les beques generals, fet que va permetre que els estudiants comencessin a rebre les beques uns 3 mesos abans que en el curs anterior. També es va avançar la bestreta a les universitats per l'import de les matrícules dels becaris, com es pot apreciar en el quadre següent:

Quadre 24. Comparació de terminis entre el curs 2022-2023 i el 2021-2022

Fase del procediment	Curs 2022-2023	Curs 2021-2022
Sol·licitud	Març-maig del 2022	Agost-octubre del 2021
Pagament quanties fixes i quantia addicional per transport / insularitat	Novembre del 2022 - març del 2023 (99,28% del total)	Febrer-març del 2022 (73,53% del total)
Pagament quantia variable	Març-abril del 2023 (99,87% del total)	Març-abril del 2022 (97,26% del total)
Pagament universitats en concepte de matrícula (bestreta)	Març del 2023 (84,21% del total)	Abril del 2022 (78,94% del total)

Font: Elaboració pròpia.

El finançament de les beques generals correspon al MEFP amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat. El conveni entre l'Estat i la Generalitat per a la gestió de les beques per al curs 2022-2023 estableix el procediment de transferència de fons de l'Estat a la Generalitat. S'hi distingeixen 4 moments:

- Pagament de l'import de les quanties fixes per renda, residència i excel·lència acadèmica, i import de les quanties variables mínimes, a partir del 15 de novembre del 2022, un cop l'AGAUR⁴⁰ hagi presentat el certificat de les beques concedides.
- Pagament de la quantia variable definitiva un cop l'AGAUR hagi presentat la certificació corresponent.
- Pagament a les universitats com a bestreta per al curs 2022-2023 de les matrícules no abonades pels alumnes becats d'un import equivalent al 70% de la liquidació final per aquest concepte del curs 2021-2022, un cop liquidat definitivament aquest curs.
- Darrer pagament un cop l'AGAUR hagi presentat la certificació final.

El MEFP transfereix els imports a abonar a la Tresoreria de la Generalitat un cop l'AGAUR ha presentat les certificacions. Mitjançant resolució del Departament de Recerca i Universitats, els fons es posen a disposició de l'AGAUR dins del sistema de Tresoreria corporativa de la Generalitat.

En l'annex 6.5 es presenta el cronograma del procés de pagament des que l'AGAUR envia la certificació de les quanties fixes i variables al MEFP fins que es fa el pagament de l'AGAUR als estudiants i a les universitats per al curs 2022-2023.

En el quadre següent es resumeixen els imports pagats a becaris i universitats. El 38,24% dels imports de les beques del curs 2022-2023 es va abonar als destinataris abans del 31 de desembre del 2022, i el 22,39% es va pagar el segon trimestre del 2023.

Quadre 25. Pagaments a becaris i universitats. Convocatòria de beques. Curs 2022-2023

Col·lectiu	Pagaments fins al 31.12.2022	Pagaments fins al 31.03.2023	Pagaments totals
Becaris (beca general)	22,56	57,86	79,24
Becaris (beca complementària)*	13,97	16,28	16,29
Universitats	0,00	30,00	35,63
Total	36,53	104,14	131,16

Imports en milions d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

* Correspon a una quantia complementària de 100 € al mes per un període de 4 mesos (entre el setembre i el desembre del 2022) per a tots els beneficiaris de beques i ajuts de la convocatòria de beques de caràcter general d'estudis postobligatoris d'acord amb el Reial decret llei 14/2022, de l'1 d'agost.

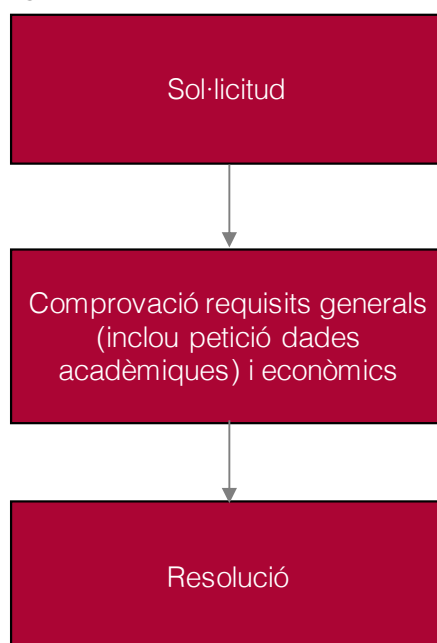
40. L'AGAUR és qui realitza les accions que d'acord amb el conveni corresponen a la Generalitat.

5.2.2.2. *Procediment de concessió de la beca Equitat*

D'acord amb els decrets anuals que fixen els preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques presencials i a la UOC, l'AGAUR acredita el tram de renda familiar de la beca Equitat que determina l'aportació de l'estudiant al pagament de la matrícula. El procediment de la beca Equitat, els límits de renda i patrimoni i el percentatge de minoració en el preu del crèdit s'estableixen en la Resolució que cada any aprova el Departament de Recerca i Universitats.

L'esquema següent recull el procediment de tramitació de la beca Equitat. En l'annex 6.6 se'n presenta el fluxograma detallat.

Diagrama 4. Tramitació de la beca Equitat

Font: Elaboració pròpia.

En el curs 2022-2023 es va endarrerir el període de presentació de sol·licituds per a la beca Equitat; en el curs 2021-2022 va anar del 7 de juliol al 14 d'octubre i en el 2022-2023 del 15 de setembre al 31 d'octubre. L'avançament de terminis i el consegüent canvi de procediment de gestió de la beca general en el curs 2022-2023 va produir efectes en el procediment de tramitació de la beca Equitat en el mateix curs acadèmic: per una banda, els estudiants ja coneixien el resultat de la primera fase del procediment de la beca general en el moment de sol·licitar la beca Equitat, i per una altra, també va disminuir el volum de sol·licituds a revisar per l'AGAUR, donat que en el moment de revisar els requisits generals i econòmics per a la beca Equitat (entre novembre i desembre), automàticament van quedar excloses de revisió les sol·licituds de beneficiaris de la beca general. D'altra banda, en el curs 2022-2023 es va

suprimir l'obligatorietat d'haver sol·licitat la beca general per als sol·licitants de la beca Equitat.⁴¹

Els aspectes anteriors van fer que el nombre de sol·licituds en el curs 2022-2023 fos un 37,73% inferior al del curs anterior (50.687 sol·licituds el curs 2021-2022 i 31.568 el 2022-2023).

A continuació es presenta la cronologia de les actuacions principals de la convocatòria del curs 2022-2023. En l'annex 6.7 se'n presenta el calendari detallat.

Quadre 26. Cronologia de les beques Equitat 2022-2023

Actuació	Data
Aprovació normativa reguladora	26 de juliol del 2022
Presentació sol·licituds	Del 15 de setembre al 31 d'octubre del 2022
Revisió expedients	Del novembre del 2022 al març del 2023
Resolucions	Del desembre del 2022, al febrer i març del 2023

Font: Elaboració pròpia.

Nota: La revisió d'expedients inclou la revisió inicial i les revisions posteriors derivades de les reclamacions dels sol·licitants.

5.2.2.3. Cost de gestió de l'AGAUR

L'AGAUR no disposava d'un sistema d'imputació horària a les diferents activitats. Els costos indirectes s'imputaven d'acord amb el percentatge que representen les persones amb dedicació exclusiva a la tramitació de les beques generals i de les beques Equitat sobre el total de personal d'estructura de l'AGAUR.

En relació amb les despeses de gestió, el conveni entre l'Estat i la Generalitat per a la gestió de les beques per al curs 2022-2023 estableix que les parts signants han d'acordar la valoració de les despeses que suposin la tramitació i execució del que disposa el conveni. El 22 de juliol del 2024 la Comissió Mixta Estat-Generalitat d'Assumptes Econòmics i Fiscals va acordar una transferència a la Generalitat per compensar les despeses de gestió en matèria de beques i ajuts a l'estudi dels cursos 2021-2022, 2022-2023 i 2023-2024 i l'abonament per a anys successius, mentre no s'aprovi el traspàs del ple exercici de les competències en matèria de les beques i ajuts a l'estudi, d'un import equivalent a l'1% de l'import de les beques corresponents.

41. Obligatorietat no aplicable en els casos següents: alumnat que sol·licitava la beca Equitat en el termini extraordinari, alumnat amb rendes superiors al llindar 3 de les beques generals i alumnat amb residència familiar al País Basc.

El cost de gestió de les beques generals i de les beques Equitat de l'AGAUR de l'exercici 2022 es presenta en el quadre següent.

Quadre 27. Cost de gestió de l'AGAUR de les beques. Exercici 2022

Concepte	2022	Percentatge sobre el total de despesa AGAUR*
Cost directe de personal	414.740	10,47
Cost indirecte de personal (àrees transversals)	196.300	4,96
Cost indirecte de béns corrents i serveis (funcionament)	83.768	6,59
Cost indirecte d'inversions reals	9.428	12,82
Total	704.236	

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels comptes anuals de AGAUR i del detall de la nòmina.

* El percentatge es calcula sobre el capítol de despesa corresponent al programa pressupostari 121 i segons el concepte.

El cost directe de personal correspon a les 10 persones amb dedicació exclusiva a la tramitació de les beques generals i les beques Equitat.

Per al càlcul del cost total de tramitació d'aquestes beques caldria tenir en compte, a més, els costos de les universitats i el de les persones (unes 10) que el MEFP posa temporalment a disposició de l'AGAUR per a la tramitació de les beques generals.

5.2.2.4. Controls bàsics de ciberseguretat del sistema BOGA (Backoffice de Gestió d'Ajuts)

La Directiva 2016/1148 defineix la ciberseguretat com la capacitat de les xarxes i els sistemes d'informació de resistir, amb un nivell determinat de fiabilitat, tota acció que comprometi la disponibilitat, l'autenticitat, la integritat o la confidencialitat de les dades emmagatzemades, transmeses o tractades, o els serveis corresponents oferts per aquestes xarxes i sistemes d'informació o accessibles a través d'aquests.

L'ENS⁴² està constituït pels principis bàsics i requisits mínims necessaris per a una protecció adequada de la informació tractada i els serveis prestats per les entitats del seu àmbit d'aplicació⁴³ per assegurar l'accés, la confidencialitat, la integritat, la traçabilitat, l'autenticitat, la

42. Regulat pel Reial decret 311/2022, del 3 de maig, pel qual es regula l'ENS, que deroga el Reial decret 3/2010, del 8 de gener, pel qual es regula l'ENS en l'àmbit de l'administració electrònica.

43. Aplicable a tot el sector públic en els termes definits en l'article 2 de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, que inclou, entre d'altres, les comunitats autònomes i les entitats dependents de dret públic o privat.

disponibilitat i la conservació de les dades, la informació i els serveis utilitzats per mitjans electrònics que les entitats gestionin en l'exercici de les seves competències.

D'acord amb la Guia pràctica de fiscalització GPF-OCEX 5311, Ciberseguretat, seguretat de la informació i auditoria externa, les auditories de seguretat de la informació serveixen de suport a altres tipus de auditories. Destaca la importància creixent que les qüestions relacionades amb la ciberseguretat estan adquirint en la gestió de les administracions públiques. Seguint en aquesta línia, la GPF-OCEX 5313, Revisió dels controls bàsics de ciberseguretat, estableix 8 controls bàsics de ciberseguretat (CBCS) alineats amb l'ENS. Aquests controls són un subconjunt reduït dels controls de ciberseguretat, la revisió dels quals permet formar-se una idea general de la situació en l'entitat revisada, que s'han definit tenint en compte el marc conceptual establert pel *Center for Internet Security* (CIS), que prioritza i classifica els controls segons la importància que tenen per fer front a les ciberamenaces.

En el marc de la fiscalització de les beques i ajuts a la formació universitària s'ha fet una revisió dels controls de privilegis administratius (CBCS 4) i una revisió de compliment de la legalitat (CBCS 8), que inclou el compliment de l'ENS i de la Llei orgànica 3/2018, del 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. L'abast de la revisió ha estat el programari de gestió de beques i ajuts utilitzat per l'AGAUR anomenat BOGA.

Control de privilegis administratius (CBCS 4)

El CBCS 4 garanteix que els privilegis d'administració de sistemes estiguin assignats únicament als empleats que els necessiten, segons les funcions que exerceixen, i que l'entitat pugui atribuir les accions administratives a usuaris individuals.

L'AGAUR disposava d'un inventari de comptes d'usuari amb permisos d'administració de BOGA.

L'AGAUR disposava d'un sistema adequat de gestió d'usuaris; no existien comptes d'administració estàndard i tots els comptes d'usuari del programari BOGA eren nominatius. D'altra banda, l'autenticació dels comptes d'administració sempre es feia per contrasenya; l'aplicació tenia parametritzat el mecanisme d'autenticació i les seves característiques principals. També es disposava d'un sistema de *logs* que enregistrava les principals accions que pogués dur a terme un usuari fos o no administrador, i qualsevol canvi de privilegis sobre un usuari quedava enregistrat a l'històric d'accions.

En relació amb la formalització escrita de procediments, l'AGAUR no disposava d'alguns dels procediments necessaris per controlar privilegis administratius, com el procediment de gestió de privilegis, el procediment de gestió de comptes d'administració (construcció de l'identificador d'usuari, distribució de la contrasenya/credencial, etc.) i el procediment per al registre de les accions realitzades amb comptes d'administració, entre altres.

Compliment de legalitat (CBCS 8)

La normativa que afecta directament els sistemes de la informació és àmplia i variada. Amb el CBCS 8 es revisa el compliment dels principals aspectes normatius relacionats amb la seguretat de la informació, que inclouen el compliment de l'ENS i el compliment de la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals i del Reglament general de protecció de dades.⁴⁴

Compliment de l'Esquema Nacional de Seguretat

D'acord amb l'article 2 del Reial decret 311/2022, del 3 de maig, pel qual es regula l'ENS, l'AGAUR està dins del seu àmbit subjectiu d'aplicació.⁴⁵ L'article 31 estableix que els sistemes d'informació dels ens als quals la norma és aplicable han de ser objecte d'una auditoria regular ordinària, almenys cada 2 anys, que verifiqui el compliment dels requeriments de l'ENS. L'abril del 2024 l'AGAUR no disposava de cap auditoria de compliment dels requeriments de l'ENS.

L'AGAUR disposa del document Anàlisi de riscos de ciberseguretat del BOGA, elaborat per l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya el 15 de setembre del 2022. L'objectiu d'aquest document és analitzar els riscos de ciberseguretat del BOGA i fer una sèrie de recomanacions i proposar unes mesures específiques que permetin mitigar cadascun dels riscos identificats.

L'article 11 del decret esmentat sobre la diferenciació de responsabilitats en relació amb els sistemes d'informació, estableix que cal diferenciar el responsable de la informació, el responsable del servei, el responsable de seguretat i el responsable de sistema. L'abril del 2024 l'AGAUR tenia pendent de definir 2 d'aquests rols (el responsable de la informació i el responsable del servei).

La Instrucció tècnica de seguretat aprovada per resolució del 7 d'octubre del 2016 de la Secretaria d'Estat d'Administracions Públiques, estableix que les entitats públiques incloses en el seu àmbit d'aplicació, han de comunicar almenys anualment, l'estat de les principals variables de seguretat dels sistemes d'informació que estiguin sota responsabilitat seva. L'AGAUR va manifestar que l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya s'encarregaria de reportar a través de l'eina relativa a l'Informe Nacional de l'Estat de Seguretat (INES) en cas que succeís una incidència de ciberseguretat. La Sindicatura considera que l'AGAUR és

---

44. Els CBCS 8 també inclou la revisió del compliment de la normativa relativa al registre de factures, que no té relació amb l'objecte de la fiscalització.

45. El Reial decret 311/2022, del 3 de maig, és aplicable a tot el sector públic en els termes en què es defineix en l'article 2 de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

l'organisme responsable de facilitar les dades necessàries per a l'informe de l'estat de seguretat a través de l'eina INES.

Compliment de la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals i del Reglament general de protecció de dades

L'AGAUR està subjecta a la Llei orgànica 3/2018, del 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals i al Reglament (UE) 679/2016, del Parlament Europeu i del Consell, del 27 d'abril, general de protecció de dades.

L'AGAUR disposava d'un delegat de protecció de dades i la seva designació s'havia comunicat a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

L'entitat disposava d'un Registre d'activitats de tractament, que s'havia publicat i al qual es podia accedir per la pàgina web de l'AGAUR.

L'AGAUR fa una anàlisi i un seguiment continuats dels sistemes d'informació i de les instal·lacions de tractament i emmagatzematge de dades en relació amb les dades de caràcter personal.

L'AGAUR disposa d'un informe d'auditoria del 2017 de la Llei de protecció de dades de caràcter personal i en l'informe esmentat de l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya s'inclouen aspectes específics de seguretat de les dades de caràcter personal del BOGA. El 2024 el delegat de protecció de dades d'AGAUR va fer un informe d'anàlisi de riscos dels tractaments de dades personals i recomanacions de seguretat.

5.2.3. Quin és l'impacte pressupostari de les beques sobre les universitats i quins mecanismes de compensació hi ha?

El Reial decret 117/2023 i els reials decrets corresponents a convocatòries anteriors de les beques i ajuts a l'estudi del MEFP estableixen que el Ministeri (a Catalunya a través de l'AGAUR) ha d'aportar a les universitats, com a compensació pels preus públics deixats d'abonar pels alumnes becaris, una quantitat per estudiant que serà igual a la del preu públic establert amb un màxim de 18,46 € per crèdit per als estudis de grau i de màster habilitant i de 28 € per crèdit per als estudis de màster. També s'hi estableix que en cas que l'aportació del Ministeri sigui inferior al cost real de les beques de matrícula, la comunitat autònoma ha de compensar les universitats públiques per la diferència.⁴⁶ En el període analitzat els preus

---

46. La Generalitat va interposar un recurs sobre el precepte del Reial decret 14/2012, que modificava la LOU, que va establir que les comunitats autònomes havien de finançar la diferència entre el límit inferior a la forquilla establerta per als preus públics de cada ensenyament i el preu públic que fixessin. La sentència del Tribunal

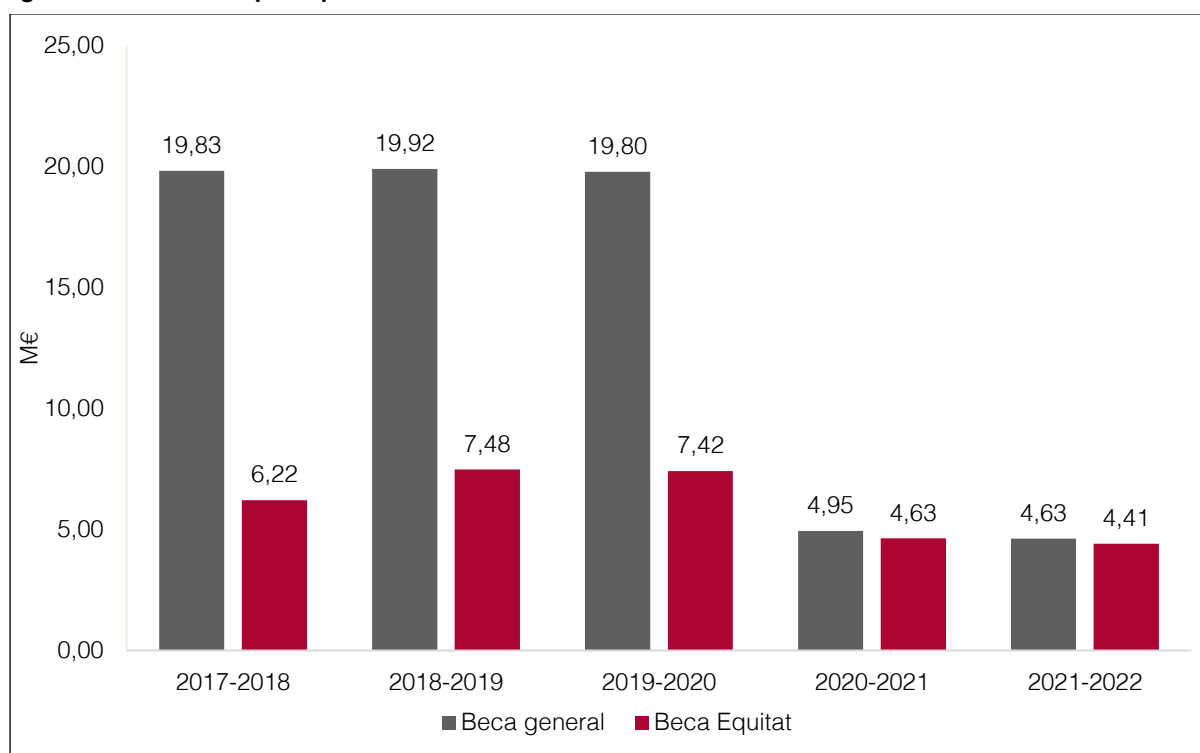
.../...

públics per crèdit a Catalunya van ser superiors al valor màxim per crèdit que el Ministeri aportava a les universitats per a la majoria d'estudis i de cursos acadèmics.

Amb relació a les beques Equitat, cada any en el decret pel qual es fixen els preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques de Catalunya i a la UOC per a cada curs acadèmic estableixen que la Generalitat, les universitats públiques i la UOC, mitjançant l'AGAUR, apliquen les beques Equitat. La normativa no preveu la compensació directa a les universitats per la pèrdua d'ingressos de matrícula de l'alumnat beneficiari de les beques Equitat perquè inicialment aquesta pèrdua d'ingressos s'havia de compensar amb l'augment d'ingressos per matrícules associat a l'increment dels preus dels crèdits.

Per tant, tant les beques generals com les beques Equitat tenen un impacte sobre el pressupost de les universitats en termes de pèrdua d'ingressos en concepte de matrícula. La quantificació d'aquest impacte per a les beques d'estudiants de grau a les universitats públiques catalanes es mostra en el gràfic següent.

Gràfic 5. Impacte en els ingressos per matrícula de les beques generals i beques Equitat en estudis de grau en universitats públiques catalanes

Font: Elaboració pròpia.

Constitucional 26/2016, del 18 de febrer del 2016 i la sentència del Tribunal Constitucional 95/2016, del 12 de maig del 2016 van declarar la constitucionalitat del precepte indicat.

La reducció dels preus públics dels crèdits a partir del curs 2020-2021 va fer disminuir l'impacte pressupostari de les beques del curs 2017-2018 al 2021-2022 en un 65%; d'un total de 26,05 M€ en el curs 2017-2018 a 9,04 M€ en el 2021-2022. Aquesta reducció va ser més rellevant per a les beques generals.

5.3. QUINA ÉS LA COBERTURA DEL SISTEMA DE BEQUES I QUINES SÓN LES CARACTERÍSTIQUES DELS ESTUDIANTS BECATS?

Per saber quina és la cobertura del sistema de beques (percentatge de becaris sobre el total d'estudiants) i quines són les característiques dels estudiants becats s'ha explorat primer el nombre d'alumnes beneficiaris de les beques generals i les beques Equitat amb relació al total de l'alumnat i s'ha analitzat aquest aspecte considerant diverses característiques de l'alumnat. També s'ha explorat la cobertura d'aspectes concrets de les beques generals, com les diferents quanties o la beca de residència. Després, s'han analitzat les característiques socioeconòmiques de l'alumnat beneficiari i la seva distribució territorial.

5.3.1. Quina és la cobertura del sistema de beques?

Les anàlisis de cobertura del sistema de beques s'han portat a terme utilitzant informació de l'alumnat de centres propis d'universitats públiques presencials sobre matriculació i sobre sol·licituds i atorgaments de beques generals i beques Equitat dels cursos acadèmics 2017-2018 al 2021-2022.

5.3.1.1. Cobertura conjunta de les beques generals i les beques Equitat

En el curs acadèmic 2021-2022 la xifra total de matrícules universitàries en estudis de grau als centres inclosos a l'anàlisi va ser de 129.260 amb un 38,55% de l'alumnat que va sol·licitar una beca general. La taxa d'aprovació d'aquesta beca va ser del 63,17%, que implica que el 24,35% de l'alumnat va ser beneficiari d'una beca general, 31.473 alumnes. En el cas de la beca Equitat, el percentatge d'alumnat que la va sol·licitar va ser del 28,90% i la taxa d'aprovació va ser del 42,98%, però com que un percentatge de l'alumnat va ser beneficiari d'una altra beca o d'una exempció de matrícula, el percentatge de l'alumnat que es va beneficiar d'una beca Equitat va ser finalment del 4,95%, 6.393 alumnes.

Quadre 28. Dades de beques generals i beques Equitat en estudis de grau. Cursos del 2017-2018 al 2021-2022

Curs acadèmic	Matriculats (n)	Sol·licitants de beca general (%)	Aprovació de beca general (%)	Beneficiaris de beca general (%)	Beneficiaris de beca Equitat (%)	Beneficiaris de beca general +Equitat (%)	Beneficiaris de beca general +Equitat (n)
2017-2018	126.532	39,22	63,09	24,74	5,72	30,46	38.544
2018-2019	126.715	39,87	62,46	24,90	7,09	31,99	40.540
2019-2020	126.927	40,10	62,00	24,86	7,22	32,08	40.717
2020-2021	128.926	40,38	64,06	25,87	5,04	30,91	39.847
2021-2022	129.260	38,55	63,17	24,35	4,95	29,29	37.866

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Considerant les 2 beques, el curs acadèmic 2021-2022 un 29,29% de l'alumnat va ser beneficiari d'una de les 2 beques. Aquest percentatge és el menor dels cursos analitzats i és degut a la reducció de beneficiaris de la beca Equitat a partir del curs 2020-2021 i al fet que el curs acadèmic 2021-2022 és el curs amb menor percentatge d'alumnat sol·licitant i també beneficiari de la beca general.

En el curs 2021-2022, la quantia mitjana de la beca general considerant tots el conceptes va ser de 2.804 € però hi ha una forta variació segons els conceptes pels quals la va rebre cada beneficiari, conceptes que principalment depenen del seu nivell de renda i de si demana el concepte per canvi de residència. Per tant, l'alumnat beneficiari de la beca general es pot classificar segons si la rep pels conceptes associats a cada tram o llindar de renda,⁴⁷ general tram 1, general tram 2 i general tram 3.⁴⁸ En el quadre següent es mostra el percentatge de l'alumnat becat i la quantia mitjana de la beca general per aquests tipus de beques i també es té en compte si reben l'ajut de residència el curs 2021-2022.

Quadre 29. Quanties de beques generals per tram, en estudis de grau. Curs 2021-2022

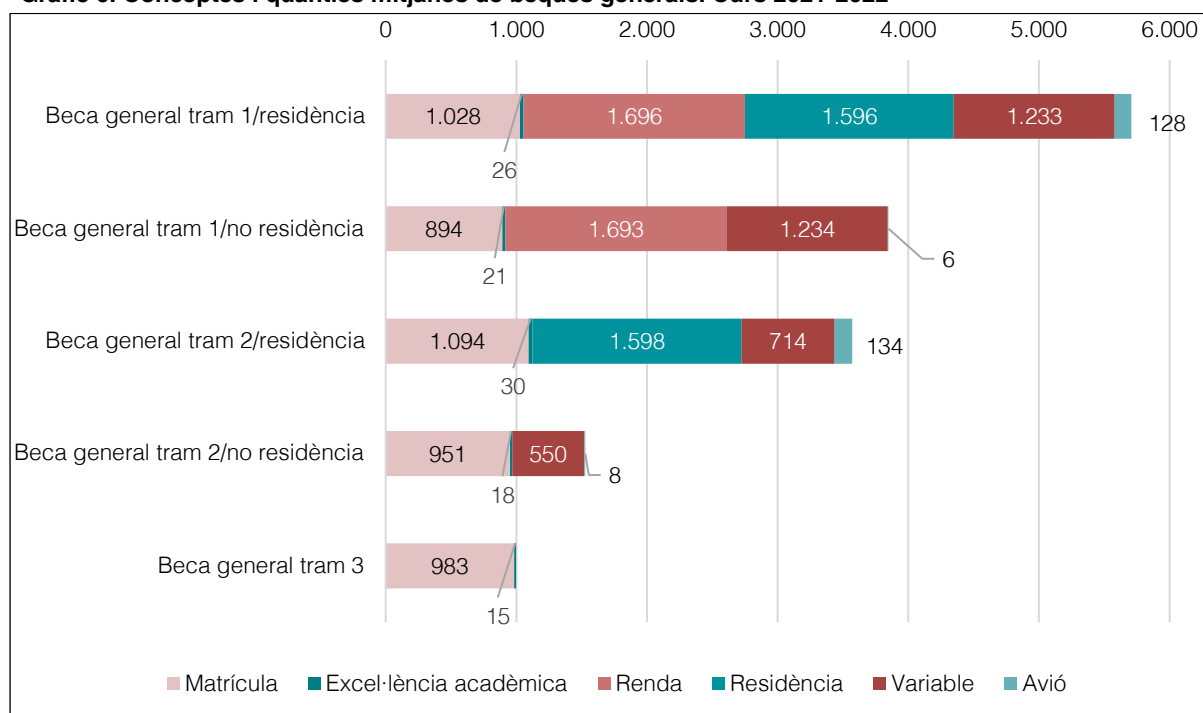
Beca	Percentatge sobre el total dels becats amb beques generals	Quantitat mitjana de la beca general (€)	Quantitat mitjana de la beca general amb ajut de residència (€)	Quantitat mitjana de la beca general sense ajut de residència (€)
General tram 1	43,77	4.186	5.707	3.849
General tram 2	48,63	1.843	3.570	1.527
General tram 3	7,60	998	--	998

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

El gràfic següent mostra els valors de les quanties mitjanes per conceptes per a cada tipus, considerant si hi ha hagut un canvi de residència.

47. Per rebre beca pels conceptes associats a cada tram o llindar de renda cal que la renda de la llar de l'estudiant se situï en el tram establert i que es compleixin una sèrie de requisits acadèmics.

48. Aquesta classificació és la que s'utilitza en tot l'informe.

Gràfic 6. Conceptes i quanties mitjanes de beques generals. Curs 2021-2022

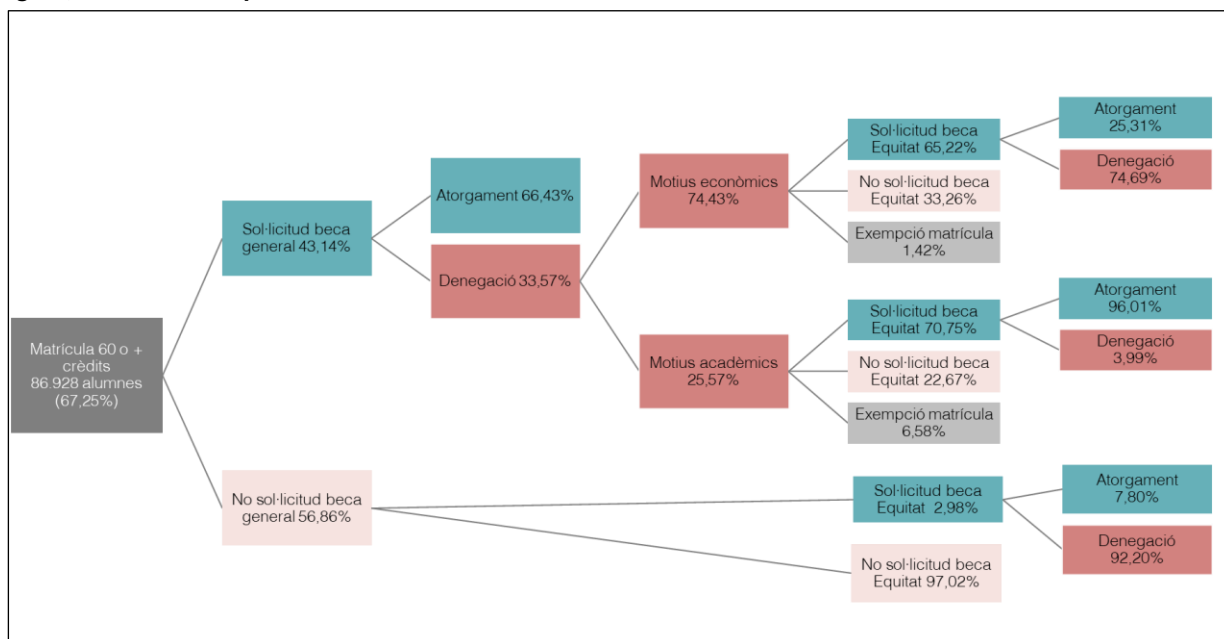
Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

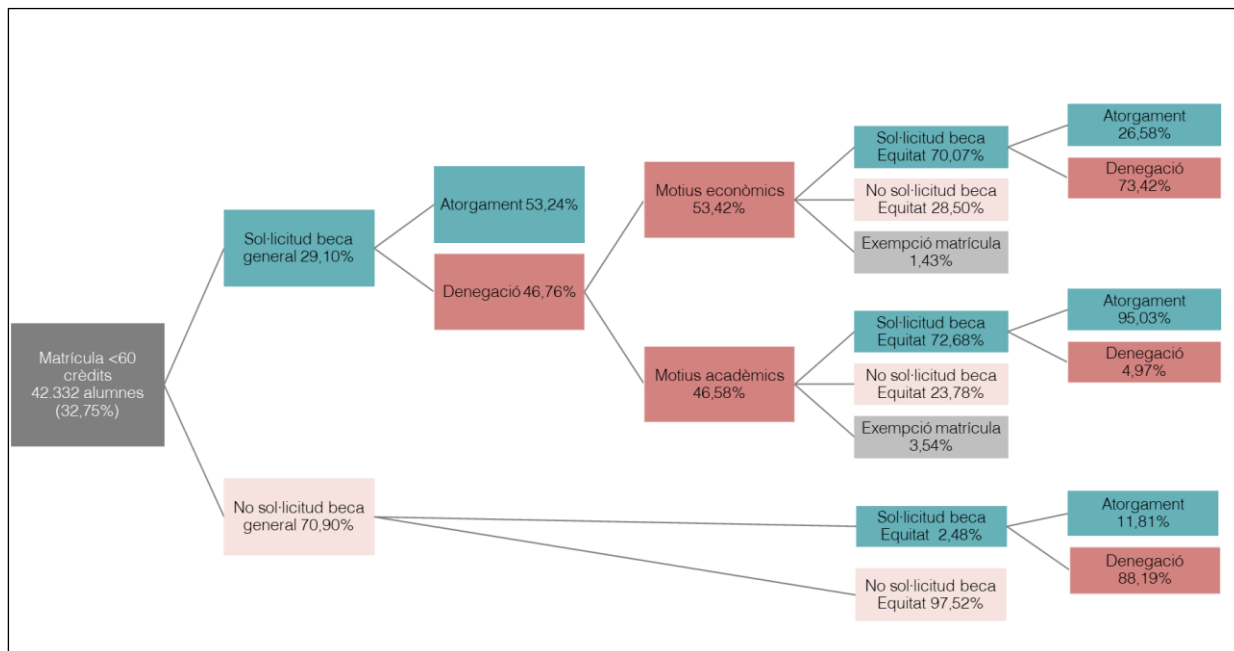
Com s'ha descrit en l'apartat 1.2.1 hi ha 2 elements rellevants relacionats amb les taxes de sol·licitud i d'atorgament de les diferents beques. D'una banda, si l'estudiant s'ha matriculat de 60 crèdits o més, i d'una altra banda, els motius de denegació de la beca general. L'alumnat amb una matrícula d'entre 30 i 59 crèdits pot sol·licitar la beca general però només pot rebre la beca de matrícula i la quantia variable mínima⁴⁹ i, a més, per obtenir la beca en el curs següent ha d'aprovar tots els crèdits en què s'hagués matriculat. Hi ha 2 tipus de motius de denegació de la beca general: econòmics i acadèmics. En primer lloc s'avalua si l'estudiant compleix els criteris econòmics i si ho fa, s'avaluen els criteris acadèmics que són el nombre de crèdits aprovats en el curs previ.

S'han analitzat les taxes de sol·licitud i atorgament per al curs 2021-2022 de les 2 beques analitzades considerant aquestes 2 variables. Els resultats es presenten en els diagrames següents.

46. Hi ha excepcions: el cas en el que, en virtut de la normativa pròpia de la universitat, el nombre de crèdits matriculats sigui limitat i el cas de l'alumnat al qual per finalitzar els seus estudis, li manqui un nombre de crèdits inferior a aquest nombre mínim.

Diagrama 1. Taxes de sol·licitud i de denegació de les beques generals i les beques Equitat. Estudis de grau, matrícula completa. Curs 2021-2022

Font: Elaboració pròpia.

Diagrama 2. Taxes de sol·licitud i de denegació de les beques generals i les beques Equitat. Estudis de grau, matrícula no completa. Curs 2021-2022

Font: Elaboració pròpia.

L'anàlisi ha identificat diferències rellevants en les taxes de sol·licitud i d'atorgament entre els 2 grups d'estudiants segons el nombre de crèdits matriculats.

Amb relació a la beca general:

- Alumnat amb matrícula completa (60 crèdits o més):
  - Aproximadament 4 de cada 10 sol·licita la beca general i d'entre aquests, 2 de cada 3 la reben.
  - La denegació, en un 75% dels casos és per motius econòmics.
- Alumnat amb matrícules de menys de 60 crèdits:
  - 3 de cada 10 sol·licita la beca general i poc més de la meitat d'aquests la rep.
  - En la denegació tenen més rellevància que en el col·lectiu de matrícula completa, els motius acadèmics tot i que la denegació per motius econòmics també és la més freqüent.

Amb relació a la beca Equitat:

- El 30% de l'alumnat a què es denega la beca general i que no té dret a l'exempció de matrícula no ha sol·licitat la beca Equitat.
- Les taxes d'atorgament són diferents depenent de si el motiu de la denegació de la beca general és acadèmic o econòmic: dels casos en què el motiu és econòmic, només 1 de cada 4 rep la beca Equitat, mentre que dels casos en què el motiu és acadèmic pràcticament tothom la rep.
- De l'alumnat que no sol·licita la beca general, un percentatge molt baix, menor al 3%, sol·licita la beca Equitat i entre aquest les taxes d'atorgament també són baixes, menys del 8% per als de matrícula completa i menys del 12% per a la resta.

Una altra anàlisi rellevant és la de la cobertura de les beques en l'alumnat que inicia els estudis el curs acadèmic 2021-2022:

- Entre aquest alumnat i que cursa estudis de grau amb una matrícula completa, un 28,13% és beneficiari d'una beca general i un 2,78% d'una beca Equitat.
- El 46,71% de l'alumnat que va accedir als estudis universitaris després de cursar un cicle formatiu va ser beneficiari d'una beca general, mentre que aquest valor és del 26,53% per als qui van cursar estudis de batxillerat.

- Si s'analitza la titularitat del centre on es van cursar els estudis preuniversitaris, el 34,87% de l'alumnat que provenia de centres públics són beneficiaris de la beca general, mentre que aquest valor per als que provenien de centres privats i concertats és del 15,89%.

Per al conjunt d'estudiants amb beca, s'ha analitzat la cobertura per tipus o branca de co-neixement dels estudis. Els resultats es mostren al quadre següent:

Quadre 30. Dades de beques generals i beques Equitat en estudis de grau per branca de coneixement sobre total alumnes matriculats. Curs 2021-2022

Branca coneixement	Sol·licitants de la beca general	Taxa d'apro-vació de la beca general	Beneficiaris de la beca general	Beneficiaris de la beca Equitat	Beneficiaris de la beca general + beca Equitat
Arts i humanitats	39,22	64,34	25,23	5,51	30,74
Ciències	37,05	63,71	23,61	3,75	27,35
Ciències de la salut	41,94	64,22	26,93	4,27	31,21
Ciències socials i jurídiques	41,83	63,69	26,64	5,68	32,32
Enginyeria i arquitectura	31,12	60,08	18,70	4,43	23,13
Totes les branques	38,55	63,17	24,35	4,95	29,29

Xifres en percentatges.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Del quadre anterior es desprèn el següent:

- Hi ha diferències en el grau de cobertura de les beques segons el tipus d'estudis.
- En els estudis més tècnics -els de les branques de coneixement de Ciències però espe-cialment els de la branca d'Enginyeria i arquitectura- el percentatge d'alumnat amb una beca és més baix que a la resta d'estudis.
- Això s'observa tant per a la beca general com per a la beca Equitat i en el cas de la beca general es deu a menors percentatges de sol·licituds i també a taxes menors d'aprovació.

Aquestes diferències també es troben si s'analitza únicament l'alumnat de nou accés a la universitat: un 22,54% de l'alumnat de primer d'un estudi d'Enginyeria i arquitectura és be-neficiari d'una beca general, mentre que aquest percentatge és del 30,99 per als estudis d'Arts i humanitats.

Un altre aspecte rellevant a analitzar amb relació a la cobertura de les beques considerades és el de la universitat on es cursen els estudis. El quadre següent mostra aquesta cobertura per les 7 universitats públiques presencials catalanes pel conjunt de l'alumnat.

Quadre 31. Dades de beques generals i beques Equitat en estudis de grau per universitat sobre total alumnes matriculats. Curs 2021-2022

Universitat	Sol·licitants de la beca general	Taxa d'aprovació de la beca general	Beneficiaris de la beca general	Beneficiaris beca Equitat	Beneficiaris de la beca general + beca Equitat
UB	39,25	61,98	24,33	5,45	29,78
UAB	39,66	65,64	26,03	4,80	30,83
UPC	28,01	59,37	16,63	4,29	20,92
UPF	28,88	62,48	18,04	3,04	21,08
UdG	45,54	63,43	28,89	6,04	34,93
UdL	45,00	60,64	27,29	5,56	32,85
URV	49,45	67,24	33,25	5,01	38,27

Xifres en percentatge.

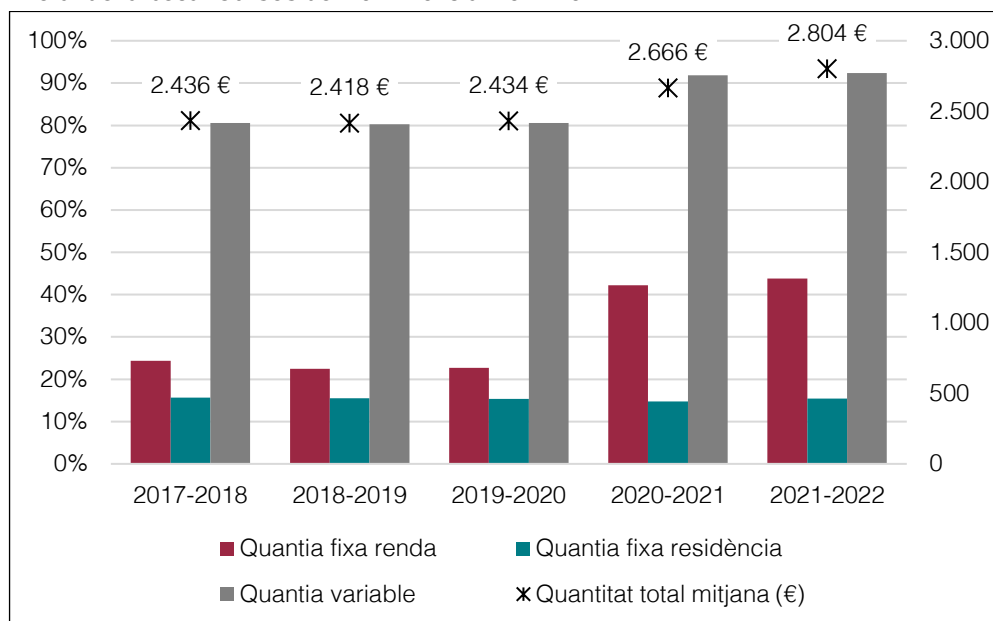
Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Hi ha diferències rellevants entre les universitats en el grau de cobertura de les beques:

- Més del 33 % de l'alumnat de la Universitat Rovira i Virgili és beneficiari de la beca general mentre que aquest percentatge no arriba al 20% a la Universitat Politècnica de Catalunya ni a la Universitat Pompeu Fabra.
- Les universitats situades fora de l'àmbit metropolità de Barcelona són les que tenen percentatges més elevats de cobertura del seu alumnat per les beques analitzades.

5.3.1.2. Cobertura d'aspectes concrets de la beca general

La cobertura de les beques generals s'ha analitzat considerant els seus components principals: la quantia fixa per renda, la quantia fixa per residència i la quantia variable. El gràfic següent mostra aquesta anàlisi i la mitjana de la beca incloent-hi tots els conceptes.

Gràfic 7. Percentatge d'alumnat que rep cada concepte de la beca general i quantia total de la beca. Cursos del 2017-2018 al 2021-2022

Font: Elaboració pròpia.

- En el curs acadèmic 2021-2022, un 43,77% de l'alumnat beneficiari d'una beca general d'universitats públiques va rebre la quantia fixa per renda, un 15,46% la quantia per residència i un 92,40% una quantia variable.
- La quantitat mitjana rebuda per l'alumnat beneficiari d'una beca general per tots els conceptes⁵⁰ va ser de 2.804 €.
- Aquesta quantitat mitjana s'ha incrementat des del curs acadèmic 2019-2020 un 15,20% com a conseqüència de 3 factors: per l'increment de les quantitats fixes per renda i per residència en 100€, per l'augment del llindar que estableix el dret a rebre la quantia per renda i pels canvis en els requisits acadèmics per rebre tots els conceptes de la beca general com es descriu en l'apartat 1.2.1.

Si s'analitzen aquests conceptes de la beca general per branca de coneixement dels estudis s'hi troben diferències. L'alumnat que el curs acadèmic 2021-2022 cursava estudis de la branca Ciències de la salut és el que rep en mitjana una quantia més elevada (3.232 €) i l'alumnat que cursa estudis d'Enginyeria i arquitectura el que rep la menor quantia (2.615 €). Això és degut a les diferències en els percentatges de l'alumnat que rep les quanties de renda i de residència.

50. La beca general inclou sempre la matrícula i pot incloure els conceptes de renda, residència, variable, excel·lència acadèmica i per domicili insular o a Ceuta o Melilla.

Els conceptes o quanties que reben els estudiants depenen del compliment de criteris econòmics i acadèmics. Del total de l'alumnat sol·licitant de beca que compleix els criteris econòmics i amb matrícula completa, s'ha analitzat quin percentatge no rep la beca que li correspondria per no complir els criteris de rendiment acadèmic.⁵¹

Quadre 32. Alumnat que no rep la beca que li correspondria per renda perquè no compleix els criteris de rendiment acadèmic. Cursos del 2017-2018 al 2021-2022

Curs acadèmic	Alumnat amb renda tram 1	Alumnat amb renda tram 2	Alumnat amb renda tram 3	Tot l'alumnat
2017-2018	26,45	23,63	11,55	24,02
2018-2019	26,45	23,70	10,34	23,86
2019-2020	25,23	22,51	8,79	22,65
2020-2021	11,72	9,73	7,06	10,56
2021-2022	12,86	10,22	7,77	11,44

Imports en percentatge sobre l'alumnat amb nivell de renda de cada tram.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

De les anàlisis realitzades es desprèn que:

- Les modificacions dels criteris acadèmics a partir del curs 2020-2021 van tenir un efecte rellevant sobre el percentatge de l'alumnat que no rebia la beca o alguna quantia per no complir aquests criteris.
- Aquest percentatge va ser de l'11,44% el curs acadèmic 2021-2022 mentre que el curs 2017-2018 va ser del 24,02%.
- Els valors més elevats són en l'alumnat de renda més baixa (tram 1) i que cursen el segon o tercer any dels estudis.⁵² El curs 2021-2022, el 16,21% dels sol·licitants de beca general de segon curs i amb una renda per sota del llindar 1 no la van rebre o van rebre una quantitat menor per motius acadèmics. Aquest percentatge per als de tercer curs va ser del 15,70%.

Un altre aspecte analitzat és la cobertura de la beca en relació amb el concepte de residència. S'ha analitzat el percentatge d'alumnat que sol·licita beca per aquest concepte per a diferents distàncies entre el domicili familiar i el centre docent per al curs acadèmic 2021-2022, incloent-hi només l'alumnat amb les característiques següents: residència fami-

51. L'anàlisi es basa en la informació de les persones sol·licitants d'una beca general i, per tant, no inclou l'alumnat que, encara que compleix els criteris econòmics, directament no sol·licita la beca general perquè sap que no compleix els acadèmics.

52. Dades per any d'estudi no mostrades.

liar a Catalunya a una distància superior a 50 km de la universitat, matrícula completa i renda per sota del llindar 2 de la beca general.⁵³

Quadre 33. Distància entre la residència familiar i el centre d'estudi i sol·licituds de quantia per residència per beca general. Curs 2021-2022

Distància residència familiar-universitat	Renda tram 1 sol·licitud per residència	Renda tram 2 sol·licitud residència
50-100 km	27,83	32,56
100-150 km	63,87	70,43
Més de 150 km	77,58	82,65

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades AGAUR.

De l'anàlisi realitzada es desprèn que:

- Per a la mateixa distància, el percentatge d'estudiants que sol·liciten la beca residència és entre 4,7 i 6,6 punts percentuals més elevat entre els estudiants de tram 2.
- Un percentatge rellevant, un 20%, de l'alumnat amb residència familiar a més de 150 km de distància de la universitat i amb dret a rebre la quantia per residència, continua vivint al domicili familiar, o almenys no sol·liciten la beca per residència, amb els costos que els desplaçaments a la universitat suposen.
- Per a l'alumnat amb el domicili familiar entre 100 i 150 km de distància a la universitat aquest percentatge és del 32%, i per a l'alumnat en la categoria 50-100 km de distància és del 69%.

Aquestes dades reforcen el resultat que s'identifica a l'apartat 5.1.3, que la quantia de la beca per residència no cobreix completament el cost que suposa un canvi de residència motivat pels estudis.

El cost de l'habitatge varia entre els diferents territoris on s'ubiquen les universitats catalanes. Per aquest motiu s'ha analitzat per a cada universitat el percentatge de l'alumnat que sol·licita la beca per residència amb relació als que per criteris econòmics ho pot fer (renda per sota del llindar 2), i el lloguer mitjà mensual de l'habitatge segons les dades que reporta l'alumnat que sol·licita la beca per residència a la sol·licitud de la beca general.⁵⁴

53. Els requisits per rebre la quantia per residència són matrícula completa, renda per sota del llindar 2 i acreditar la necessitat de residir fora del domicili familiar durant tot el curs escolar, per raó de la distància entre el domicili familiar i el centre docent, els mitjans de comunicació existents i els horaris lectius.

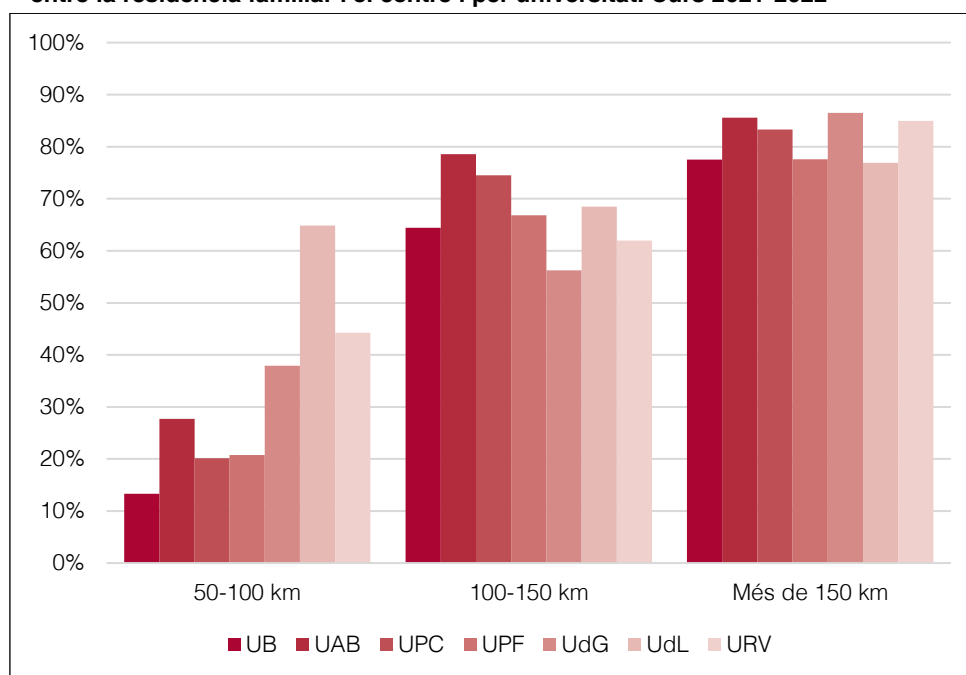
54. L'alumnat que sol·licita la beca per residència ha d'aportar informació sobre l'habitatge, diferent del domicili familiar, on residirà durant el curs escolar incloent-hi el cost mensual de l'habitatge en concepte de lloguer.

Quadre 34. Lloguer mitjà mensual de l'habitatge. Curs 2021-2022

Universitat	Cost mensual de l'habitatge
UB	376
UAB	301
UPC	373
UPF	393
UdG	276
UdL	220
URV	250

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades AGAUR.

Gràfic 8. Percentatge de sol·licituds de la quantia per residència per distància entre la residència familiar i el centre i per universitat. Curs 2021-2022

Font: Elaboració pròpia.

Hi ha diferències rellevants en el percentatge de sol·licitud de la beca per residència entre l'alumnat de les universitats, especialment entre el que cursa estudis a una distància del domicili familiar d'entre 50 i 100 km. En aquest grup, l'alumnat de les 3 universitats situades fora de la província de Barcelona sol·licita la beca per residència en percentatges més elevats que l'alumnat de la resta d'universitats, especialment el d'universitats situades principalment a la ciutat de Barcelona (UB, UPC, i UPF). Aquest fet pot estar motivat per una combinació de 2 factors: l'existència d'una millor xarxa de transports a l'àrea metropolitana de Barcelona i el cost de l'habitatge a les diferents ciutats on hi ha les universitats. Si es comparen els 2 valors extrems, un estudiant de la UdL que rep la beca per residència aporta en mitjana

600 € addicionals per any⁵⁵ per cobrir el cost de l'habitatge mentre que per a una persona que estudia a les universitats ubicades en la seva totalitat a la ciutat de Barcelona -UB i UPF- aquesta xifra és entre 2.160 € i 2.330 €.

5.3.1.3. Cobertura de la beca Equitat

S'han analitzat les taxes de sol·licitud de la beca Equitat distingint entre l'alumnat amb denegació de la beca general i el que no l'havia sol·licitat.

Quadre 35. Taxes de sol·licitud i aprovació de beques Equitat. Cursos del 2017-2018 al 2021-2022

Curs acadèmic	Taxes de sol·licitud de beques Equitat		Taxes d'aprovació de beques Equitat	
	Alumnat amb denegació de beca general	Alumnat que no sol·licita beca general	Alumnat amb denegació de beca general	Alumnat que no sol·licita beca general
2017-2018	56,07	3,99	65,88	18,65
2018-2019	71,80	4,97	62,52	15,67
2019-2020	73,81	3,18	61,79	20,29
2020-2021	73,39	3,58	46,12	9,98
2021-2022	69,94	2,79	49,30	9,15

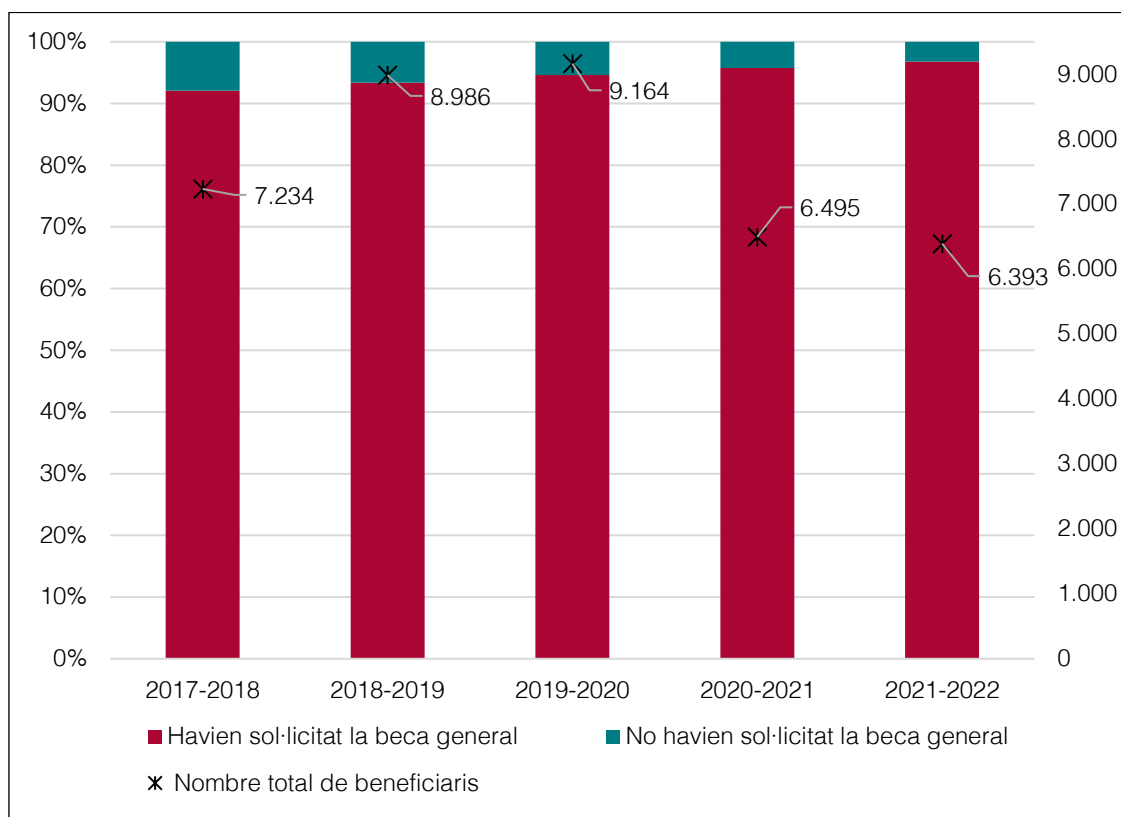
Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Les taxes de sol·licitud de la beca Equitat entre l'alumnat que va sol·licitar la beca general i li va ser denegada s'han reduït lleugerament en els 3 darrers cursos acadèmics analitzats i s'han reduït més entre l'alumnat que no havia sol·licitat la beca general entre el curs 2018-2019 i el curs 2021-2022. S'observa una reducció més rellevant en les taxes d'aprovació en els 2 grups a partir del curs 2020-2021. Les dades del quadre anterior es refereixen a tot l'alumnat, però si s'analitzen els resultats de l'alumnat de nou ingrés als estudis, aquests són molts similars: una reducció de taxes de sol·licitud i d'aprovació de les beques Equitat en els darrers cursos acadèmics.

En el gràfic següent es mostra el nombre total de beneficiaris de la beca Equitat i la seva distribució segons si havien sol·licitat la beca general.

55. Considerant 10 mesos de lloguer o residència i que la quantia de la beca residència al curs acadèmic 2021-2022 era de 1.600 €.

Gràfic 9 Distribució i nombre total de beneficiaris de les beques Equitat. Cursos del 2017-2018 al 2021-2022

Font: Elaboració pròpia.

De l'anàlisi realitzada es desprèn:

- Que entre el curs 2018-2019 i el 2021-2022 hi ha una reducció del 28,86% en el nombre total d'estudiants que es beneficien d'una beca Equitat, possiblement per l'efecte de taxes de sol·licitud i d'aprovació menors derivades del canvi de llindars de la beca equitat, la reducció de trams i la reducció dels preus de matrícula.
- Que disminueix la importància relativa dels beneficiaris de la beca Equitat que no havien sol·licitat la beca general.

5.3.2. Quines són les característiques socioeconòmiques i territorials dels estudiants becats?

5.3.2.1. Característiques socioeconòmiques

S'han analitzat les característiques socioeconòmiques de l'alumnat d'estudis de grau beneficiari d'una beca general o d'una beca Equitat en el curs acadèmic 2021-2022.

Quadre 36. Característiques socioeconòmiques de l'alumnat d'estudis de grau per tipus de beca. Curs 2021-2022

Característica	Alumnat amb beca general	Alumnat amb beca Equitat	Alumnat sense beca	Total alumnat
Edat (anys)	20,88	21,91	21,77	21,56
Dona (%)	64,41	60,60	53,57	56,55
Nacionalitat espanyola (%)	92,95	92,42	94,36	93,92
Estudis d'accés en centres públics (%)	75,55	73,14	56,16	61,76
Estudis d'accés a la universitat				
Batxillerat(%)	79,05	79,35	86,12	84,06
Cicle formatiu (%)	19,54	18,61	10,57	13,16
Altres (%)	1,41	2,04	3,31	2,78
Almenys 1 progenitor amb estudis universitaris (%)	21,92	25,21	58,54	48,09

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: La informació sobre titularitat i tipus dels estudis d'accés a la universitat i sobre la formació dels progenitors únicament està disponible per a l'alumnat que ha realitzat el procés de preinscripció.

Els resultats mostren algunes diferències amb relació als estudiants no becats en determinades característiques:

- Entre els estudiants becats hi ha una major proporció de dones, un percentatge més elevat d'alumnat que va cursar els estudis que donen accés a la universitat en un centre de titularitat pública i una major proporció que dels que van cursar cicles formatius abans d'accedir a la universitat.
- Hi ha una diferència molt important en el nivell d'estudis dels progenitors dels estudiants: el 58,54% de l'alumnat sense beca té almenys 1 progenitor amb estudis universitaris mentre que aquest percentatge és més de 30 punts percentuals inferior tant entre l'alumnat beneficiari d'una beca general com entre el beneficiari d'una beca Equitat.

5.3.2.2. Taxes de cobertura per territori

A continuació es presenta l'anàlisi de la distribució territorial de l'alumnat becat, considerant tant les províncies com les comarques com a unitats d'anàlisi territorial.

Quadre 37. Residència familiar de l'alumnat d'estudis de grau per tipus de beca. Curs 2021-2022

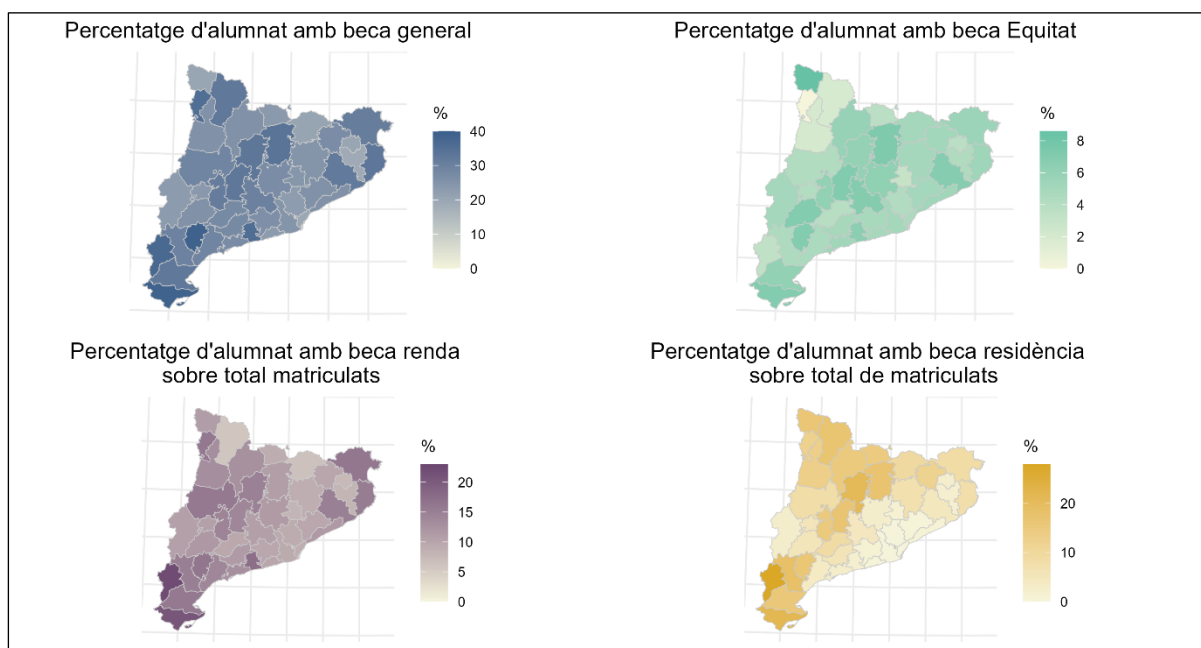
Característica	Alumnat amb beca general	Alumnat amb beca Equitat	Alumnat sense beca	Total matriculats
Residència familiar a Catalunya (%)	91,01	94,72	91,30	91,39
Província de residència de l'alumnat amb residència familiar a Catalunya				
Barcelona	67,92	70,16	73,70	72,12
Girona	10,95	10,69	9,58	9,97
Lleida	6,97	6,92	6,45	6,60
Tarragona	14,16	12,22	10,27	11,31

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Els resultats mostren que:

- No hi ha diferències rellevants entre l'alumnat becat i no becat en el percentatge d'alumnat resident a Catalunya.
- Considerant les beques generals i les Equitat, el 27,64% de l'alumnat amb domicili familiar a Barcelona és beneficiari d'una beca mentre que aquest percentatge és d'un 31,94% per als de Girona, 30,79% per als de Lleida i 35,68% per als de Tarragona.

Els gràfics següents mostren les dades per comarques del grau de cobertura de les beques generals i beques Equitat i de 2 dels conceptes més rellevants de la beca general: la quantia per renda i la quantia per residència.

Gràfic 10. Cobertura beques generals i Equitat per comarques, estudis de grau. Curs 2021-2022

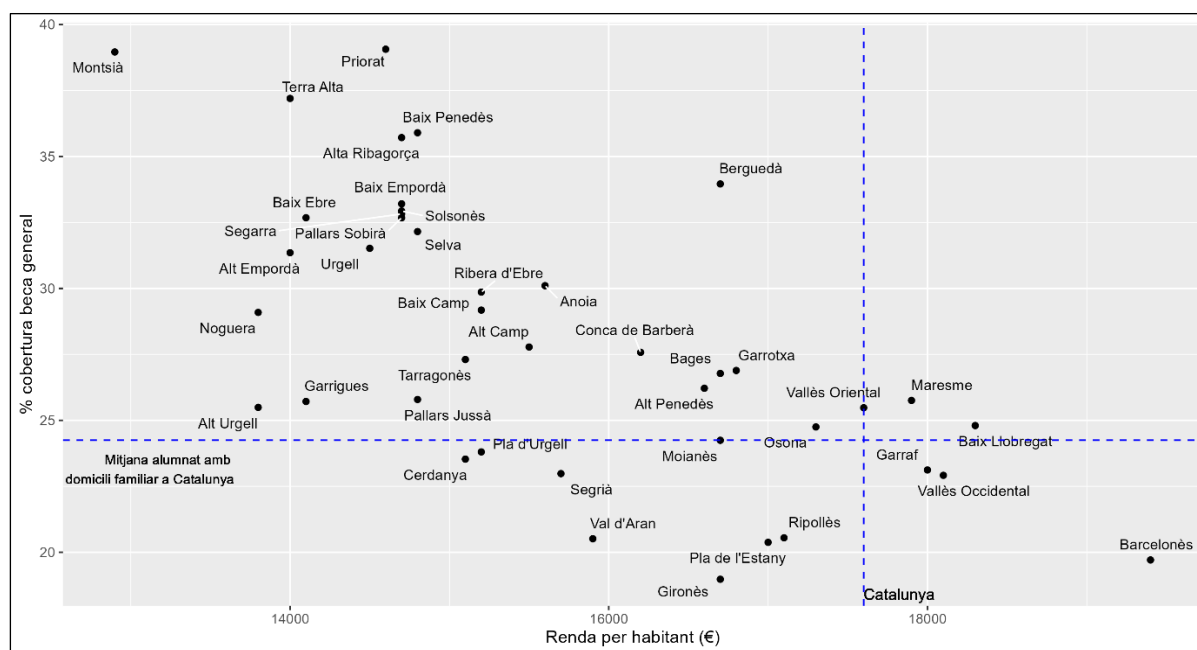
Font: Elaboració pròpia.

Els mapes mostren diferències rellevants:

- A comarques com el Gironès o el Barcelonès hi ha menys del 20% de l'alumnat amb una beca general mentre que a altres com el Montsià o el Priorat aquest percentatge està proper al 40%.
- El mapa del concepte de residència mostra que les comarques de la província de Girona no tenen el mateix patró d'alts percentatges de beca per residència com sí que els tenen les comarques del sud de Tarragona, del nord de Lleida i de part de la Catalunya central.

Per interpretar la variació territorial observada en el grau de cobertura de la beca general, s'ha analitzat la relació d'aquesta cobertura amb la renda de les comarques i en el gràfic següent es mostra aquesta relació.

Gràfic 11. Renda per càpita de les comarques i grau de cobertura de la beca general - Estudis de grau. Curs 2021-2022

Font: Elaboració pròpia.

Els resultats d'aquesta anàlisi indiquen una relació negativa estadísticament significativa⁵⁶ entre la renda per càpita de les comarques⁵⁷ i el grau de cobertura de les beques, com s'esperava i com es pot visualitzar al gràfic. Tot i això, les dades mostren una important variació en les taxes de cobertura entre comarques amb nivells de renda similar.

56. A un nivell de confiança del 95%.

57. Renda familiar bruta disponible per a l'any 2020, l'últim any pel qual es disposen dades. Font: Idescat. Renda familiar disponible bruta territorial, disponible a <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=aec&n=15917>.

S'ha analitzat si hi ha diferències territorials en el percentatge d'estudiants que es matricula en una universitat pública catalana situada en una província diferent de la del seu domicili familiar a l'inici dels seus estudis universitaris.⁵⁸

Quadre 38. Matricula a universitat pública situada en una província diferent del domicili familiar. Alumnat que inicia estudis de grau el curs 2021-2022

Canvi de província per iniciar estudis	Beca general tram 1	Beca general (tots els trams)	Beca Equitat	Sense beca	Total matriculats
Residència a Catalunya	16,93	17,09	17,59	15,50	16,00
Barcelona	7,78	8,08	8,81	5,72	6,41
Girona	38,07	40,71	37,31	48,01	45,51
Lleida	33,22	33,27	34,38	38,98	36,97
Tarragona	30,22	32,21	40,00	44,27	39,67

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Els resultats de les anàlisis realitzades mostren que:

- Si es considera el conjunt de l'alumnat català, el becat canvia de província en un percentatge major que el no becat.
- Les dades mostren 2 patrons diferenciats: un entre l'alumnat resident a la província de Barcelona on els becats es matriculen en una universitat fora d'aquesta província en un percentatge més gran que els no becats, i un altre per a l'alumnat amb residència a alguna de les altres 3 províncies, on les dades mostren que l'alumnat amb beca es matricula en un percentatge menor que el no becat en una universitat fora de la seva província.
- Entre els estudiants de Tarragona, els becats generals canvien de província un 27,04% menys que els que no són beneficiaris de cap beca. Aquest valor és de 14,64% per als residents a Lleida i del 15,20% per als de Girona.
- S'han analitzat les dades del col·lectiu de becaris amb menor renda -el que rep la beca general de tram 1- i no s'ha trobat un patró gaire diferent respecte a la totalitat de becaris generals.

58. Només es considera alumnat matriculat a universitats públiques catalanes que inicia estudis universitaris amb una matrícula completa (almenys 60 crèdits).

5.4. EL SISTEMA DE BEQUES UNIVERSITÀRIES ACONSEGUEIX MILLORAR L'ACCÉS, LA CONTINUÏTAT I EL RENDIMENT EN ELS ESTUDIS UNIVERSITARIS DE L'ALUMNAT BECAT?

L'objectiu principal del sistema de beques universitàries és assegurar la igualtat d'oportunitats per a aquells que vulguin estudiar i que no tinguin els mitjans necessaris per fer-ho i remoure els obstacles d'ordre socioeconòmic que dificulten l'accés als estudis universitaris i la continuïtat. Per veure si es compleix aquest objectiu general s'analitzen 3 aspectes: l'accés a la universitat, la continuïtat en l'estudi i el rendiment.

Per veure quina és la relació entre ser beneficiari d'una beca i aquests 3 aspectes, de forma general es comparen els valors obtinguts per l'alumnat becari i per a l'alumnat que no és beneficiari d'una beca. Si aquests 2 grups tenen resultats similars quant a accés, continuïtat i rendiment es podrà concloure que el sistema de beques contribueix a la igualtat d'oportunitats i a remoure els obstacles d'ordre socioeconòmic. Tanmateix, perquè els resultats d'aquesta comparació siguin robustos s'han considerat i incorporat a les anàlisis una sèrie de factors que homogeneïtzen els termes de la comparació: primer, el criteri general de les beques generals d'una matrícula d'almenys 60 crèdits per poder ser beneficiari; segon, l'efecte dels criteris acadèmics de les beques generals a partir del segon any dels estudis, i tercer, l'efecte de la nota d'accés als estudis universitaris sobre la continuïtat i el rendiment en l'estudi universitari.

De forma general, i amb uns objectius de transparència i completeness, la incorporació dels factors esmentats a les anàlisis s'ha fet, i es presenta, de forma gradual. Per a cada aspecte es presenten els resultats de la comparació considerant:

- Tot l'alumnat matriculat.
- L'alumnat matriculat d'almenys 60 crèdits.
- L'alumnat de nou accés als estudis matriculat de 60 crèdits o més.
- L'alumnat de nou accés als estudis matriculats de 60 crèdits o més però considerant la nota d'accés als estudis de cada alumne.

5.4.1. El sistema de beques millora l'accés a la universitat per als estudiants provinents de llars de renda baixa i permet que la seva elecció d'estudis no estigui condicionada per la renda?

Per aportar evidència sobre si el sistema de beques millora l'accés a la universitat per als estudiants provinents de llars de renda baixa i permet que la seva elecció d'estudis no estigui condicionada per la renda, es fan 2 tipus d'anàlisi. Primer, s'explora si els beneficiaris de beques generals en estudis postobligatoris no universitaris es matriculen en estudis uni-

versitaris,⁵⁹ i segon, s'analitza si existeixen diferències en els estudis que cursa l'alumnat becat i el no becat per explorar si el fet de ser becari condiciona l'elecció d'estudi. Per aquesta anàlisi, s'han examinat 2 característiques dels estudis: la nota de tall per a l'accés i la branca de coneixement.

5.4.1.1. *Accés a la universitat de l'alumnat becat en estudis postobligatoris no universitaris*

No es disposa d'informació oficial sobre la continuïtat de l'alumnat que ha cursat estudis postobligatoris a la universitat. En un estudi publicat el 2020⁶⁰ a partir de les dades de l'Enquesta de condicions de vida es mostra que hi ha una diferència molt important en el percentatge de joves de 18 a 24 anys amb titulació suficient per accedir a la universitat segons el nivell de renda (36 punts de diferència entre el quintil de rendes més altes i les més baixes). Per tant, hi ha una inequitat important en les fases educatives prèvies a la universitat.

S'ha disposat de les dades sobre alumnat matriculat en els darrers cursos d'estudis postobligatoris pel que fa a les beques per cursar aquests estudis per poder analitzar la seva continuïtat o no a la universitat. Per a l'alumnat que en el curs 2019-2020 estava matriculat als darrers cursos d'estudis postobligatoris que permeten l'accés a estudis universitaris⁶¹ i que era beneficiari d'una beca general, s'ha analitzat si es va matricular en universitats públiques catalanes en els 2 cursos següents. Els resultats són els següents:

- Un 34,53% es va matricular en una universitat pública presencial en algun dels següents 2 cursos i d'aquests el 86,70% va ser beneficiari d'una beca general per cursar estudis universitaris, un 3,77% d'una beca Equitat.
- Si s'analitza per tipus d'estudis postobligatoris no universitaris, el percentatge de matriculats a la universitat va ser del 52,02% per als estudiants de batxillerat i del 19,24% per als de cicles formatius.

El gràfic següent mostra les dades per tipus d'estudis postobligatoris no universitaris.

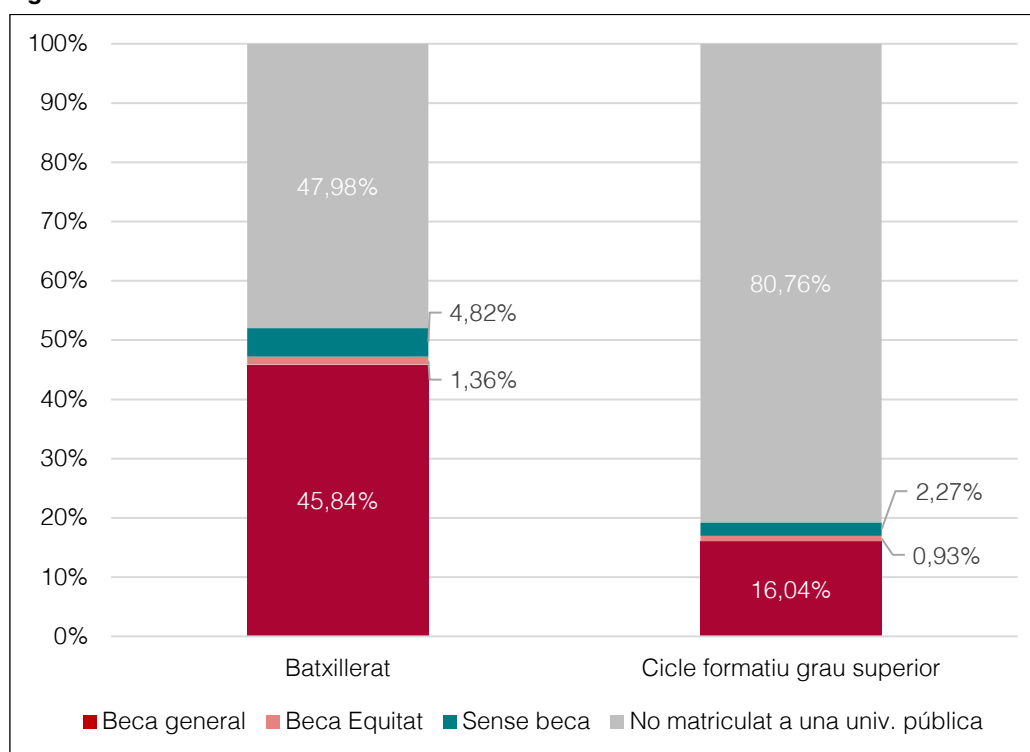
---

59. No s'han pogut explorar tots els aspectes que determinen si el sistema de beques per a estudis universitaris millora l'accés a la universitat per als estudiants de estudis postobligatoris no universitaris provinents de llars de renda baixa. Això és perquè per a aquesta anàlisi les úniques dades disponibles addicionals a les dels estudis universitaris eren les dels estudiants d'estudis postobligatoris no universitaris que rebien una beca general, però no s'ha disposat de les dades de l'alumnat que finalitza aquests estudis, la seva renda i si continuen la seva formació.

60. Impacte de la política de preus per renda de la Generalitat de Catalunya, beques i desigualtats socioeconòmiques en el sistema universitari de Catalunya. Generalitat de Catalunya. Departament d'Empresa i Coneixement. Secretaria d'Universitats i Recerca. Gener 2020.

61. Segon curs de batxillerat i darrer curs dels cicles formatius de grau superior.

Gràfic 12. Matricula en universitats públiques catalanes en els cursos 2020-2021 i 2021-2022 de l'alumnat becat en el curs 2019-2020 en el seu darrer curs d'estudis postobligatoris no universitaris

Font: Elaboració pròpia.

5.4.1.2. *Elecció d'estudis de l'alumnat becat*

Per analitzar si les beques universitàries afecten l'elecció d'estudis dels estudiants de les llars de renda baixa, s'ha explorat si hi ha diferències entre l'alumnat becat i el no becat en aquesta elecció, considerant només l'alumnat de nou accés als estudis al curs acadèmic 2021-2022. L'elecció d'estudis s'ha analitzat considerant 2 característiques dels estudis: la nota de tall i la branca de coneixement.

Nota de tall dels estudis

S'ha analitzat la nota de tall dels estudis cursats per l'alumnat per tipus de beca i s'ha observat el següent:

- La mitjana de la nota de tall dels estudis cursats per l'alumnat beneficiari d'una beca general de tram 1 és de 8,62 mentre que per a l'alumnat sense beca és de 9,19.
- Entre els beneficiaris de la beca general també hi ha diferències: aquest valor mitjà és de 8,90 per a l'alumnat amb una beca de tram 2 i de 8,94 per al de tram 3.

Aquestes diferències s'han de valorar considerant que els estudis que poden cursar els alumnes depenen de la seva nota d'accés^{62,63} i que l'alumnat beneficiari de beca hi accedeix amb notes més baixes:

- Un 17,37% de l'alumnat beneficiari de la beca general de tram 1 accedeix als estudis amb una nota menor a 8, mentre que per a l'alumnat sense beca aquest percentatge és d'un 11,93%.
- Un 29,84% de l'alumnat beneficiari de la beca general de tram 1 accedeix als estudis amb notes altes, 11 i més, mentre que per a l'alumnat sense beca aquest percentatge és d'un 43,40%.

Per tant, s'han analitzat les diferències en la nota de tall de l'estudi entre alumnat amb beca i sense beca dintre de cada grup de notes d'accés i els resultats⁶⁴ indiquen el següent:

- Hi ha diferències dins de cada grup de notes d'accés en la nota de tall dels estudis cursats entre l'alumnat becat i el no becat. Tanmateix només algunes d'aquestes diferències són estadísticament significatives.⁶⁵
- No s'identifica un patró clar de relació entre tenir beca i no tenir beca i nota de tall de l'estudi triat, com per exemple que l'alumnat amb una beca general de tram 1 cursés estudis amb notes de tall més baixes per a tots els trams de notes d'accés.

Branca de coneixement dels estudis

El gràfic següent mostra per cada grup d'alumnat segons si és beneficiari d'una beca o no, quin percentatge ha triat estudis de cada branca.

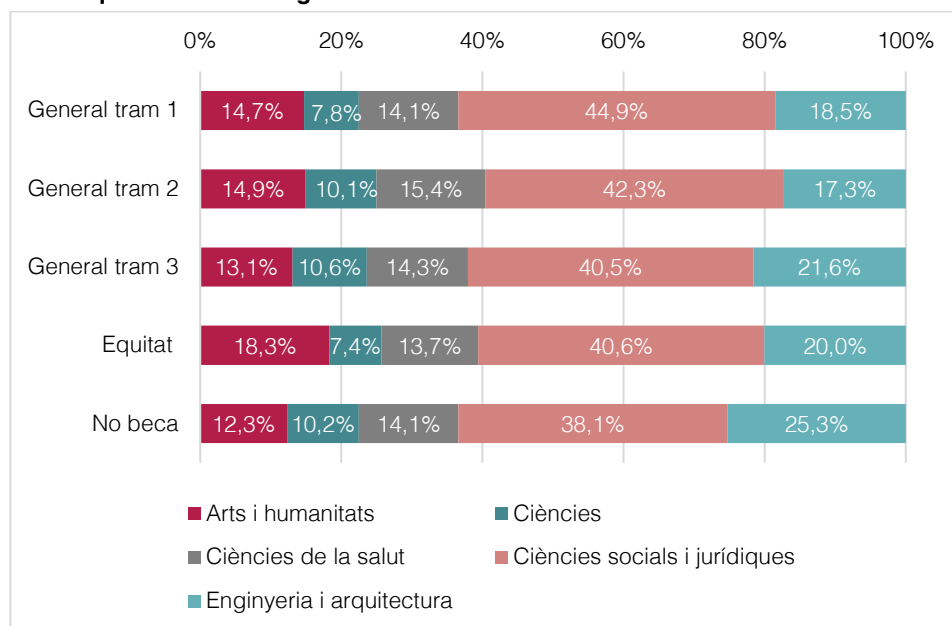
---

62. En les anàlisis en què s'utilitza la nota d'accés, només es considera l'alumnat que accedeix als estudis directament després d'haver superat els estudis postobligatoris, el 93,77% de l'alumnat que va iniciar estudis el curs 2021-2022.

63. No es disposa de la nota exacta d'accés de l'estudiant sinó només a quin grup de notes correspon aquesta nota, en què on els grups es defineixen per un punt de valoració; de 5 a 6, de 6 a 7, fins al darrer grup, de 13 a 14.

64. Vegeu l'annex 6.8, quadre 61.

65. A un nivell de confiança del 95%.

Gràfic 13. Distribució alumnat per branques de coneixement segons estatus de beques. Alumnat de grau de nou accés. Curs 2021-2022

Font: Elaboració pròpia.

En el gràfic s'observa que hi ha diferències en la tria de tipus d'estudis segons si es rep una beca o no. S'ha analitzat si aquestes diferències, específicament entre l'alumnat no becat i l'alumnat que rep cada modalitat de beca, són estadísticament significatives. El quadre següent identifica les que ho són i mostra el valor en punts percentuals de la diferència.

Quadre 39. Diferències en les branques de coneixement de l'estudi entre alumnat becat i no becat. Alumnat de grau de nou accés. Curs 2021-2022

Beca curs 2021-2022	Diferència amb l'alumnat sense beca en el percentatge d'alumnat de cada branca de coneixement				
	Arts i humanitats	Ciències	Ciències de la salut	Ciències socials i jurídiques	Enginyeria i arquitectura
General tram 1	2,39	-2,40	n. s.	6,79	-6,75
General tram 2	2,61	n. s.	n. s.	4,20	-7,99
General tram 3	n. s.	n. s.	n. s.	n. s.	n. s.
Equitat	6,00	-2,80	n. s.	n. s.	-5,24

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa: el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

n. s.: No significativa.

De l'anàlisi realitzada es desprèn que:

- L'alumnat becat, excepte el que rep una beca general de tram 3, cursa en major proporció estudis d'Arts i humanitats i de Ciències socials.

- Aquest alumnat cursa en menor proporció estudis de Ciències i sobretot d'Enginyeria i arquitectura.

S'han analitzat aquestes diferències en el tipus d'estudis però ajustant⁶⁶ per les notes d'accés de l'alumnat. Això ha implicat analitzar si amb igual nota d'accés⁶⁷ els becaris i els no becaris trien el mateix tipus d'estudis. Els resultats d'aquesta anàlisi es mostren al quadre següent, en què s'indica per a cada tipus de beca si la diferència amb el grup d'alumnat sense beca és estadísticament significativa i el seu sentit.

Quadre 40. Significança estadística i sentit de les diferències en les branques de coneixement de l'estudi entre alumnat becat i no becat, controlant per nota d'accés de l'alumne. Alumnat de grau de nou accés. Curs 2021-2022

Beca curs 2021-2022	Arts i humanitats	Ciències	Ciències de la salut	Ciències socials i jurídiques	Enginyeria i arquitectura
General tram 1	n. s.	n. s.	+	+	-
General tram 2	+	n. s.	+	+	-
General tram 3	n. s.	n. s.	n. s.	n. s.	n. s.
Equitat	+	n. s.	n. s.	n. s.	-

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa: el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

n. s.: No significativa.

Es poden observar algunes diferències rellevants respecte a l'anàlisi sense controlar per la nota d'accés:

- Ja no hi ha una relació negativa entre rebre beques generals de tram 1 i beques Equitat i cursar estudis de la branca de coneixement de Ciències.
- La relació positiva entre rebre beques generals de tram 1 i cursar estudis de la branca de coneixement d'Arts i humanitats deixa de ser significativa.

66. Quan una anàlisi que explora la relació entre 2 variables es controla per una tercera variable, l'objectiu és que l'anàlisi identifiqui aquesta relació aïllant-la de l'efecte de les possibles diferències existents en els valors d'aquesta tercera variable. Per exemple, quan l'anàlisi de la relació entre beques i notes de tall es controla per la nota d'accés de l'alumnat, l'objectiu és identificar les diferències en la nota de tall entre l'alumnat becat i el no becat però tenint en compte les diferències en les notes d'accés entre l'alumnat becat i no becat que poden afectar aquesta relació.

67. És necessari considerar un aspecte a l'hora d'interpretar els resultats d'aquesta anàlisi i de qualsevol on es combinen dades de notes d'accés i de branca de coneixement dels estudis. L'elecció dels estudis està condicionada per la nota de l'alumne però també per la modalitat de batxillerat o del tipus de cicle formatiu que l'alumne ha cursat. Aquesta informació no està disponible i, per tant, a l'anàlisi no es pot tenir en compte aquest fet.

- S'identifica una relació positiva entre les beques generals de trams 1 i 2 i cursar estudis de Ciències de la salut.
- Rebre beques generals dels trams 1 i 2 segueix estant associat positivament amb cursar estudis de la branca de coneixement de Ciències socials i jurídiques i negativament amb cursar estudis d'Enginyeria i arquitectura.

Per últim s'ha explorat si algunes d'aquestes relacions entre beques i tipus d'estudis que es cursen varien entre l'alumnat segons si aquest té notes d'accés altes (14-11), mitjanes (11-8) o baixes (8-5) per les branques de Ciències de la salut i d'Enginyeria i arquitectura.

Quadre 41. Diferències entre alumnat becat i no becat per grups de nota d'accés de l'alumne en els estudis de les branques de coneixement de Ciències de la salut i d'Enginyeria i arquitectura. Alumnat de grau de nou accés. Curs 2021-2022

Beca curs 2021-2022	Nota d'accés - Ciències de la salut			Nota d'accés - Enginyeria i arquitectura		
	14-11	11-8	8-5	14-11	11-8	8-5
General tram 1	4,56	n. s.	n. s.	-9,51	-7,63	n. s.
General tram 2	4,43	n. s.	n. s.	-8,07	-8,61	-7,21
General tram 3	n. s.	n. s.	n. s.	n. s.	-5,85	n. s.
Equitat	n. s.	n. s.	n. s.	n. s.	-8,02	n. s.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa: el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

n. s.: No significativa.

Els resultats d'aquesta anàlisi mostren que:

- La relació positiva entre ser beneficiari d'una beca i cursar estudis de la branca de coneixement de Ciències de la salut només és entre l'alumnat amb notes d'accés altes.
- La relació negativa entre beques i els estudis d'Enginyeria i arquitectura és sobretot en alumnat amb notes altes i mitjanes.

Les relacions identificades entre la situació de beques i la tria d'estudis per les anàlisis realitzades poden estar condicionades per la relació entre el sexe de l'alumnat i els tipus d'estudis que aquest tria combinat amb el fet que el percentatge de dones és superior entre l'alumnat becat que entre el no becat. S'han portat a terme anàlisis que confirmen que les associacions identificades entre tria d'estudis i beques a les diferents anàlisis es mantenen també si es té en consideració el sexe de l'alumnat.

5.4.2. El sistema de beques millora la continuïtat en els estudis universitaris?

Per respondre a la pregunta de si el sistema de beques millora la continuïtat en els estudis universitaris, s'ha analitzat la continuïtat en els estudis amb 2 enfocaments complementaris. D'una banda, s'ha analitzat per a l'alumnat matriculat en el curs 2020-2021 la continuïtat en l'estudi en el curs següent, el curs 2021-2022. De l'altra, s'ha analitzat la continuïtat en el mateix estudi amb un horitzó temporal superior a 1 curs acadèmic per 2 grups d'alumnes; la continuïtat en el tercer curs acadèmic de l'alumnat que va iniciar els estudis en el curs 2019-2020 i la continuïtat en 4 cursos acadèmics de l'alumnat que va iniciar els estudis en el curs 2017-2018.

S'ha definit la continuïtat en l'estudi com la situació en què l'alumne es matricula en el mateix estudi en el curs acadèmic següent. D'aquesta manera, es defineix abandonament de l'estudi si no ho fa. Si es produeix un abandonament de l'estudi s'ha analitzat si l'alumne es matricula en alguna universitat del SUC aquest mateix curs acadèmic, és a dir un canvi d'estudi, o si abandona el SUC. Si es produeix un canvi d'estudis, s'ha analitzat si l'alumne es matricula en una universitat pública presencial, a la UOC o en una universitat privada.

5.4.2.1. Continuïtat en el mateix estudi en el curs següent

Alumnat matriculat

S'ha analitzat si l'alumnat matriculat en estudis de grau en el curs 2020-2021 es va matricular en el mateix estudi i universitat en el curs següent, el 2021-2022. I per als alumnes que no ho van fer, s'ha analitzat si va ser perquè van finalitzar els seus estudis amb èxit, és a dir es van titular, o si es van matricular en una altra universitat del SUC o si van abandonar el SUC. En el quadre següent es mostren els resultats d'aquesta anàlisi.

Quadre 42. Continuïtat en els estudis per tipus de beques. Alumnat de grau. Curs 2020-2021

Beca	Matriculat curs 2020-2021 (n)	Titulat 2020-2021 (%)	No titulat en el curs 2020-2021		
			Continuació en l'estudi (%)	Canvi d'estudis (%)	Abandonament del SUC (%)
General tram 1	14.042	18,75	91,86	3,16	4,98
General tram 2	16.547	17,31	92,20	2,97	4,83
General tram 3	2.728	19,28	93,51	2,72	3,77
Equitat	6.482	12,50	88,15	3,58	8,27
No beca	89.127	17,68	88,86	3,73	7,42

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

De l'alumnat d'estudis de grau en el curs 2020-2021 i que no es va titular en aquest curs, es destaca el següent:

- Un 8,14% de l'alumnat que va rebre la beca general de tram 1 no va continuar en el mateix estudi el curs següent.
- Aquest percentatge per als beneficiaris de la beca general de tram 2 i 3 va ser del 7,80% i 6,49%, respectivament.
- Entre els beneficiaris de la beca Equitat el percentatge de no continuïtat és el més elevat, un 11,85%.
- L'alumnat sense beca no va continuar en els mateixos estudis en un 11,15%.

Alumnat matriculat de 60 crèdits o més

Com s'ha esmentat prèviament perquè la comparació inclogui alumnat més homogeni entre grups s'ha analitzat la continuïtat considerant només l'alumnat matriculat d'almenys 60 crèdits ordinaris. El motiu és que per poder rebre la majoria de les quanties o pels conceptes de la beca general es requereix normalment que l'alumnat es matriculi de 60 crèdits o més (matrícula completa).

Quadre 43. Continuïtat en els estudis per tipus de beques. Alumnat de grau matriculat de 60 crèdits o més. Curs 2020-2021

Beca	Matriculat curs 2020-2021 (n)	Titulat 2020-2021 (%)	No titulat en el curs 2020-2021		
			Continuació en l'estudi (%)	Canvi d'estudis (%)	Abandonament del SUC (%)
General tram 1	12.609	12,74	92,01	3,23	4,76
General tram 2	12.159	12,97	93,33	2,85	3,82
General tram 3	1.726	12,86	93,68	2,59	3,72
Equitat	4.007	8,09	91,15	3,07	5,78
No beca	57.395	10,03	92,31	3,47	4,21

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa: el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

Tot i que les diferències de continuïtat d'estudis de l'alumnat no titulat segons la seva situació amb relació a les beques no són molt grans en termes percentuals, algunes sí que són significatives estadísticament:

- L'alumnat amb beca general de tram 2 i de tram 3 abandona els estudis menys que el no becat, mentre que l'alumnat amb beca Equitat ho fa en un percentatge major.

- També s'identifiquen diferències relacionades amb les beques en si la no continuació d'estudis és deguda a un canvi d'estudis: l'alumnat amb una beca general de tram 1 i amb beca equitat quan no continua, abandona completament el SUC més que l'alumnat sense beca.

Alumnat que inicia estudis de grau i matriculat de 60 crèdits o més

En aquest subapartat s'analitza la continuïtat en l'estudi considerant només l'alumnat que inicia estudis de grau i que es matricula de 60 crèdits o més. El motiu és que entre aquest alumnat no hi ha alumnes amb renda baixa i que no rebin la beca per no assolir els criteris acadèmics com succeeix a partir del segon curs. Per tant aquesta comparació de la continuïtat entre becaris i no becaris ofereix un resultat més clar de si les beques contraresten l'efecte negatiu de la renda baixa. A més, l'abandonament de l'estudi es produeix sobre tot a l'inici dels estudis; el curs 2020-2021 i considerant l'alumnat amb 60 crèdits o més matriculats, l'abandonament entre l'alumnat de nou accés va ser del 15,18% mentre que per a la resta de l'alumnat va ser d'un 3,69%.

Quadre 44. Continuïtat en els estudis per tipus de beques. Alumnat que inicia estudis de grau i es matricula de 60 crèdits o més. Curs 2020-2021

Beca	Matriculat curs 2020-2021 (n)	Continuació en l'estudi (%)	Canvi estudis (%)	Abandonament SUC (%)
General tram 1	3.929	82,95	7,46	9,60
General tram 2	3.611	85,57	6,90	7,53
General tram 3	428	83,64	7,24	9,11
Equitat	915	85,46	7,32	7,21
No beca	17.954	85,08	7,88	7,04

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa: el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

De l'anàlisi realitzada es desprèn que:

- L'alumnat beneficiari d'una beca general de tram 1 és el que té un percentatge d'abandonament de l'estudi més elevat, 2,13 punts percentuals més elevat que l'alumnat sense beca.
- L'alumnat beneficiari d'una beca general abandona en major proporció absoluta el SUC que l'alumnat sense beca, 8,63% i 7,04%, respectivament.
- Si s'analitzen només els casos que no continuen en l'estudi, entre els becats de beca general el 54,56% d'aquest abandonament es dona sense matricular-se en un altre estudi, mentre que entre els no becats aquest percentatge és d'un 47,18%.

- Entre l'alumnat que canvia d'estudis després del primer any d'estudis,⁶⁸ el beneficiari d'una beca general quan canvia d'estudis ho fa en una proporció més elevada a una altra universitat pública que l'alumnat sense beca.

S'ha fet una anàlisi per saber si el sexe de l'estudiant modifica l'efecte de les beques sobre l'abandonament de l'estudi després del primer any i els resultats mostren que tot i que hi ha diferències significatives entre homes i dones en la taxa d'abandonament, 14,24% per a dones i 16,47% per a homes, les beques no tenen un efecte diferencial segons el sexe de l'alumnat.

També s'han analitzat les taxes d'abandonament de l'estudi segons el tipus de beca i per les diferents branques dels estudis, també considerant només l'alumnat que inicia estudis universitaris el curs 2020-2021.⁶⁹

- Per a totes les branques de coneixement, excepte la d'Arts i humanitats, les taxes d'abandonament de l'estudi són més elevades entre l'alumnat beneficiari d'una beca general de tram 1 que entre l'alumnat sense beca.
- Tot i això, d'aquestes diferències entre l'alumnat amb una beca i sense beca només és estadísticament significativa la de la branca d'Enginyeria i arquitectura.

Atès que la continuïtat en l'estudi pot estar afectada per la nota d'accés i que l'alumnat becat té unes notes d'accés inferiors,⁷⁰ s'ha fet aquesta mateixa anàlisi però considerant la nota d'accés als estudis per tal d'aïllar aquest efecte. Els resultats han estat els següents:

- El resultat de l'anàlisi de la continuïtat en l'estudi per tipus de beques considerant la nota d'accés no identifica cap relació estadísticament significativa entre tipus de beques i continuïtat.
- L'anàlisi de la continuïtat en l'estudi per tipus de beques considerant la nota d'accés però per branques de coneixement de l'estudi tampoc no identifica cap diferència significativa entre grups d'alumnat segons el tipus de beques.

Aquests resultats indiquen que les associacions significatives identificades prèviament entre beques i continuïtat en l'estudi deixen de ser-ho quan es tenen en compte les diferències en la nota d'accés entre l'alumnat becat i el no becat. Això implica que les taxes d'abandonament/continuïtat en l'estudi de l'alumnat que va iniciar els estudis al curs 2020-2021 no estan relacionades amb el fet de ser beneficiari d'una beca.

---

68. Annex 6.8, quadre 62.

69. Annex 6.8, quadre 63.

70. Annex 6.8, quadre 64.

5.4.2.2. *Continuïtat en el mateix estudi en els cursos següents*

Continuïtat en el tercer curs de l'alumnat que va iniciar els estudis en el curs 2019-2020

Per a l'alumnat que va iniciar els seus estudis el curs 2019-2020 i que es va matricular al mateix estudi el curs següent, s'ha analitzat la taxa d'abandonament de l'estudi en el tercer any. En el quadre següent es mostren els resultats d'aquesta anàlisi segons el tipus de beca que va rebre el curs 2020-2021 però considerant només l'alumnat que l'any previ havia estat beneficiari del mateix tipus de beca o d'una de quantia inferior⁷¹ (beca mantinguda o millorada) i l'alumnat que no va rebre beca en cap dels 2 cursos.

Quadre 45. Abandonament de l'estudi per tipus de beques. Alumnat que inicia estudis de grau i matriculat de 60 crèdits o més en el curs 2019-2020

Beca segon any (2020-2021) mantinguda o millorada	Alumnat (n)	Abandonament de l'estudi el curs 2021-2022
General tram 1	2.433	3,74
General tram 2	2.528	4,63
General tram 3	163	6,13
Equitat	259	7,34
No beca	13.172	6,77

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color vermell indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa i negativa.

L'alumnat que manté o millora la beca general de tram 1 i 2 té un menor abandonament de l'estudi. Aquesta situació no es dona amb la beca general de tram 3 i la beca Equitat. Tanmateix, cal considerar que complir uns requisits de rendiment acadèmic és una de les condicions per ser beneficiari d'una beca general.

Continuïtat durant 4 cursos de l'alumnat que va iniciar els estudis el curs 2017-2018

S'ha analitzat la continuïtat en l'estudi en els 4 cursos següents de l'alumnat de nou accés en el curs 2017-2018 que es va matricular d'almenys 60 crèdits en estudis de 240 crèdits. En el quadre següent es presenten les dades d'abandonament de l'estudi per a cada curs segons la situació amb relació a les beques que l'alumnat tenia en el curs analitzat i les dades de quin percentatge de l'alumnat que va iniciar l'estudi el curs 2017-2018 continuava en els cursos següents.⁷²

71. L'efecte de la pèrdua de beca s'analitza en l'apartat 5.4.4.

72. A l'hora d'analitzar aquests resultats cal considerar que el criteri acadèmic, i també els econòmics, per rebre una beca general 1 i 2 es van modificar a partir del curs 2020-2021. Per exemple, fins a aquest curs, l'alumnat de nou ingrés que complia els criteris econòmics per rebre una beca general 1 o 2 però amb una nota d'accés menor a 6,5 però superior a 5 rebia la beca general de tram 3.

Quadre 46. Abandonament de l'estudi per tipus de beques en els cursos del 2017-2018 al 2020-2021. Alumnat que inicia estudis de grau de 240 crèdits i matriculat de 60 crèdits o més en el curs 2017-2018

	Curs 2017-2018	Curs 2018-2019	Curs 2019-2020	Curs 2020-2021
Continuïtat (%)	100,00	84,02	76,82	74,54
Tipus de beques en cada curs	Abandonament de l'estudi (no es matricula en el mateix estudi en el següent curs)			
	Percentatge	Percentatge	Percentatge	Percentatge
General tram 1	13,51	3,76	1,18	6,28
General tram 2	11,67	2,99	1,00	3,83
General tram 3	17,88	7,67	1,51	2,37
Equitat	14,38	11,41	4,60	6,14
No beca	16,97	10,34	3,58	6,81

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa: el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

De l'anàlisi realitzada es desprèn que:

- L'alumnat beneficiari de beques generals de tram 1, 2 i 3 tenen a tots els cursos uns percentatges d'abandonament clarament inferiors als de l'alumnat sense beca, excepte el darrer curs per a l'alumnat amb beca general de tram 1 i el primer per al de tram 3.
- La continuïtat en els estudis després del primer any entre l'alumnat beneficiari de beca general de tram 1 és 3,46 punts percentuals superior a l'alumnat sense beca i aquesta diferència després del segon i tercer any és de 6,58 i 2,40, respectivament.
- Entre l'alumnat sense beca i l'alumnat amb beca Equitat, l'única diferència significativa es troba en el tercer any i és un augment en l'abandonament de l'alumnat beneficiari d'aquesta beca.
- Cal tenir en compte que l'abandonament dels estudis en el darrer curs acadèmic analitzat, el 2020-2021, es calcula considerant l'alumnat matriculat en aquest curs i que no es titula. Per exemple, el 79,94% dels beneficiaris de beca general de tram 1 en el curs 2020-2021 es van titular en aquest curs, i per tant l'abandonament es calcula sobre el 20,06% restant.

S'han analitzat les taxes d'abandonament de l'estudi considerant quina havia estat la situació amb relació a les beques l'any previ. Aquesta anàlisi considera només els beneficiaris de la beca general de tram 1 o tram 2 en el primer curs acadèmic i es valora si segueixen rebent aquestes beques en els anys següents.

Quadre 47. Abandonament de l'estudi i continuïtat beques generals dels trams 1 i 2. Cursos del 2017-2018 al 2020-2021. Alumnat que inicia estudis de grau de 240 crèdits i matriculat de 60 crèdits o més en el curs 2017-2018

Abandonament 2018-2019		Abandonament 2019-2020		Abandonament 2020-2021	
Beca tram 1 o 2 curs previ	Taxa (%)	Beca tram 1 o 2 curs previ	Taxa (%)	Beca tram 1 o 2 curs previ	Taxa (%)
Sí	12,28	Sí	3,07	Sí	0,42
				No	1,84
		No	14,93	Sí	0,56
				No	6,28

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: Es considera abandonament quan un alumne no es matricula en el mateix estudi en el curs següent.

De l'anàlisi realitzada es desprèn que:

- Continuar rebent la beca general de tram 1 o 2, o tornar-la a rebre, augmenta considerablement la taxa de continuïtat en els estudis.
- Aquests resultats es poden comparar amb els de l'alumnat que no sol·licita cap beca durant els seus estudis.⁷³ Per exemple, l'abandonament en el quart curs teòric entre aquest alumnat és del 3,15%, superior al de l'alumnat que rep la beca general de tram 1 o 2 en els primers 3 anys, que és del 0,42%.

L'anàlisi de la continuïtat en l'estudi amb un horitzó temporal superior a un curs acadèmic mostra que l'alumnat beneficiari de beca general continua els estudis amb major proporció que l'alumnat no becat. Aquest resultat s'ha d'interpretar considerant que a partir del segon curs dels estudis per poder rebre la beca general s'ha de superar un determinat nombre de crèdits, fet que expulsa del sistema de beques generals l'alumnat amb pitjor rendiment.

5.4.3. El sistema de beques contribueix a la millora del rendiment?

El rendiment s'ha valorat utilitzant 2 indicadors; el percentatge de crèdits ordinaris aprovats sobre els matriculats i l'assoliment de la titulació corresponent. Amb l'anàlisi es vol comprovar si hi ha diferències entre els valors d'aquests indicadors entre l'alumnat beneficiari d'una beca i el no beneficiari considerant diferents grups d'alumnes i diferents horitzons temporals, amb un plantejament similar a l'emprat a l'apartat previ en què s'analitza la continuïtat en els estudis.

73. Annex 6.8, quadre 65.

5.4.3.1. Percentatge de crèdits ordinaris aprovats

Alumnat matriculat

S'ha analitzat el percentatge de crèdits ordinaris aprovats per al conjunt de l'alumnat matriculat el curs 2020-2021 per tipus de beca i també per a cada branca de coneixement de l'estudi.

Quadre 48. Percentatge de crèdits ordinaris aprovats, total i per branques de coneixement. Alumnat d'estudis de grau. Curs 2020-2021

Beca	Totes les branques	Arts i humanitats	Ciències	Ciències de la salut	Ciències socials i jurídiques	Enginyeria i arquitectura
General tram 1	89,44	88,81	87,66	94,28	91,71	79,25
General tram 2	90,34	91,25	88,52	94,64	93,59	79,67
General tram 3	88,01	91,57	86,21	92,87	93,29	80,67
Equitat	79,35	80,64	79,63	84,00	82,82	67,82
No beca	83,35	81,90	84,78	90,60	85,87	75,11

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa: el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

Al quadre anterior s'observa que:

- L'alumnat beneficiari d'una beca general té uns percentatges de crèdits aprovats superiors als de l'alumnat sense beca per al conjunt dels matriculats i també per a totes les branques de coneixement.
- Aquests percentatges per a l'alumnat amb beca Equitat són inferiors als de l'alumnat sense beca.
- Aquestes diferències entre l'alumnat amb i sense beca són estadísticament significatives gairebé en tots els casos.

Alumnat matriculat de 60 crèdits o més

El resultat de l'anàlisi prèvia s'ha d'interpretar considerant primer que hi ha diferències en el nombre de crèdits matriculats entre l'alumnat amb beca i sense. L'anàlisi restringida amb l'alumnat amb almenys 60 crèdits ordinaris matriculats presenta uns resultats molt similars, excepte en el cas dels estudis de la branca de Ciències en què la diferència entre alumnat sense beca i el beneficiari de beca general de tram 1 deixa de ser significativa.

Alumnat que inicia estudis de grau i matriculat de 60 crèdits o més

S'han analitzat els percentatges de crèdits aprovats només per a l'alumnat que inicia els estudis en el curs 2020-2021 i matriculat d'almenys 60 crèdits amb l'objectiu d'aïllar els resultats de l'efecte dels criteris acadèmics per ser beneficiari d'una beca general a partir del segon any d'estudis. L'anàlisi s'ha fet per a tot l'alumnat i per branques de coneixement.

Quadre 49. Percentatge de crèdits ordinaris aprovats, total i per branques de coneixement. Alumnat d'estudis de grau que inicia els estudis el curs 2020-2021

Beca	Totes les branques	Arts i humanitats	Ciències	Ciències de la salut	Ciències socials i jurídiques	Enginyeria i arquitectura
General tram 1	79,71	80,95	80,66	86,85	83,68	64,45
General tram 2	84,28	84,59	83,31	90,61	87,12	72,69
General tram 3	83,36	83,15	81,96	88,86	88,20	69,31
Equitat	83,12	84,50	84,26	89,86	84,59	70,62
No beca	81,09	78,17	82,26	87,97	84,29	72,51

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa: el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

Així, doncs:

- Aquesta anàlisi per al conjunt de branques identifica diferències estadísticament significatives en el percentatge de crèdits aprovats entre l'alumnat amb beca i sense per a tots els tipus de beques excepte per a la beca general de tram 3.
- Els beneficiaris de beca general de tram 1 aproven 1,38 punts percentuals menys que l'alumnat sense beca i els beneficiaris de beca general de tram 2 aproven 3,19 punts més.
- Els qui reben una beca Equitat superen 2,04 punts percentuals més de crèdits que l'alumnat sense beca.
- L'anàlisi per branca de coneixement dels estudis mostra resultats que varien segons la branca.
- En general, l'alumnat becat té un percentatge de crèdits superats més elevat en els resultats amb significació estadística.
- L'excepció és entre l'alumnat amb beca general de tram 1 i l'alumnat sense beca que cursa estudis de la branca d'Enginyeria i arquitectura: l'alumnat amb aquesta beca té un percentatge de crèdits aprovats inferior en 8,06 punts percentuals respecte del que no té beca.

S'ha replicat la mateixa anàlisi -efecte de les beques sobre el percentatge de crèdits aprovats de l'alumnat de nou accés- però considerant en l'anàlisi la nota d'accés dels alumnes.⁷⁴

Quadre 50. Direcció de les diferències en el percentatge de crèdits ordinaris aprovats, total i per branques de coneixement, controlant per la nota d'accés de l'alumne. Alumnat d'estudis de grau que inicia els estudis. Curs 2020-2021

Beca	Totes les branques	Arts i humanitats	Ciències	Ciències de la salut	Ciències socials i jurídiques	Enginyeria i arquitectura
General tram 1	+	+	n. s.	n. s.	+	n. s.
General tram 2	+	+	n. s.	+	+	+
General tram 3	+	n. s.	n. s.	n. s.	+	n. s.
Equitat	+	+	n. s.	+	n. s.	n. s.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color blau indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa i positiva.

n. s.: No significativa.

Els resultats d'aquesta anàlisi identifiquen algunes diferències amb relació a l'anàlisi sense controlar per nota:

- La diferència més rellevant és, en primer lloc, que tots els tipus de beques estan associats amb un percentatge major de crèdits aprovats el primer any que l'alumnat que no rep una beca.
- En segon lloc, la diferència rellevant trobada, més de 8 punts percentuals, en els estudis de la branca d'Enginyeria i arquitectura entre becaris de beca general de tram 1 i no becats, es redueix i ja no és estadísticament significativa.

Per tant, rebre una beca general està associat amb un millor rendiment acadèmic, mesurat en termes de percentatge de crèdits ordinaris aprovats⁷⁵ quan s'aïlla l'efecte del fet que l'alumnat becarí té notes d'accés més baixes que el no becarí.

74. En les anàlisis on s'utilitza la nota d'accés, només es considera l'alumnat que accedeix als estudis directament després d'haver superat els estudis postobligatoris.

75. S'ha realitzat una anàlisi per identificar si el sexe de l'alumnat té un efecte diferencial sobre com les beques influeixen en el percentatge de crèdits aprovats i no s'ha trobat que el tingui.

5.4.3.2. Taxes de titulació

Alumnat matriculat en el darrer curs dels estudis en el curs 2020-2021

S'ha analitzat si l'alumnat amb beca en el darrer curs⁷⁶ obté la titulació corresponent en un percentatge superior a l'alumnat sense beca en el curs acadèmic 2020-2021. Els resultats⁷⁷ d'aquesta anàlisi mostren el següent:

- L'alumnat beneficiari d'una beca general tram 1 o tram 2 en el darrer curs es titula amb un percentatge superior que l'alumnat sense beca.
- L'alumnat amb beca Equitat es titula bastant menys que l'alumnat sense beca, 9 punts percentuals.
- En l'anàlisi per branques de coneixement dels estudis, s'identifiquen diferències: en les branques d'Arts i humanitats, Ciències de la salut i Ciències socials i jurídiques les beques generals de trams 1 i 2 tenen l'efecte positiu esmentat sobre la titulació i la beca Equitat, el negatiu.
- En el cas de la branca de Ciències no es troba cap efecte diferencial de les beques i en el cas de la branca d'Enginyeria i arquitectura, només el fet de rebre la beca general de tram 3 té efecte i és negatiu en més de 14 punts percentuals amb relació a l'alumnat sense beca.⁷⁸

Alumnat que va iniciar els estudis el curs 2017-2018

Per a la cohort d'estudiants que van iniciar els seus estudis el curs 2017-2018 s'ha fet un seguiment de 5 anys, fins al curs 2021-2022. S'han considerat únicament estudis amb una durada teòrica de 4 anys (240 crèdits).

S'han analitzat les taxes de titulació d'aquesta cohort d'estudiants segons el tipus de beca que va rebre el primer any, sense considerar la seva situació amb relació a les beques en els següents cursos. Els resultats⁷⁹ mostren el següent:

---

76. Per definir l'alumnat cursant el darrer curs s'ha seleccionat aquell que es va matricular al curs 2020-2021 d'un nombre suficient de crèdits per obtenir el títol i d'almenys 45 crèdits.

77. Annex 6.8, quadre 66.

78. Els resultats per branca de coneixement amb relació a la beca general de tram 3 i a la beca Equitat cal interpretar-los considerant el baix nombre d'alumnat inclòs a l'anàlisi. Per exemple, en la branca d'Enginyeria i arquitectura 105 alumnes eren beneficiaris de la beca general de tram 3 i es van matricular d'un nombre suficient de crèdits per obtenir el títol.

79. Annex 6.8, quadre 67.

- L'alumnat que va rebre el primer any una beca general de tram 1 o 2 té taxes de titulació en 5 anys superiors a l'alumnat sense beca en 8,33 i 13,32 punts percentuals, respectivament.
- D'altra banda, per a l'alumnat que va rebre el primer any la beca general de tram 3 la taxa de titulació és 6,45 punts percentuals menor que la de l'alumnat sense beca.⁸⁰

S'han analitzat aquestes taxes de titulació en 5 anys considerant 2 característiques de l'alumnat:⁸¹ el sexe i la nota d'accés als estudis.⁸² Els resultats han estat els següents:

- Els resultats difereixen lleugerament dels resultats previs.
- La diferència més rellevant és que l'alumnat amb beca i nota d'accés alta no té taxes de titulació superiors a l'alumnat sense beca i també notes altes, resultat que es produeix tant per dones com per homes.

Alumnat que va iniciar els estudis el curs 2017-2018 i està matriculat el curs 2020-2021

Per valorar si el sistema de beques millora les taxes de titulació, s'ha analitzat l'alumnat que va iniciar els estudis al curs 2017-2018 i que no va abandonar els estudis en els primers 3 anys i per tant es va matricular en el curs 2020-2021, teòricament el darrer any dels estudis. Per a aquest alumnat s'ha explorat quines beques va rebre durant aquests 4 primers anys i les seves taxes de titulació. L'alumnat s'ha classificat d'acord amb les beques rebudes de la manera següent: primer, 4 grups segons quants anys havia rebut la beca general de tram 1 o 2 sense considerar si havia rebut a més algun any la beca general de tram 3 o la beca Equitat; segon, si no havia rebut cap any una beca general de tram 1 o 2 però sí que havien rebut una beca general de tram 3 o una beca Equitat, 2 grups depenent de si l'alumnat havia rebut aquestes beques 3 o 4 anys o si les havia rebut 1 o 2 anys; per últim, el grup de l'alumnat que no havia rebut cap beca en els 4 anys.

---

80. Per analitzar aquests resultats cal considerar que en el curs 2017-2018 l'alumnat de nou ingrés que complia els criteris econòmics per rebre una beca general de tram 1 o 2 i tenia una nota d'accés menor a 6,5 però superior a 5 rebia la beca general de tram 3.

81. Només l'alumnat que va accedir als estudis després de cursar batxillerat o un cicle formatiu de grau superior.

82. Annex 6.8, quadre 68.

Quadre 51. Taxes de titulació en 5 anys per nombre i tipus de beca en els primers 4 anys d'estudis. Alumnat que inicia estudis de grau de 240 crèdits en el curs 2017-2018 i continua matriculat en el curs 2020-2021

Beques cursos 2017-2018 a 2020-2021	Alumnat (n)	Percentatge d'alumnat				
		Titulat quart any	Titulat cinquè any	Total titulat	No finalitzat	Abandonament quart any
4 anys beca general tram 1 o 2	1.848	84,36	12,66	97,02	2,11	0,87
3 anys beca general tram 1 o 2	1.726	70,51	20,92	91,43	7,13	1,45
2 anys beca general tram 1 o 2	1.325	54,34	26,94	81,28	15,85	2,87
1 any beca general tram 1 o 2	1.378	41,22	27,58	68,80	27,50	3,70
3 o 4 anys beca general tram 3 o beca Equitat	521	41,27	23,99	65,26	31,86	2,88
1 o 2 anys beca general tram 3 o beca Equitat	1.057	40,21	24,60	64,81	30,84	4,35
4 anys sense beca	8.327	54,23	24,16	78,40	18,73	2,87

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa: el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

En el quadre es pot observar el següent:

- L'alumnat que va rebre la beca general de tram 1 i 2 els 4 anys té una taxa de titulació al quart any 30,13 punts percentuals més elevada que els que no van rebre cap beca.
- Aquesta diferència en la taxa de titulació en el període de 5 anys és de 18,62.
- L'alumnat que rep només 1 any una beca general de tram 1 o 2 o que rep una beca general de tram 3 o una beca Equitat, independentment dels anys que les rep, té unes taxes de titulació menors que l'alumnat sense beca.

En l'anàlisi prèvia s'ha considerat només l'alumnat que es matricula en el quart curs teòric. Amb l'objectiu de complementar aquesta anàlisi, s'ha fet el seguiment durant 4 anys de 2 grups d'alumnes des que van iniciar els estudis: els beneficiaris d'una beca general de tram 1 o 2 en el curs 2017-2018 i l'alumnat que no va sol·licitar cap beca en el mateix curs. Per a aquests col·lectius s'ha analitzat si continuaven en la mateixa situació amb relació a les beques i s'han calculat les taxes de titulació en 4 anys i total (en els 5 anys de seguiment) per als que es matriculen en el curs 2020-2021.⁸³ Les conclusions han estat les següents:

83. Annex 6.8, quadre 69 i quadre 70.

- Un 40,88% de l'alumnat que va rebre una beca general de tram 1 o 2, va rebre el mateix tipus de beca en els següents 3 anys. Per aquest col·lectiu, que és el mateix que va rebre la beca general de tram 1 o 2 durant 4 anys en l'anàlisi prèvia, el percentatge de titulació és del 84,36%.
- Un 16,81% van rebre aquesta beca 2 anys més però depenent de quins anys, les taxes de titulació varien, és a dir, els resultats canvien en funció de quan es deixa de rebre la beca. Per exemple, l'alumnat que la rep tots els anys excepte el darrer té una taxa de titulació del 86,59% mentre que per al que únicament no la va rebre el segon any, la taxa és del 92,22%.
- De l'alumnat que no va sol·licitar cap beca en el primer any del seus estudis, el 51,73% tampoc no la van sol·licitar en els següents i en aquest grup d'estudiants la taxa de titulació va ser del 77,50%.
- Un 6,09% d'estudiants que no van sol·licitar cap beca en el primer any sí que ho van fer en els 3 anys següents i un 89,60% d'aquests es va titular en el període de seguiment de 5 anys.

En general, les anàlisi mostren que l'alumnat beneficiari d'una beca general de tram 1 o de tram 2 té unes taxes de titulació superiors a l'alumnat sense beca i quan s'analitza el nombre de cursos durant els quals es reben aquestes beques, hi ha una relació positiva entre el nombre de cursos en què s'és beneficiari d'una beca i les taxes de titulació. D'altra banda, l'alumnat beneficiari d'una beca Equitat té taxes de titulació inferiors a l'alumnat sense beca.

5.4.4. Quins són els efectes de no continuar rebent una beca?

En aquesta darrera anàlisi de quins són els efectes de no continuar rebent una beca, s'explora un aspecte del qual parcialment ja s'han ofert resultats en anàlisis prèvies: com afecta els resultats acadèmics el fet de no continuar rebent una beca. Tanmateix, en aquesta anàlisi s'explora també com es relaciona el motiu de pèrdua de la beca i els resultats acadèmics.

Per les característiques del sistema de beques, rebre una beca no és una situació binària (es rep o no) perquè hi ha diferents tipus de beques. Per tant, deixar de rebre una beca tampoc ho és; es pot deixar de rebre una beca general per uns conceptes però continuar rebent una beca general per menys conceptes (i quantitats) o rebre una beca Equitat o no rebre cap beca. Per tenir en compte aquestes característiques a l'hora d'analitzar els efectes de no seguir rebent una beca, s'han establert 3 situacions de pèrdua de beca: rebre una beca general de menor quantia, rebre una beca Equitat i no rebre cap beca. L'alumnat que segueix rebent la mateixa beca i el que rep una beca millor s'inclouen en una mateixa situació.

Els indicadors de resultats acadèmics explorats en aquesta anàlisi són, d'una banda, les taxes d'abandonament i, de l'altra, 2 indicadors relacionats amb els crèdits ordinaris aprovats; el percentatge de crèdits ordinaris aprovats i si l'alumne té un rendiment, mesurat com a percentatge de crèdits aprovats, pitjor que en el curs previ.

Per situar l'anàlisi, en el quadre següent s'ofereix informació de la situació amb relació a les beques de l'alumnat que es va matricular els cursos 2020-2021 i 2021-2022, d'almenys 60 crèdits en el primer d'aquests cursos.

Quadre 52. Beques curs 2020-2021 i curs 2021-2022. Alumnat matriculat en estudis de grau. Cursos 2020-2021 i 2021-2022

Beca curs 2020-2021	General tram 1	General tram 2	General tram 3	Equitat	Sense beca
General tram 1	63,31	13,62	0,29	7,91	14,87
General tram 2	10,80	62,14	3,85	7,80	15,41
General tram 3	5,18	26,61	19,52	21,29	27,40
Equitat	11,14	16,74	4,29	34,11	33,72
No beca	1,83	2,58	0,44	1,54	93,61

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

De l'anàlisi realitzada es desprèn que:

- El 36,69% de l'alumnat beneficiari d'una beca general de tram 1 el curs 2020-2021 no rep la mateixa beca l'any següent i d'aquests, quasi el 41% no rep cap beca.
- En el cas de la beca general de tram 2, el 27,06% no rep la mateixa beca o una millor l'any següent i el 56,95% d'aquests no rep cap beca.

5.4.4.1. Pèrdua de la beca i rendiment acadèmic

S'ha analitzat el rendiment acadèmic per situació de pèrdua de beca de l'alumnat que es va matricular en 2 cursos consecutius (2020-2021 i 2021-2022) d'almenys 60 crèdits en els 2 cursos i que va sol·licitar alguna beca de les considerades (general i Equitat) en els 2 cursos.⁸⁴

84. S'ha restringit l'anàlisi als matriculats de 60 crèdits en els 2 cursos perquè de forma general per poder obtenir una beca general la matrícula ha de ser d'almenys 60 crèdits.

En el quadre següent⁸⁵ es mostren els percentatges de pèrdua de beca de l'alumnat considerat.

Quadre 53. Pèrdua de beca. Alumnat d'estudis de grau matriculat de 60 crèdits en els cursos 2020-2021 i 2021-2022

Beca curs 2020-2021	Situació alumnat en el curs 2021-2022			
	No pèrdua o millora de la beca	Pèrdua de beca		
		Beca general menor quantia	Rebre beca Equitat	No rebre beca
General tram 1	73,15	10,13	6,90	9,82
General tram 2	79,24	4,04	6,76	9,96
General tram 3	55,63	-	23,25	21,13
Equitat	76,94	-	-	23,06

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

A continuació s'analitza per a aquests grups d'alumnes, primer, el percentatge de crèdits ordinaris aprovats en el curs 2021-2022 i segon, el percentatge d'alumnes que va empitjorar el seu rendiment en el curs 2021-2022 amb relació al curs 2020-2021.

Quadre 54. Crèdits ordinaris aprovats per situació de pèrdua de beca. Alumnat d'estudis de grau matriculat de 60 crèdits en els cursos 2020-2021 i 2021-2022

Beca curs 2020-2021	Percentatge de crèdits ordinaris aprovats en el curs 2021-2022			
	No pèrdua o millora de la beca	Pèrdua de beca		
		Beca general menor quantia	Rebre beca Equitat	No rebre beca
General tram 1	93,24	94,00	67,72	78,82
General tram 2	94,45	96,25	78,00	86,55
General tram 3	93,90	-	89,29	90,76
Equitat	84,27	-	-	86,10

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color vermell indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa i negativa.

85. Els percentatges d'alumnat que deixa de rebre la beca no coincideixen amb els del quadre previ perquè la població d'anàlisi és diferent, ja que en aquest darrer cas no es consideren els estudiants que es matriculen en el curs 2021-2022 de menys de 60 crèdits o que no sol·liciten cap beca.

Així, doncs:

- Perdre la beca general implica un empitjorament dels resultats, que és més acusat entre l'alumnat que va perdre la beca de tram 1.
- Comparant amb l'alumnat que continua rebent la beca general de tram 1, el que la perd i no rep cap altra beca aprova 14,42 punts percentuals menys dels crèdits matriculats, que equival a 8 crèdits.
- Si es rep la beca Equitat, aquesta diferència és de 25,52 punts percentuals, el que equival a 15 crèdits.
- D'altra banda, deixar de rebre la beca Equitat no suposa una variació en els crèdits aprovats.

Quadre 55. Empitjorament del rendiment acadèmic per situació de pèrdua de beca. Alumnat d'estudis de grau matriculat de 60 crèdits en els cursos 2020-2021 i 2021-2022

Beca curs 2020-2021	No pèrdua o millora de la beca	Pèrdua de beca		
		Beca general menor quantia	Rebre beca Equitat	No rebre beca
General tram 1	23,78	21,90	40,41	31,31
General tram 2	20,31	14,38	29,74	26,02
General tram 3	21,56	-	21,46	23,62
Equitat	33,33	-	-	28,42

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa: el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

Per tant:

- L'alumnat que deixa de rebre les beques generals de tram 1 i 2 i no rep cap beca o rep la beca Equitat empitjora el seu rendiment en el curs següent amb relació al que no perd la beca.
- D'altra banda, l'alumnat que deixa de rebre la beca general de tram 3 té un rendiment similar al que la continua rebent.
- L'alumnat que deixa de rebre la beca Equitat o passa de rebre la beca general de tram 2 a rebre la de tram 3 millora el rendiment.

La pèrdua de beca pot estar motivada per no complir els criteris acadèmics o per no complir els criteris econòmics. Per determinar els motius de la pèrdua de la beca de l'alumnat, s'ha

explorat si hi havia hagut un augment en la renda de la persona sol·licitant del curs 2020-2021 al 2021-2022. En cas positiu, es determina que el motiu de la pèrdua de beca és principalment econòmic i en cas negatiu, exclusivament acadèmic.⁸⁶ En el quadre següent mostren les raons per les quals l'alumnat perd la beca.

Quadre 56. Raons de la pèrdua de la beca. Alumnat d'estudis de grau matriculat de 60 crèdits en els cursos 2020-2021 i 2021-2022

Beca curs 2020-2021	Percentatge d'alumnat amb pèrdua o empitjorament de la beca curs 2021-2022	Raons de la pèrdua de la beca		
		Exclusivament acadèmiques	Econòmiques	Sense informació sobre la renda
General tram 1	26,85	33,91	60,24	5,85
General tram 2	20,76	29,26	62,74	8,00
General tram 3	44,37	13,88	80,86	5,26

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

S'ha analitzat el rendiment acadèmic, mesurat en termes d'empitjorament en el curs següent, per als 3 tipus de beques generals considerant la raó de pèrdua de la beca.⁸⁷

Quadre 57. Empitjorament del rendiment acadèmic per situació de pèrdua de la beca i per raó de la pèrdua. Alumnat d'estudis de grau matriculat de 60 crèdits en els cursos 2020-2021 i 2021-2022

Beca curs 2020-2021	Percentatge d'alumnat que empitjora el seu rendiment en el curs 2021-2022				
	No pèrdua o millora de la beca	Pèrdua de la beca			
		Raons acadèmiques		Raons econòmiques	
		Rebre beca Equitat	No rebre beca	Rebre beca Equitat	No rebre beca
General tram 1	23,78	39,95	46,06	45,05	21,81
General tram 2	20,31	32,92	46,03	23,53	18,96
General tram 3	21,56	40	30,77	17,16	21,89

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

86. Hi ha casos en què no és possible determinar el motiu perquè no hi ha informació de la renda sobre la qual se sol·licita una beca Equitat però no una beca general.

87. No s'inclouen les situacions de pèrdua de beca quan el motiu és rebre una beca general de menor quantia perquè aquests casos són per raons econòmiques.

De l'anàlisi realitzada es desprèn que:

- La pèrdua de la beca per raons acadèmiques està associada a un empitjorament del rendiment en el següent curs acadèmic.
- Aquest empitjorament no es produeix en el cas de pèrdua per raons econòmiques, excepte clarament en el cas de beneficiaris de beca general de tram 1 que perden aquesta beca però reben una beca Equitat.

Per complementar aquests darrers resultats, s'ha calculat per a l'alumnat que no va sol·licitar cap beca en els cursos 2020-2021 i 2021-2022 i que el seu rendiment en el primer d'aquest cursos no va superar els criteris acadèmics de les beques generals, en quin percentatge va empitjorar el seu rendiment en el curs 2021-2022. El valor obtingut és de 45,51%, una xifra similar a la del grup de beneficiaris de la beca general de trams 1 i 2 que perd aquesta beca per no assolir el rendiment acadèmic requerit i no rep cap beca.

5.4.4.2. Pèrdua de la beca i abandonament

Alumnat que inicia els estudis el curs 2019-2020

S'ha analitzat l'abandonament de l'estudi per situació de pèrdua de beca entre l'alumnat que inicia els estudis en el curs 2019-2020 amb una beca i que també es matricula en el següent curs, en ambdós cursos d'almenys 60 crèdits.

Quadre 58. Abandonament de l'estudi per situació de pèrdua de la beca. Alumnat d'estudis de grau matriculat de 60 crèdits en els cursos 2019-2020 i 2020-2021 i que inicien estudis en el curs 2019-2020

Beca curs 2019-2020	Percentatge d'alumnat que abandona després del curs 2020-2021			
	No pèrdua o millora de la beca curs 2020-2021	Pèrdua de la beca curs 2020-2021		
		Beca general menor quantia	Rebre beca Equitat	No rebre beca
General tram 1	3,91	4,84	16,36	12,50
General tram 2	3,64	0,96	6,82	4,14
General tram 3	5,07	-	13,12	13,18
Equitat	4,09	-	-	5,49

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color blau indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa i positiva.

De l'anàlisi realitzada es desprèn que:

- L'alumnat que en el segon any perd una beca general de tram 1 i no rep cap beca té una taxa d'abandonament que és més de 3 vegades la de l'alumnat que no perd la beca.

- Si rep la beca Equitat, la taxa d'abandonament és més de 4 vegades superior a la de l'alumnat que continua rebent la beca general de tram 1.
- L'abandonament de l'alumnat que havia rebut una beca general de tram 2 en el primer any d'estudis i la perd, però que rep una beca Equitat és més gran que l'abandonament dels que no perden la beca general de tram 2
- L'alumnat que va rebre la beca general de tram 3 i que va perdre aquesta beca té unes taxes d'abandonament 2,6 vegades superior a la taxa dels que no van perdre la beca. Aquest resultat és pràcticament idèntic tant si el segon curs no es rep cap beca com si es rep la beca Equitat.

S'han analitzat les taxes d'abandonament entre el mateix alumnat per les raons de pèrdua de beca.

Quadre 59. Abandonament de l'estudi per situació de pèrdua de la beca i per raó de la pèrdua. Alumnat d'estudis de grau matriculat de 60 crèdits en els cursos 2019-2020 i 2020-2021 i que inicien estudis en el curs 2019-2020

Beca curs 2020-2021	Percentatge d'alumnat que abandona després del curs 2020-2021				
	No pèrdua o millora de la beca	Pèrdua de la beca			
		Acadèmiques		Econòmiques	
		Rebre beca Equitat	No rebre beca	Rebre beca Equitat	No rebre beca
General tram 1	3,91	17,02	26,47	0,00	4,08
General tram 2	3,64	8,11	6,25	5,00	3,05
General tram 3	5,07	17,88	21,79	5,05	5,65

Xifres en percentatge.

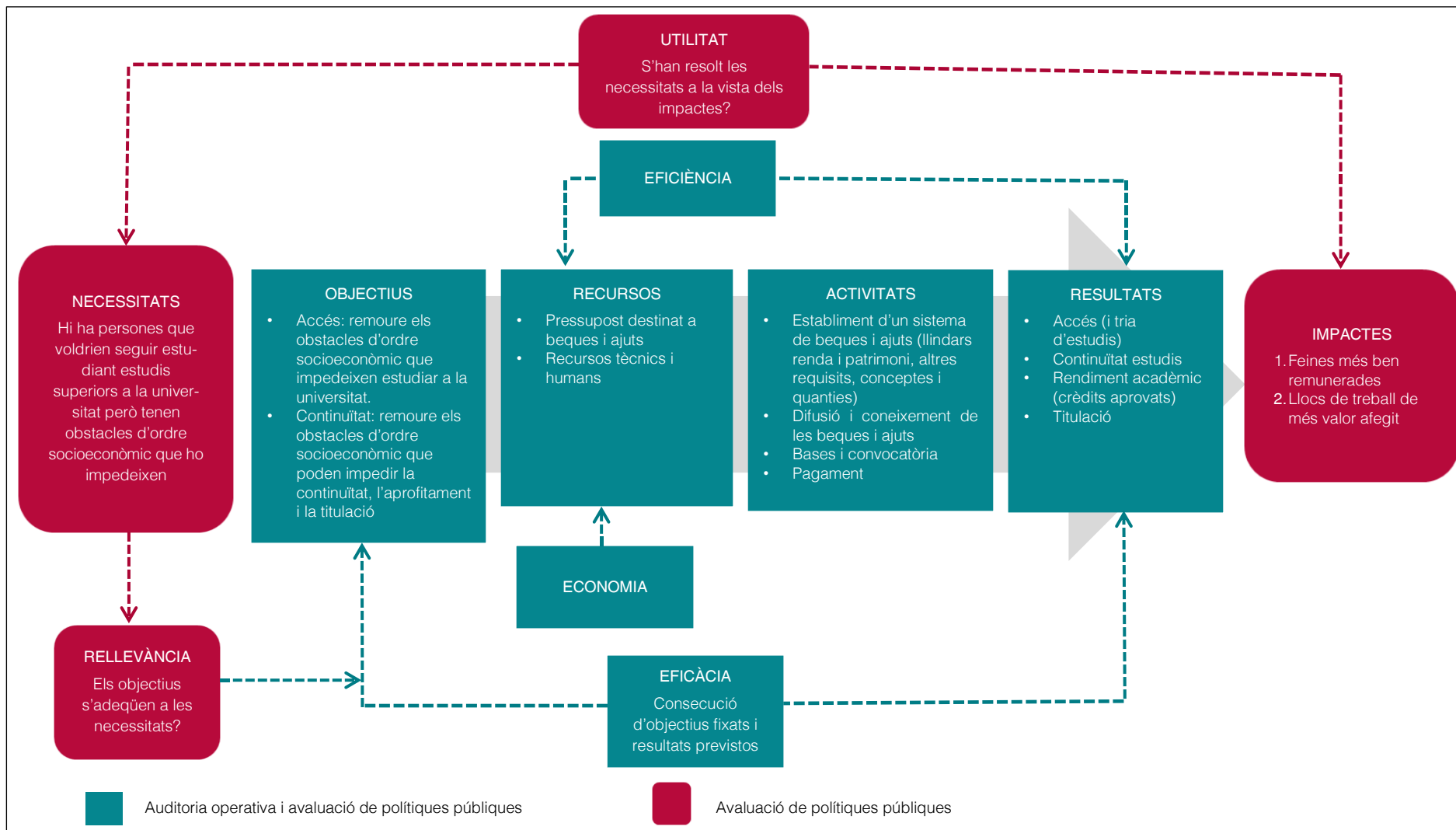
Font: Elaboració pròpia.

L'alumnat que perd la beca per raons econòmiques té unes taxes d'abandonament de l'estudi molt similars a les de l'alumnat que no perd la beca. D'altra banda, l'alumnat que perd la beca per raons acadèmiques té unes taxes d'abandonament considerablement superiors a les de l'alumnat que no perd la beca. Tanmateix, si perd la beca per aquestes raons i rep la beca Equitat té taxes d'abandonament menors que si no rep cap beca.

Aquests resultats d'abandonament es poden comparar amb els de l'alumnat que va iniciar estudis en el curs 2019-2020 que no va sol·licitar cap beca en els cursos 2019-2020 i 2020-2021 i que el seu rendiment en el primer d'aquest cursos no supera els criteris acadèmics de les beques generals. La taxa d'abandonament d'aquest grup va ser del 16,89%, similar a la del grup de beneficiaris de la beca general de trams 1 i 3 que va perdre la beca per raons acadèmiques però rep la beca Equitat, i considerablement inferior a la d'aquest alumnat que no rep cap beca.

6. ANNEXOS

6.1. TEORIA DEL CANVI

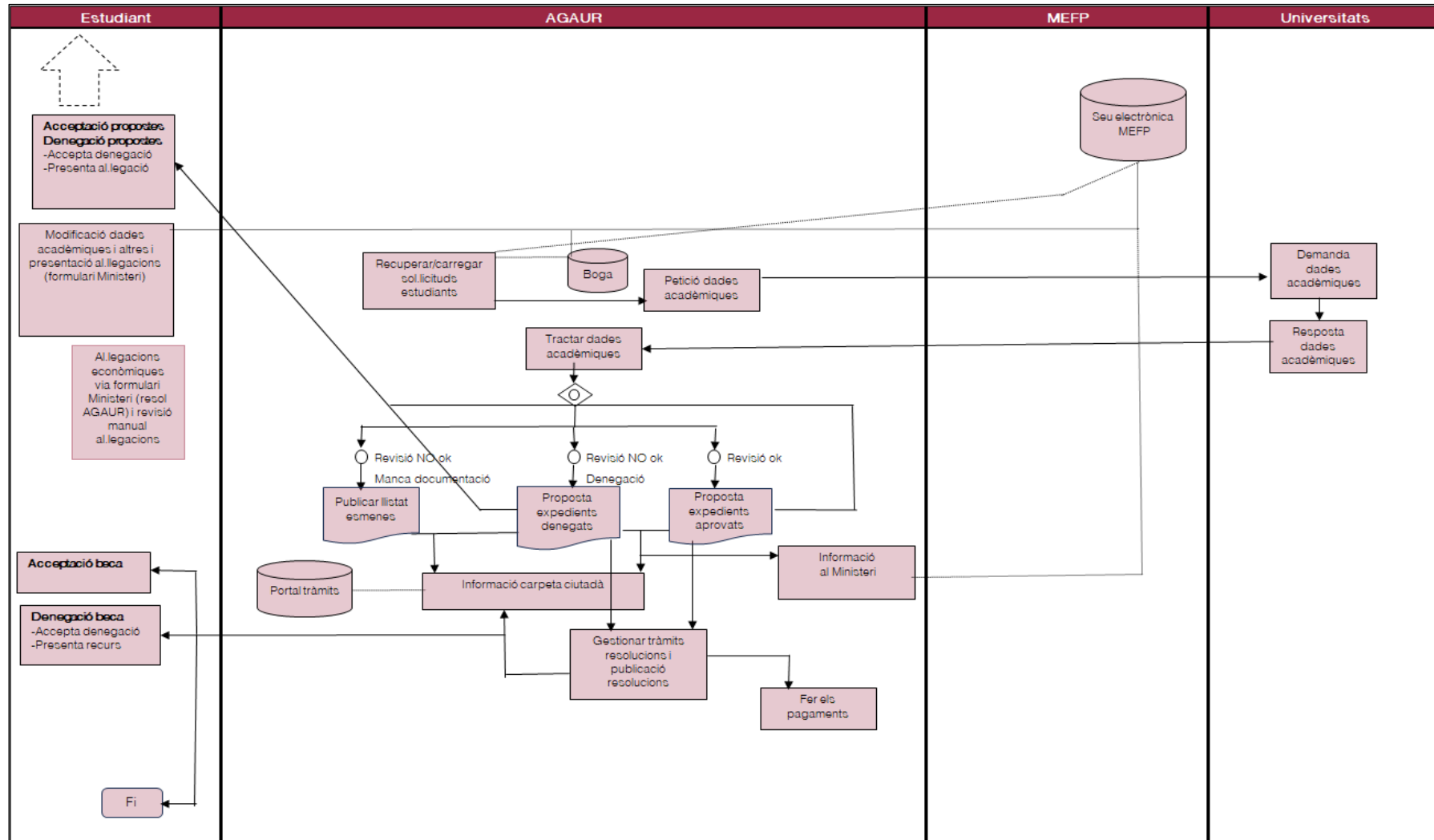

6.2. MATRIU DE PLANIFICACIÓ

Objectius	Subobjectius	Criteris d'auditoria
Com encaixa el sistema de beques en l'estratègia de la Generalitat en aquest àmbit i en la realitat socioeconòmica de Catalunya?	El sistema de beques universitàries s'emmarca en una estratègia de la Generalitat i fixa uns objectius quantificables, i actuacions i indicadors per monitorar-ne el seguiment i l'avaluació?	Existència d'una estratègia amb objectius i indicadors ben definits i rellevants que permetin fer-ne un seguiment
	Els criteris econòmics d'elegibilitat s'ajusten a l'estructura de renda de la població catalana?	Comparació dels llindars de renda determinats per les beques amb els llindars que estableixen el risc de pobresa a Catalunya
	L'import de les beques és suficient per cobrir les necessitats econòmiques que suposa a una persona l'educació universitària?	L'import de les beques és suficient per cobrir les necessitats econòmiques d'un estudiant universitari.
El sistema de difusió i publicitat i de gestió de les beques és adequat?	Es facilita informació i orientació suficient al futur estudiant universitari sobre les diferents beques disponibles?	La informació i orientació sobre les beques per part del Departament d'Educació, els centres i les universitats a l'alumnat potencialment beneficiari és clara, entenedora, ordenada, de fàcil accés per als estudiants i arriba de forma estructurada als estudiants.
	La gestió de les beques és adequada?	Tractament homogeni de totes les sol·licituds. Terminis de resolució i pagament.
	Quin és l'impacte pressupostari de les beques sobre les universitats i quins mecanismes de compensació hi ha?	Evolució de l'impacte pressupostari i comprovació de l'aplicació dels mecanismes de compensació existents.
Quina és la cobertura del sistema de beques i quines són les característiques dels estudiants becats?	Quina és la cobertura del sistema de beques?	Comparació de les taxes de cobertura per branques de coneixement i universitats i descripció de la cobertura d'aspectes concrets de les beques.
	Quines són les característiques socioeconòmiques i territorials dels estudiants becats?	Comparació entre alumnat becat i no becat amb relació a característiques socioeconòmiques i territorials.
El sistema de beques universitàries aconsegueix millorar l'accés, la continuïtat i el rendiment en els estudis universitaris de l'alumnat becat?	El sistema de beques millora l'accés a la universitat per als estudiants provinents de llars de renda baixa i permet que la seva elecció d'estudis no estigui condicionada per la renda?	Les taxes d'accés als estudis universitaris de l'alumnat de renda baixa és similar a la de l'alumnat d'altres rendes. Els estudis triats per l'alumnat becat són similars als triats per l'alumnat no becat.
	El sistema de beques millora la continuïtat en els estudis universitaris?	La continuïtat en l'estudi de l'alumnat becat és similar a la del no becat.
	El sistema de beques contribueix a la millora del rendiment?	El rendiment de l'alumnat becat és similar a la del no becat.
	Quins són els efectes de no continuar rebent una beca?	Comparació de resultats entre alumnat que no continua rebent una beca i el que sí.

Font: Elaboració pròpia.

6.3. FLUXOGRAMA DE TRAMITACIÓ DE LA BECA GENERAL

Font: Elaboració pròpia.

6.4. CALENDARI DEL PROCÉS DE GESTIÓ DE LES BEQUES GENERALS. CURS 2022-2023

2022											2023											Ref.
Feb.	Març	Abr.	Maig	Juny	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Gener	Feb.	Març	Abr.	Maig	Juny	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov.	
																						1
																						2
																						3
																						4
																						5
																						6
																						7
																						8
																						9
																						10
																						11
																						12
																						13
																						14
																						15
																						16
																						17
																						18
																						19
																						20

Ref.	Descripció
1	Convocatòria de beques de caràcter general per al curs 2022-2023 per a estudiants que cursen estudis postobligatoris en tot el territori nacional.
2	Reial decret 154/2022, del 22 de febrer, pel qual s'estableixen els llindars de renda i patrimoni familiar i les quanties de les beques i ajuts a l'estudi per al curs 2022-2023, i es modifica parcialment el Reial decret 1721/2007, del 21 de desembre, pel qual s'estableix el règim de les beques i ajuts a l'estudi personalitzats.
3	Període de presentació de sol·licituds (març-abril: seu electrònica MEFP, abril-maig: incorporació a Boga).

4	Comprovació dels requisits generals (AGAUR).
5	Propostes i gestió d'al·legacions a les sol·licituds denegades per no compliment dels requisits generals (resol AGAUR).
6	Comprovació dels requisits econòmics (AGAUR) d'acord amb la declaració de renda del darrer exercici econòmic disponible.
7	Comunicació de l'AGAUR del resultat de la primera fase al MEFP, als estudiants (propostes/acreditacions) i a les universitats. (a)
8	Presentació d'al·legacions a les denegacions per no compliment dels requisits econòmics (presentació formulari MEFP, resol AGAUR).
9	Període de modificació de dades a les sol·licituds (acadèmiques i de residència entre altres) (seu electrònica MEFP).
10	Comprovació dels requisits acadèmics (les universitats proporcionen les dades acadèmiques i l'AGAUR fa els càlculs).
11	Propostes i gestió d'al·legacions a les sol·licituds denegades per no compliment dels requisits acadèmics i denegades per no compliment dels requisits econòmics (resol l'AGAUR).
12	Primera resolució jurídica de l'AGAUR sobre sol·licituds concedides (beca matrícula, quanties fixes, quantia variable mínima i quantia addicional per transport/insularitat). (b) Primera certificació de l'AGAUR al MEFP de quanties fixes. (c)
13	Segona resolució jurídica de l'AGAUR sobre sol·licituds concedides (beca matrícula, quanties fixes, quantia variable mínima i quantia addicional per transport/insularitat). (b)
14	Tercera resolució jurídica de l'AGAUR sobre sol·licituds concedides (beca matrícula, quanties fixes, quantia variable mínima i quantia addicional per transport/insularitat). (b) Segona certificació de l'AGAUR al MEFP de quanties fixes. (c)
15	Primera certificació de l'AGAUR al MEFP de la quantia variable. (c)
16	Quarta i cinquena resolucions jurídiques de l'AGAUR sobre sol·licituds concedides (beca matrícula, quanties fixes, quantia variable mínima, quantia addicional per transport/insularitat i quantia variable aplicació fórmula). (b) Tercera certificació de l'AGAUR al MEFP de quanties fixes. (c)
17	Sisena resolució jurídica de l'AGAUR sobre sol·licituds concedides (beca matrícula, quanties fixes, quantia variable mínima, quantia addicional per transport/insularitat i quantia variable aplicació fórmula). (b) Segona certificació de l'AGAUR al MEFP de la quantia variable. (c)

18	Setena resolució jurídica de l'AGAUR sobre sol·licituds concedides (beca matrícula, quanties fixes, quantia variable mínima, quantia addicional per transport/insularitat i quantia variable aplicació fórmula) i sol·licituds denegades definitives indicant el motiu de denegació. (b)
19	Certificacions de l'AGAUR al MEFP de liquidació final.(c)
20	Reunió de tancament entre l'AGAUR i el MEFP.

Font: Elaboració pròpia.

Notes:

Hi ha diligències d'esmenes des del 14 de juny al 27 de juliol, i posteriorment amb relació a les dades acadèmiques i de residència entre el 4 de novembre del 2022 i el 9 de febrer del 2023.

- (a) La comunicació entre l'AGAUR i el MEFP és contínua des de novembre fins a l'abril i després també continua fins al juny-juliol. Abans de les certificacions de l'AGAUR al MEFP, hi ha una comunicació prèvia de l'AGAUR via fitxers.
- (b) Es poden presentar recursos administratius davant l'AGAUR: en el termini d'un mes des de l'endemà de la notificació de la Resolució. En el cas que un beneficiari figuri en més d'una resolució, el termini comença a comptar a partir de la darrera.
- (c) Amb l'enviament al MEFP de les certificacions de les quantitats fixes i variables, s'inicia el circuit de pagament que finalitza amb l'abonament, per l'AGAUR, de les quanties de les beques als estudiants i les universitats. En l'annex 6.5 es descriu el cronograma i els diferents agents que intervenen en aquest circuit.

6.5. CRONOGRAMA I AGENTS QUE INTERVENEN EN EL PAGAMENT DE L'AGAUR A TERCERS. BEQUES GENERALS

Quadre 60. Cronograma i agents que intervenen en el pagament de l'AGAUR a tercers

Concepte i entitat	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Gen.	Feb.	Març	Abr.	Maig	Juny	Jul.	Altres	Total	Ref.
Certificat AGAUR	14,78		26,17	0,64	5,18 30,38 (a)	22,38	4,30	1,29 20,99			0,38 5,24		131,73	1
Document de pagament del MEFP	14,78			26,17	30,38	0,64 5,18	22,38 4,30	20,99	1,29			0,38 (b) 5,24 (b)	131,73	2
Entrada a la Tresoreria de la Generalitat		14,78		26,17		30,38 0,64 5,18	22,38 4,30		20,99	1,29		0,38 (b) 5,24 (b)	131,73	3
Resolució del DRiU			13,63	26,17 0,90		120						(28,97) (c)	131,73	4
Alliberament de fons a l'AGAUR				13,63				26,17 0,90		120		(28,97) (c)	131,73	5
Pagament de l'AGAUR a tercers			30,10	7,06	8,46		59,16	21,30	0,10	3,84	1,78		131,80*	6

Ref.	Descripció
1	Certificacions del secretari general de l'AGAUR al MEFP del nombre de becaris i de l'import total. Els conceptes de les certificacions han estat els següents: setembre: beca complementària, novembre: primera quantia fixa, desembre: beca de col·laboració, gener: segona quantia fixa, febrer: primera quantia variable, març: tercera quantia fixa, abril: beca complementària i segona quantia variable i juliol: liquidacions finals del curs 2022-2023.
2	Documents de comptabilitat del pressupost de despeses "OK-ADOK" del MEFP.
3	Entrada dels fons del MEFP a la Tresoreria corporativa de la Generalitat.

4	Resolucions del conseller del Departament de Recerca i Universitats autoritzant la transferència de fons a l'AGAUR.
5	Alliberament de fons de la Generalitat a favor de l'AGAUR.
6	Informació del pagament de l'AGAUR a becaris i universitats.

Imports en milions d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

Notes:

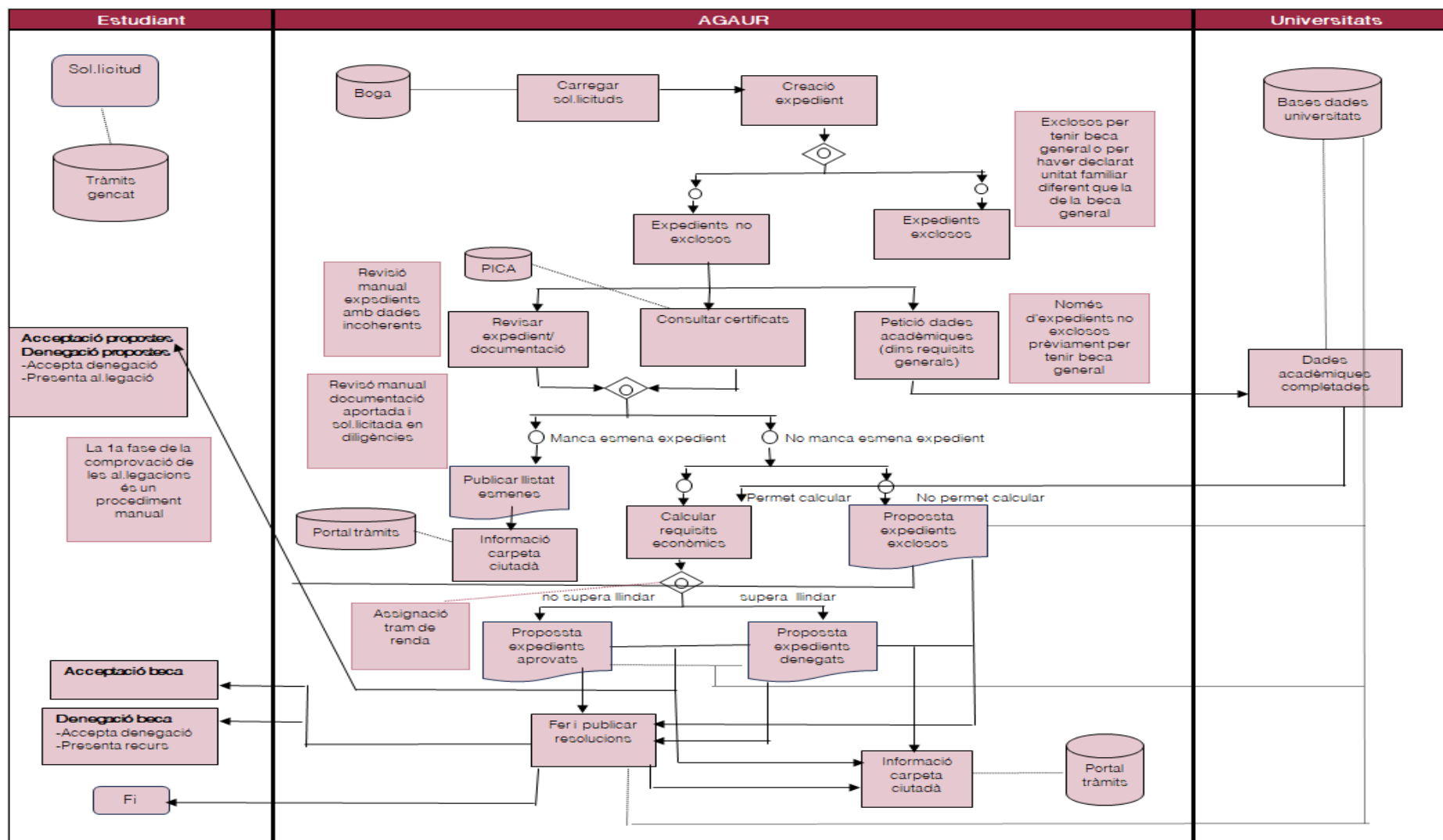
* La diferència entre l'import certificat i el pagat per l'AGAUR es produeix per a regularitzacions d'exercicis anteriors.

(a) Import de compensació avançat a les universitats per l'exempció del preu de matrícula. No hi ha certificació per aquest concepte.

(b) Previsió liquidació final curs 2022-2023.

(c) Previsió avançament curs 2023-2024.

6.6. FLUXOGRAMA DE LA BECA EQUITAT

Font: Elaboració pròpia.

6.7. CALENDARI DE TRAMITACIÓ BEQUES EQUITAT. CURS 2022-2023

2022						2023			
Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Gener	Febrer	Març	Ref.
									1
									2
									3
									4
									5
									6
									7

Ref.	Descripció
1	Resolució REU 2448/2022, del 26 de juliol, per la qual s'estableix, per al curs acadèmic 2022-2023, el procediment per a l'obtenció de l'acreditació del tram de renda familiar i de les beques Equitat per a la minoració dels preus dels crèdits dels estudis universitaris.
2	Període de presentació de sol·licituds.
3	Comprovació dels requisits generals (inclou petició de dades acadèmiques) i econòmics (AGAUR).
4	Propostes i al·legacions denegades per no compliment de requisits. El major volum es produeix entre novembre i desembre (resol AGAUR).
5	Primera resolució jurídica de l'AGAUR sobre sol·licituds concedides.*
6	Segona resolució jurídica de l'AGAUR sobre sol·licituds concedides, denegades i excloses.*
7	Tercera resolució jurídica de l'AGAUR sobre sol·licituds concedides, denegades i excloses.*

Font: Elaboració pròpia.

Notes:

Mitjançant la Resolució REU/343/2023, del 30 de gener, s'obre un termini extraordinari per a la presentació de sol·licituds per a la beca Equitat per als estudiants que formalitzin la primera matrícula del curs 2022-2023 amb posterioritat al 31 d'octubre del 2022. El període de presentació de sol·licituds extraordinari s'estén des de mitjans de febrer a mitjans de març i finalitza a mitjans de maig amb la Resolució jurídica.

* Es poden presentar recursos administratius davant l'AGAUR: en el termini d'un mes des de l'endemà de la notificació de la Resolució. En el cas que un beneficiari figuri en més d'una Resolució, el termini comença a comptar a partir de la darrera.

6.8. INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA A L'ANÀLISI DE L'APARTAT 5.4

Quadre 61. Notes de tall de l'estudi per notes d'accés i tipus de beques. Alumnat de grau de nou accés. Curs 2021-2022

Grup nota d'accés	Alumnat (n)	Mitjana de la nota de tall de l'estudi				
		General tram 1	General tram 2	General tram 3	Equitat	No beca
5-6	514	5,18	5,21	5,12	5,24	5,45
6-7	1.015	5,71	5,58	6,00	5,87	5,66
7-8	1.702	6,39	6,53	6,35	6,52	6,31
8-9	2.785	7,36	7,29	7,25	7,09	7,28
9-10	4.047	8,35	8,38	8,55	8,29	8,28
10-11	4.867	9,03	9,13	9,06	9,05	9,15
11-12	4.756	10,12	10,15	10,44	9,92	10,15
12-13	3.816	11,26	11,04	10,95	10,88	11,26
13-14	1.360	11,49	11,84	12,44	10,76	11,94

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa, el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

Quadre 62. Canvi d'estudis per tipus de beques. Alumnat que inicia estudis de grau i matriculat de 60 crèdits o més. Curs 2020-2021

Beca	Canvi d'estudi al curs 2021-2022	Universitat pública	UOC	Universitat privada
General tram 1	293	74,40	9,22	16,38
General tram 2	249	73,49	9,64	16,87
General tram 3	31	64,52	12,90	22,58
Equitat	67	61,19	13,43	25,37
No beca	1.415	66,29	6,64	27,07

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color blau indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa i positiva.

Quadre 63. Taxes d'abandonament dels estudis per tipus de beques i branca de coneixement. Alumnat que inicia estudis de grau i matriculat de 60 crèdits o més. Curs 2020-2021

Beca	Arts i humanitats	Ciències	Ciències de la salut	Ciències socials i jurídiques	Enginyeria i arquitectura
General tram 1	21,09	17,24	12,50	15,53	20,36
General tram 2	20,33	13,97	8,73	13,62	17,26
General tram 3	22,03	13,51	13,43	14,36	20,24
Equitat	16,35	12,94	9,22	15,36	16,44
No beca	22,26	13,71	10,38	14,19	15,42

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color blau indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa i positiva.

Quadre 64. Alumnat que inicia estudis de grau i matriculat de 60 crèdits o més per grups de nota d'accés. Curs 2020-2021

Beca	Matriculat curs 2020-2021 (n)	Nota d'accés 5-8 (%)	Nota d'accés 8-11 (%)	Nota d'accés 11-14 (%)
General tram 1	3.659	22,60	53,54	23,86
General tram 2	3.489	15,79	54,17	30,04
General tram 3	414	18,84	48,55	32,61
Equitat	571	18,04	52,01	29,95
No beca	16.226	15,04	46,33	38,62

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Quadre 65. Abandonament dels estudis de l'alumnat no sol·licitant de beques. Cursos del 2017-2018 al 2020-2021. Alumnat que inicia estudis de grau de 240 crèdits i matriculat de 60 crèdits o més en el curs 2017-2018

Abandonament segon curs		Abandonament tercer curs		Abandonament quart curs	
No sol·licitud beca any previ	17,00	No sol·licitud beca anys previs	9,33	No sol·licitud beca anys previs	3,15

Xifres en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Quadre 66. Percentatge d'alumnat titulat, total i per branques de coneixement de l'alumne. Alumnat d'estudis de grau que es matricula de crèdits suficients per obtenir el títol. Curs 2020-2021

Beca	Total alumnat (n)	Percentatge d'alumnat titulat					
		Totes les branques	Arts i humanitats	Ciències	Ciències de la salut	Ciències socials i jurídiques	Enginyeria i arquitectura
General tram 1	2.315	91,32	87,73	93,96	97,20	90,06	86,01
General tram 2	2.510	91,99	88,04	96,05	97,46	90,70	87,50
General tram 3	417	86,33	93,10	86,00	92,41	91,56	72,38
Equitat	632	78,80	67,65	87,80	90,20	76,19	81,25
No beca	10.531	87,80	79,51	92,47	95,24	85,46	86,56

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa, el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

Quadre 67. Taxes de titulació de l'estudi en cinc cursos acadèmics per beques en el primer any d'estudis. Alumnat que inicia estudis de grau de 240 crèdits. Curs 2017-2018

Beca curs 2017-2018	Alumnat (n)	Alumnat titulat (%)			Alumnat no titulat (%)	
		Total titulat	Titulat 4t any	Titulat 5è any	No finalitzat	Abandonament
General tram 1	1.503	66,33	52,16	14,17	9,31	24,35
General tram 2	3.017	71,33	53,86	17,47	8,85	19,82
General tram 3	2.215	51,56	34,72	16,84	16,34	32,10
Equitat	904	55,31	38,94	16,37	16,59	28,10
No beca	14.069	58,01	40,46	17,54	13,39	28,60

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa, el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

Quadre 68. Taxes de titulació en cinc anys per tipus de beca en el primer any d'estudis, per grups de nota d'accés i per sexe. Alumnat que inicia estudis de grau de 240 crèdits. Curs 2017-2018

Beca curs 2017-2018	Tot l'alumnat	Nota d'accés 5-8		Nota d'accés 8-11		Nota d'accés 11-14	
		Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Diferències en taxes de titulació en 5 anys							
General tram 1	6,67	7,29	3,91	9,58	-1,13	-2,65	2,97
General tram 2	11,40	15,37	15,99	9,70	4,24	-2,07	1,05
General tram 3	-7,92	1,11	10,96	-6,24	-1,33	-7,87	0,28
Equitat	-4,70	-2,51	-2,92	8,45	0,75	-8,09	6,56
No beca (taxa absoluta)	59,88	29,08	40,70	54,16	70,98	78,46	79,72

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Nota: El color indica que la diferència respecte a l'alumnat no becat és significativa, el vermell indica diferència negativa i el blau, positiva.

Quadre 69. Titulació i abandonament en cinc anys dels beneficiaris beca general tram 1 o 2. Alumnat que inicia estudis de grau de 240 crèdits en el curs 2017-2018

1r	2n	3r	4t	Nre.	Total (%)	Titulats (n)	Titulació 4t any (%)	Titulació total (5 anys) (%)	
Beca general tram 1 o 2 (n=4.520)	Beca general tram 1 o 2	Beca general tram 1 o 2	Beca general tram 1 o 2	1.848	40,88	1.559	84,36	97,02	
			No beca general tram 1 o 2	246	5,44	150	60,98	86,59	
		No beca general tram 1 o 2	Beca general tram 1 o 2	244	5,40	132	54,1	84,43	
			No Beca general tram 1 o 2	255	5,64	114	44,71	75,29	
	No beca general tram 1 o 2	Beca general tram 1 o 2	Beca general tram 1 o 2	270	5,97	173	64,07	92,22	
			No beca general tram 1 o 2	82	1,81	31	37,8	67,07	
		No beca general tram 1 o 2	Beca general tram 1 o 2	201	4,45	85	42,29	75,62	
			No beca general tram 1 o 2	471	10,42	165	35,03	61,36	
	Abandonament primer/segon/tercer				903	19,98			

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

Quadre 70. Titulació i abandonament en 5 anys dels no sol·licitants de beca general o Equitat. Alumnat que inicia estudis de grau de 240 crèdits en el curs 2017-2018

1r	2n	3r	4t	Nre.	Total (%)	Titulats (n)	Titulació 4t any (%)	Titulació total (5 anys) (%)
No sol·licitud beca general/Equitat (n=11.358)	No sol·licitud beca general/Equitat	No sol·licitud beca general/Equitat	No sol·licitud beca general/Equitat	5.875	51,73	3.129	53,26	77,50
			Sol·licitud beca general/Equitat	335	2,95	163	48,66	79,40
		Sol·licitud beca general/Equitat	No sol·licitud beca general/Equitat	319	2,81	179	56,11	81,82
			Sol·licitud beca general/Equitat	307	2,70	186	60,59	84,04
	Sol·licitud beca general/Equitat	No sol·licitud beca general/Equitat	No sol·licitud beca general/Equitat	511	4,50	289	56,56	79,84
			Sol·licitud beca general/Equitat	128	1,13	59	46,09	69,53
		Sol·licitud beca general/Equitat	No sol·licitud beca general/Equitat	181	1,59	107	59,12	83,43
			Sol·licitud beca general/Equitat	692	6,09	472	68,21	89,60
	Abandonament primer/segon/tercer				3.010	26,50		

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases de dades UNEIX i AGAUR.

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del que preveu la normativa vigent, el projecte d'informe va ser tramès el 25 de febrer del 2025 a l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca i al Departament de Recerca i Universitats. També es va trametre al Departament d'Educació i Formació Professional la part del projecte d'informe corresponent a les seves actuacions.

7.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat pel Departament d'Educació i Formació Professional, amb registre d'entrada número E/540, de l'11 de març del 2025, es transcriu a continuació:

Departament d'Educació
CODI-22/2023-D

Benvolguts,

En referència al projecte d'informe -CODI-22/2023-D, corresponent al Sistema de beques i ajuts a la formació universitària, us informem que des del Departament d'Educació i Formació Professional no tenim observacions a fer.

Cordialment

Teresa Sambola Ferré

L'escrit d'al·legacions presentat per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca, amb registre d'entrada número E/546, de l'11 de març del 2025, es transcriu a continuació:

Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca
Assumpte: 22/2023-D

Us trametem adjuntes les al·legacions al projecte d'informe 22/2023-D

OBSERVACIONS DE L'AGAUR, A L'ESBORRANY DE L'INFORME DE FISCALITZACIÓ OPERATIVA DEL SISTEMA DE BEQUES I AJUTS A LA FORMACIÓ UNIVERSITÀRIA PER AL PERÍODE COMPRES ENTRE ELS CURSOS 2017-2018 I 2022.

Observació a l'apartat 4 de les recomanacions

Recomanació:

- *L'AGAUR hauria d'establir un sistema perquè de manera automàtica els sol·licitants de la beca general fossin considerats com sol·licitants de la beca Equitat.*

Observacions:

Actualment, i fins que no es faci efectiu el traspàs definitiu en matèria d'ajuts a l'estudi, el Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esport (Ministeri) convoca les beques de caràcter general i l'AGAUR convoca les beques Equitat.

En aquest sentit, tant el Ministeri com l'AGAUR habiliten formularis específics per sol·licitar les beques.

Cal tenir en compte, que la concessió d'una beca, requereix la seva sol·licitud prèvia. Tenint en compte aquests dos factors, l'escenari actual fa inviable establir un automatisme com el proposat.

Aquesta recomanació es podà implementar en el moment en què la Generalitat de Catalunya convoqui ambdues tipologies de beques. En aquest moment, es podrà establir un únic formulari per sol·licitar les beques incorporant una casella específica que s'haurà de marcar en el cas que es vulgui sol·licitar d'una banda la beca de caràcter general, i de l'altra, la beca Equitat.

Observació a l'apartat 4 de les recomanacions.

Recomanació:

L'AGAUR hauria d'implementar mesures que reduïssin, d'una banda, el temps entre la sol·licitud de la beca i la seva resolució i, d'una altra el temps que transcorre entre aquesta sol·licitud i el pagament a l'alumne de la major part de la quantia atorgada o, alternativament, que l'alumnat becat rebés els ingressos de forma compassada a les seves necessitats durant el curs acadèmic. Algunes d'aquestes mesures podrien ser:

- *Establir un sistema automatitzat de renovació de les beques.*
- *Dissenyar una eina tipus simulador d'ajuts que permetés a l'alumnat avaluar si compleix els requisits econòmics i acadèmics i facilités una estimació de la quantitat a rebre.*

Observacions:

- *Establir un sistema automatitzat de renovació de les beques.*

Actualment, no es pot aplicar una renovació automàtica per diferents motius:

- *La Generalitat de Catalunya només té competències en la gestió de les beques.*
- *Es signa un conveni anual de gestió amb el Ministeri, les condicions del qual poden variar.*
- *La normativa bàsica correspon a l'Estat.*
En aquest sentit, l'Estat publica anualment la normativa (llindars, condicions per obtenir la condició de becari, etc.) i aquesta incorpora canvis que s'han de tenir en compte.

La renovació automàtica també esdevé difícil amb el traspàs efectiu a la Generalitat de Catalunya, atès que la normativa bàsica segueix sent competència estatal i com ja s'ha fet constar, cal tenir en compte els canvis que s'incorporen anualment en aquesta normativa.

Si bé, no es podrà aplicar un sistema de renovació automàtica, pels possibles canvis anuals en la normativa bàsica que condiciona una nova valoració dels requisits acadèmics i econòmics, i perquè també cal la sol·licitud prèvia de les persones interessades, hi ha la possibilitat de facilitar el tràmit aplicant serveis proactius, que ja s'apliquen a la convocatòria Equitat des del curs 2021-2022.

Mitjançant un sistema de subscripcions a avisos proactius i personalitzats (previstos en els formularis de l'AGAUR), la persona interessada rebrà un correu electrònic quan hi hagi una nova convocatòria i si està interessada en presentar la sol·licitud només haurà d'accedir al correu electrònic, clicar l'enllaç per entrar al formulari, i confirmar les dades (o modificar-les, si escau).

- *Dissenyar una eina tipus simulador d'ajuts que permetés a l'alumnat avaluar si compleix els requisits econòmics i acadèmics i facilités una estimació de la quantitat a rebre.*

El simulador hauria de tenir en compte molts paràmetres per fer un càlcul orientatiu de l'import de la beca, i en tot cas seria un resultat parcial perquè no es disposaria de la informació econòmica i acadèmica actualitzada, abans de la matriculació de l'alumnat.

D'una banda, pel que fa al càlcul de la renda i del patrimoni, s'utilitzen les dades de la declaració de renda de l'any de la convocatòria (la campanya de renda finalitza el més juny). Per tant, l'estudiant no tindrà les dades actualitzades abans de la matrícula.

D'altra banda, en l'import de les quanties fixes (de renda, residència i rendiment acadèmic) el pressupost és il·limitat, però el component de la variable, té un pressupost limitat i una fórmula de càlcul que té en compte la nota mitjana de l'expedient de tots els becaris d'Espanya, membre de les unitats familiar, etc. Aquestes dades no es poden conèixer fins que no es resolten les quanties fixes.

Tots aquests elements, fan que el simulador no sigui una eina molt adequada, atès que el resultat que mostri pot divergir molt de la realitat un cop es resolgui la beca.

Manuel Molina Clavero
Director executiu
AGAUR

El Departament de Recerca i Universitats va sol·licitar una ampliació de termini per presentar les al·legacions. L'escrit d'al·legacions presentat pel Departament, amb registre d'entrada número E/576, del 17 de març del 2025, es transcriu a continuació:

Departament de Recerca i Universitats
CODI -22/2023-d

Us trametem adjuntes les al·legacions al projecte d'informe -CODI-22/2023-D

Núria Montserrat Pulido

**OBSERVACIONS A L'ESBORRANY DE L'INFORME DE FISCALITZACIÓ OPERATIVA
DEL SISTEMA DE BEQUES I AJUTS A LA FORMACIÓ UNIVERSITÀRIA
REF. 22/2023-D**

Amb relació a l'esborrany d'Informe de fiscalització operativa del sistema de beques i ajuts a la formació universitària, per al període comprès entre els cursos 2017-2018 i 2022-2023, el Departament de Recerca i Universitats comparteix les principals conclusions respecte a les característiques de les beques i l'estudiantat, que coincideixen amb l'anàlisi que des del Departament s'ha realitzat amb altres dades o metodologia.

No obstant, es volen fer les següents observacions:

En l'apartat “5.1.2 Els criteris econòmics d'elegibilitat s'ajusten a l'estructura de renda de la població catalana?” es conclou que els llindars de la beca General són insuficients, mostrant que són inferiors al llindar de pobresa d'Idescat.

Si bé en la introducció es fa referència al conflicte competencial amb les beques, no s'esmenta que la determinació dels llindars és a dia d'avui una competència no traspasada per l'Administració general de l'Estat i que és a proposta del *Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes* i del *Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades* que finalment es determinen els llindars de renda i patrimoni, així com totes les altres qüestions normatives de la beca. S'ha alertat reiteradament al Ministeri que els actuals llindars no tenien en compte el cost diferencial de la vida a Catalunya i que això genera un greuge comparatiu.

Per altra banda, es vol esmentar que els càlculs resultants de les dues rendes, el calculat per Idescat a partir de l'Enquesta de condicions de vida i el que s'estableix a la convocatòria de la beca, no són directament comparables. A la renda del becari se li apliquen deduccions- l'existència de les quals s'esmenta, però no es detallen a l'apartat 1.2.1 de l'informe- que en algunes circumstàncies concretes poden tenir un impacte significatiu. Les deduccions que estableixen al Reial decret pel qual es fixen els llindars de renda i patrimoni per a les beques són les següents:

- a) El 50 per cent dels ingressos aportats per qualsevol membre computable de la família diferent dels sustentadors principals.
- b) 525 euros per cadascuna de les germanes i germans que sigui membre computable i convisqui en el domicili familiar, inclosa la persona sol·licitant, quan es tracti de

famílies nombroses de categoria general, i 800 euros si es tracta de famílies nombroses de categoria especial, sempre que es tingui dret a aquest benefici. Quan la persona sol·licitant sigui la titular de la família nombrosa, les quantitats assenyalades es computen en relació amb cadascun dels fills i filles que la componen. Aquesta deducció és de fins a 2.000 euros en la convocatòria d'ajudes per a l'alumnat amb una necessitat específica de suport educatiu.

c) 1.811 euros per cadascuna de les germanes i germans, o per cadascuna de les filles i fills de la persona sol·licitant o la mateixa persona sol·licitant que presenti discapacitat, reconeguda legalment, de grau igual o superior al 33 per cent, o 2.881 euros quan la discapacitat sigui de grau igual o superior al 65 per cent. Aquesta deducció és de 4.000 euros per la persona sol·licitant i la mateixa per cadascuna de les seves germanes i germans amb discapacitat qualificada legalment de grau igual o superior al 33 per cent, en la convocatòria d'ajudes per a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

d) 1.176 euros per cadascuna de les germanes i germans de la persona sol·licitant menor de vint-i-cinc anys o pel mateix sol·licitant que cursi estudis universitaris i residixi fora del domicili familiar, quan siguin dos o més els o les estudiants amb residència fora del domicili familiar per raó d'estudis universitaris.

e) El 20 per cent de la renda familiar en els supòsits d'orfandat absoluta de la persona sol·licitant sempre que sigui menor de vint-i-cinc anys.

f) 500 euros pel fet de pertànyer la persona sol·licitant a una família monoparental definida en els termes que estableixi la convocatòria corresponent.

Així, en general, la deducció que no computa el 50% de les rendes obtingudes pels sustentadors no principals significa que no es computa la totalitat dels ingressos que l'estudiant pot rebre per feines a temps parcial o de durada determinada, així com dels seus germans. Igualment, les deduccions de còmput que afecten a famílies nombroses o monoparentals poden ser rellevants.

També es pot assenyalar que, segons la nota metodològica d'Idescat, per a la determinació de l'indicador de llindar de la pobresa s'ha seguit el criteri habitual de l'Enquesta de condicions de vida en la qüestió de l'habitatge. S'incorpora a les rendes el lloguer imputat (deduïts pels interessos abonats de la possible hipoteca) per aquells casos on l'habitatge familiar és de propietat, sota el concepte de que la família que viu en propietat té major renda disponible que la família que viu de lloguer amb els mateixos ingressos. Es fa una operació similar per lloguers per sota del preu de mercat. Per altra banda, l'Agència tributària en el camp de la base general imputa una renda per les propietats immobiliàries no llogades ni lligades a alguna activitat econòmica, pel càlcul de la beca s'exclou l'import imputat per la residència habitual.

Tot això significa que part dels estudiants sota els llindars de pobresa que la Sindicatura considera no coberts per les beques, en realitat sí ho estarien. Dit d'una altra manera, els dos llindars són en realitat més similars del que estima l'informe.

En qualsevol cas, les beques principals són les beques generals que regula i convoca l'Administració de l'Estat, i això determina les seves característiques i el fet que no s'ajustin adequadament a la realitat socioeconòmica de Catalunya.

No obstant, també considerem que una modificació dels requisits per obtenir la beca no s'hauria de derivar únicament del càlcul d'un indicador relatiu de la renda com el proposat per la Sindicatura, perquè certs criteris acadèmics i de patrimoni existents actualment poden ser barreres molt més importants que els actuals llindars de renda.

Finalment, es vol manifestar que caldria determinar quines barreres limiten l'accés a l'educació superior i destinar els recursos a eliminar-les. Els treballs realitzats en aquest sentit indiquen que les principals barreres es situen en les dificultats de les famílies del primer quintil de renda en assolir els nivells educatius previs necessaris per poder accedir als estudis universitaris.

Respecte a les recomanacions específiques a l'AGAUR, apartat 4 de l'esborrany d'Informe, s'aporten aquestes observacions:

Recomanació:

- *L'AGAUR hauria d'establir un sistema perquè de manera automàtica els sol·licitants de la beca general fossin considerats com sol·licitants de la beca Equitat.*

Observacions:

Actualment, i fins que no es faci efectiu el traspàs definitiu en matèria d'ajuts a l'estudi, el Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esport (Ministeri) convoca les beques de caràcter general i l'AGAUR convoca les beques Equitat.

Tant el Ministeri com l'AGAUR habiliten formularis específics per sol·licitar les beques. I la concessió d'una beca requereix la seva sol·licitud prèvia.

Tenint en compte aquests dos factors, l'escenari actual fa inviable establir un automatisme com el proposat.

Aquesta recomanació es podrà implementar en el moment en què la Generalitat de Catalunya convoqui ambdues tipologies de beques. En aquest moment, es podrà establir un únic formulari per sol·licitar les beques incorporant una casella específica que s'haurà de marcar en el cas que es vulgui sol·licitar d'una banda la beca de caràcter general, i de l'altra, la beca Equitat.

Recomanació:

L'AGAUR hauria d'implementar mesures que reduïssin, d'una banda, el temps entre la sol·licitud de la beca i la seva resolució i, d'una altra el temps que transcorre entre aquesta sol·licitud i el pagament a l'alumne de la major part de la quantia atorgada o,

alternativament, que l'alumnat becat rebés els ingressos de forma compassada a les seves necessitats durant el curs acadèmic. Algunes d'aquestes mesures podrien ser:

- *Establir un sistema automatitzat de renovació de les beques.*
- *Dissenyar una eina tipus simulador d'ajuts que permetés a l'alumnat avaluar si compleix els requisits econòmics i acadèmics i facilités una estimació de la quantitat a rebre.*

Observacions:

- Sobre establir un sistema automatitzat de renovació de les beques:

Actualment, no es pot aplicar una renovació automàtica per diferents motius:

- La Generalitat de Catalunya només té competències en la gestió de les beques.
- Se signa un conveni anual de gestió amb el Ministeri, les condicions del qual poden variar.
- La normativa bàsica correspon a l'Estat.
En aquest sentit, l'Estat publica anualment la normativa (lindars, condicions per obtenir la condició de becari, etc.) i aquesta incorpora canvis que s'han de tenir en compte.

La renovació automàtica també esdevé difícil amb el traspàs efectiu a la Generalitat de Catalunya, atès que la normativa bàsica segueix sent competència estatal i, com ja s'ha fet constar, cal tenir en compte els canvis que s'incorporen anualment en aquesta normativa.

Si bé no es podrà aplicar un sistema de renovació automàtica -pels possibles canvis anuals en la normativa bàsica que condiciona una nova valoració dels requisits acadèmics i econòmics,- i perquè també cal la sol·licitud prèvia de les persones interessades, hi ha la possibilitat de facilitar el tràmit aplicant serveis proactius, que ja s'apliquen a la convocatòria Equitat des del curs 2021-2022.

Mitjançant un sistema de subscripcions a avisos proactius i personalitzats (previstos en els formularis de l'AGAUR), la persona interessada rebrà un correu electrònic quan hi hagi una nova convocatòria i si està interessada en presentar la sol·licitud només haurà d'accedir al correu electrònic, clicar l'enllaç per entrar al formulari, i confirmar les dades (o modificar-les, si escau).

- Sobre dissenyar una eina tipus simulador d'ajuts que permetés a l'alumnat avaluar si compleix els requisits econòmics i acadèmics i facilités una estimació de la quantitat a rebre:

El simulador hauria de tenir en compte molts paràmetres per fer un càlcul orientatiu de l'import de la beca, i seria un resultat parcial perquè no es disposaria de la informació econòmica i acadèmica actualitzada abans de la matriculació de l'alumnat.

D'una banda, pel que fa al càlcul de la renda i del patrimoni, s'utilitzen les dades de la declaració de renda de l'any de la convocatòria (la campanya de renda finalitza el més juny). Per tant, l'estudiant no tindrà les dades actualitzades abans de la matrícula.

D'altra banda, en l'import de les quanties fixes (de renda, residència i rendiment acadèmic) el pressupost és il·limitat, però el component de la variable, té un pressupost limitat i una fórmula de càlcul que té en compte la nota mitjana de l'expedient de tot l'estudiantat becarí d'Espanya i els membres de les unitats familiars, entre altres. Aquestes dades no es poden conèixer fins que no es resolten les quanties fixes.

Tots aquests elements fan que el simulador no sigui una eina molt adequada, atès que el resultat que mostri pot divergir molt de la realitat un cop es resolgui la beca.

7.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes.

Pel que fa a les observacions formulades pel Departament de Recerca i Universitats relatives a la competència per fixar els llindars de renda de les beques de caràcter general, efectivament aquesta competència correspon a l'Administració general de l'Estat, com ja s'indica en l'informe. Tanmateix, la Generalitat de Catalunya, en virtut de les seves competències, podria complementar-les amb una política pròpia de beques i ajuts que s'adapti a la realitat socioeconòmica de Catalunya, tal com es diu a l'apartat de recomanacions.

Quant a les diferències entre els conceptes de renda als efectes dels càlculs dels llindars de les beques i el que determina el llindar de risc de pobresa, aquestes afecten només determinats supòsits i no es considera que de forma agregada puguin alterar la conclusió que hi ha una part de la població en risc de pobresa que no queda coberta per les beques.

No obstant això, com a conseqüència de les al·legacions presentades s'ha modificat l'apartat 5.1.2 del projecte d'informe.

La resta del text del projecte d'informe no s'ha alterat perquè s'entén que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que a Barcelona, el 25 de març del 2025, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, presidit pel síndic major, Miquel Salazar Canalda, amb l'assistència dels síndics Anna Tarrach Colls, Manel Rodríguez Tió, Llum Rodríguez Rodríguez, Maria Àngels Cabasés Piqué, Ferran Roquer i Padrosa i Josep Viñas i Xifra, i de la secretària general de la Sindicatura, Marta Junquera Bernal, actuant com a ponent la síndica Anna Tarrach Colls, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 4/2025, relatiu al sistema de beques i ajuts a la formació universitària.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

La secretària general

Vist i plau,

El síndic major

